COLECȚIA SFINX

50

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

VICTOR JERCA

Opriți „Jaguarul" albastru !

EDITURA MILITARĂ

Victor Jerca
Opriţi „Jaguarul” albastru!

EDITURA MILITARĂ, 1979

Capitolul întâi

Ruinele cetăţii Deva străjuiau depărtările, aidoma unei santinele uitate de timp. Oraşul adormit se întindea în vale, la mai bine de o sută optzeci de metri sub poalele stâncii masive. Pietrele măcinate de vreme căpătau treptat contur în crepusculul dimineţii.

Pe un tăpşan din apropierea bolţii prin care se intra odinioară în cetate se odihnea un bărbat în floarea vârstei. După cum arăta, cu faţa răvăşită, încercănat, se putea deduce că nu dormise în noaptea aceea. Răsufla greu. Abia ajunsese acolo, urcând pe întuneric serpentinele dealului abrupt. Încerca zadarnic să-şi astâmpere bătăile inimii. La urcuşul obositor, se adăuga şi teama, o teamă cumplită, pe care nu reuşea să şi-o înlăture. Avea senzaţia că din întuneric îl pândesc o mulţime de ochi iscoditori. Zbaterea frunzelor, foşnetul ierbii îl făceau să tresară. Până şi stâncile mute i se păreau vrăjmaşe. Regreta că venise aici. Avusese convingerea că urcând la cetate îşi va găsi

liniştea printre dărâmăturile tăcute. De fapt alergase într-un suflet până în vârf mai mult ca să aibă sub observaţie întreaga vale, pentru a descoperi dacă eventual ar fi fost urmărit. Nu văzuse pe nimeni, dar tot mai aştepta neîncrezător.

Îşi aduse aminte de cel care zăcea într-o mansardă din oraş. În această clipă era fără suflare. Nu-i trecuse niciun moment prin minte că ar putea fi acuzat de asasinat, dar era îngrozit.

Privirea îi alunecă peşte acoperişurile caselor din vale. Începeau să-şi contureze imaginile policrome. Aşadar, nici noaptea nu-l mai putea ascunde. Constatarea îi accentuă spaima, făcându-l să privească hăituit în jur. Nu îndrăzni să se mişte din loc. Ajunse totuşi la concluzia că moartea celuilalt n-o să-i mai încurce planurile şi, puţin înviorat, încercă să zâmbească. Era însă mai mult un rânjet...

Deodată sări în picioare, dovedind o sprinteneală uimitoare, şi începu să coboare grăbit, decis să ajungă la gară în cel mai scurt timp: trebuia să dispară imediat din oraş.

*

Dimineaţa, când se trezea din somn, colonelul de securitate Aurel Pleşoianu obişnuia să-şi arunce privirea pe geam, gata să „cântărească" vremea de afară. Zărea de fiecare dată în depărtare cetatea de

odinioară, profilată mult deasupra orizontului. Aşa procedă şi acum.

Se smulse după un timp de la fereastră şi intră în baie, umblând uşor, să nu-i trezească pe ceilalţi din casă. Zăbovi câtva timp în faţa oglinzii, până ce-şi rase barba aspră, îşi învioră faţa cu apă rece, apoi ieşi din baie şi începu să se îmbrace liniştit. După nicio jumătate de oră se afla în stradă, îndreptându-se spre inspectoratul judeţean. Întotdeauna mergea pe jos până acolo, trăgând nesăţios în piept aerul dimineţii.

Răspunse la salutul politicos al subofiţerului de serviciu aflat la intrarea în sediu şi îi prezentă legitimaţia; o formalitate, desigur, pentru că Pleşoianu era cunoscut de întregul inspectorat şi de multă, foarte multă lume din oraşul Deva.

Intrând în birou, colonelul trânti în urma lui uşa capitonată, care se închise fără zgomot, ocoli masa acoperită cu postav verde şi se opri în spatele unui scaun masiv, cu spătar înalt, ornamentat discret cu încrustaţii florale. Îşi dezbrăcă haina cu mişcări lente şi o aşează pe spătarul scaunului, netezindu-i umerii cu grijă. Desfăcu butonii de la manşetă şi îi aruncă pe un colţ al mesei, după care începu domol să-şi suflece mânecile cămăşii. Cu ani în urmă, când intrase ucenic la uzină, îl luase în primire meşterul său – un bătrân mucalit, cu suflet de aur –, care îl povăţuise: „Nu uita,

băiete, când te apuci de un lucru şi vrei să-l faci cum trebuie, apoi suflecă-ţi mânecile!" Trecuseră destui ani de-atunci, dar îndemnul meşterului devenise pentru Pleşoianu un reflex: nu putea să lucreze dacă nu îşi simţea mâinile libere până la coate!

Privi ceasul-brăţară – şapte şi treizeci şi două de minute! –, se îndreptă spre fereastra deschisă, respiră de câteva ori adânc, apoi închise geamul şi începu să calce cu paşi rari pe covorul moale. Până la ora opt, când începea programul de lucru, avea jumătatea lui de oră „limpede". O numise astfel pentru că în acest timp medita asupra evenimentelor petrecute şi în funcţie de ele îşi organiza munca pentru ziua respectivă. În fiecare dimineaţă când venea la serviciu – intra în birou exact la şapte şi treizeci, oricine îşi putea potrivi ceasul la apariţia lui – colonelul repeta aproape automat aceste obişnuinţe. Abia apoi deschidea seiful din colţ, din care îşi scotea lucrările curente şi le rânduia pe masă, după un anumit tipic: în stânga pe cele ce trebuiau predate imediat, la mijloc cele pe care urma să le studieze, iar în dreapta le aranja pe cele care mai puteau să aştepte.

Brusc, Pleşoianu se opri din mers şi îşi aruncă privirea spre cele trei telefoane de pe măsuţa aflată în stânga mesei de lucru. Îşi consultă din nou ceasul, ocoli masa acoperită cu postav verde şi se aşeză pe scaun. Apucă receptorul unuia din telefoane, formă numărul

de acasă şi aşteptă.

— Te-ai sculat, mămică? întrebă când auzi vocea soţiei.

— A, tu eşti?!... Zi-i repede că trebuie să termin de călcat bluziţa pentru asta mică. Pleacă şi...

— Între noi fie spus, ar cam. Fi putut s-o calce singură. La douăzeci şi ceva de ani ai ei...

— Bine, bine, ştiu. Ce voiai să-mi spui?

— Tocmai în legătură cu ea...

— Ce-i mai reproşezi?

— A, nu, de data asta nu-i reproşez nimic. Spune-i să-mi dea un telefon când termină examenul, să aflu şi eu ce-a făcut. Clar?

— Ei, am devenit şi nerăbdători! îl ironiză soţia. Ziceai că-i fată isteaţă...

— Păi este, doar îmi seamănă... Dar mai au şi coloneii de securitate unele slăbiciuni... Hai. Că te aşteaptă bluziţa! La revedere!...

Puse receptorul în furcă şi rămase câteva clipe cu privirea în gol. Fiica lui cea mică avea de susţinut un examen greu. La chimie. Era studentă în anul al patrulea, o studentă destul de sârguincioasă, dar el îi reproşase în câteva rânduri că este cam împrăştiată şi uneori superficială în studiu. La reproşurile acestea făcuse aluzie soţia lui. Cu fata cea mare nu avusese probleme. Îşi aminti că, în urmă cu vreo săptămână,

avusese o discuţie cu soţia, tot în legătură cu cea mică. El îi atrăsese atenţia că o răsfaţă prea mult şi că aşa-zisa ei bunătate de acum s-ar putea întoarce împotriva fiicei mai târziu. Ea încercase să-i argumenteze că nu are dreptate şi îl învinuise că a căpătat o deformaţie profesională, că a devenit prea cazon... Se întreba acum dacă nu cumva avea dreptate soţia lui...

Încercă să-şi alunge gândurile. Se ridică de pe scaun şi se apropie de seif. Examină din obişnuinţă sigiliul de ceară şi răsuci cheia în broască. Deschise uşile grele, privi cu atenţie lucrările rânduite pe rafturi şi luă câteva dosare groase, pe care le aşeză în partea stângă a mesei. Se întoarse şi scoase o mapă cu copertele vişinii, pe care era imprimat cu auriu „Lucrări curente”. O aşeză la mijloc, chiar pe mapa de birou. Apoi luă de pe un alt raft un vraf de fişe, pe care le frunzări câteva clipe şi le trânti în partea dreaptă a mesei. Abia după aceea închise uşile seifului şi se aşeză pe scaun.

Deschise mapa cu coperte de culoarea vişinei, cufundându-se în studierea hârtiilor, cu sau fără antet, adunate acolo. Rând pe rând, filele erau mutate dintr-o parte în alta. I se aduse apoi buletinul zilnic al evenimentelor care avuseseră loc pe raza de acţiune a miliţiei judeţene în timpul celor douăzeci şi patru de ore care trecuseră. De obicei parcurgea fugitiv aceste rapoarte seci, telegrafice, în care se adunau drame

tulburătoare, acte de violenţă – comise mai ales din cauza consumului exagerat de băuturi alcoolice –, diverse furturi din avutul obştesc ori tragedii pasionale. Nu lipseau nici furturile mărunte, în dauna avutului personal, aşa-zisele mici „găinării".

Un anumit paragraf atrase atenţia colonelului, determinându-l să reia lectura:

„În după-amiaza zilei de doisprezece iulie 197... cetăţeanul Marcel Ioniade, în vârstă de şaizeci şi patru de ani, domiciliat în strada Aliorului numărul patruzeci şi şase, a fost descoperit mort în baia locuinţei sale, de către numita Eufrosina Purdelea, menajera victimei, care ne-a şi adus la cunoştinţă evenimentul. La faţa locului s-a deplasat echipa noastră operativă, împreună cu procurorul şi medicul legist.

Primele verificări au stabilit că Marcel Ioniade, fiind în stare avansată de ebrietate, încercase să-şi spele în cadă, cu neofalină, un costum de haine, geamul fiind închis. S-a emis ipoteza, că vaporii proveniţi de la neofalină i-au accentuat ameţeala şi n-a mai putut ieşi din baie. A căzut cu spatele pe uşă, blocând-o. În cădere s-a lovit la cap, dovadă fiind un hematom accentuat, descoperit în partea occipitală. A murit asfixiat.

Avându-se în vedere unele aspecte încă neelucidate, cercetările continuă, cazul fiind preluat de căpitanul Marian Baltag de la serviciul judiciar."

Colonelul Pleşoianu terminase de citit. Rămăsese

însă în mână cu buletinul de evenimente, continuând să privească însemnările acelea, ca şi când ar fi dorit să le găsească şi un alt înţeles. Dar nu mai distingea literele. Se estompaseră. Numele lui Marcel Ioniade îi adusese în memorie nişte fapte de demult...

Ieşise lăcătuş-mecanic. Se bucurase, dar observase că mai bucuros părea maistrul său. Se mândrea că-l făcuse om pe „mânzul" lui, cum obişnuia să-i spună. Când a luat prima chenzină, Pleşoianu a hotărât să-şi sărbătorească evenimentul. Aflase că aşa se obişnuieşte. L-a invitat pe meşter la o ţuică. Când au ieşit din schimb, au plecat împreună. Numai ei doi. S-au oprit la o crâşmă – „La Godeanu, beuturi, gustări". Pleşoianu nu mai intrase până atunci într-un astfel de local. Se uitase curios la rafturile întinse pe un perete întreg, pline cu nenumărate sticle, apoi îşi pironise privirea pe un carton atârnat deasupra tejghelei şi citise: *Trăscău de Jidvei, după prima să tot bei!* Înţelesese că trăscăul acela trebuia să fie o băutură bună dacă prima cinzeacă îţi deschidea apetitul. Comandase două ţoiuri (Păhărel în formă de sticluţă cu gâtul lung şi îngust, din care se bea ţuică sau rachiu.). Maistrul înclinase din cap, în semn că era de acord, şi zâmbise mucalit. Pleşoianu nu înţelesese pe moment de ce zâmbea astfel. Abia când dăduse pe gât lichidul gălbui, dintr-o înghiţitură, cum observase că procedase meşterul său,

simţise că i se tăie respiraţia. Îl apucase o tuse, de-i făcuse pe cei câţiva muşterii din preajmă să întoarcă capetele spre el. Bătrânul râsese cu poftă, din toată inima şi-l bătuse de câteva ori după ceafă, blând, apoi îi făcuse semn să-l urmeze şi ieşiseră în stradă. Pleşoianu nu-şi revenise aşa uşor. Călca îndârjit alături de meşter şi, ruşinat, nu scosese un cuvânt. Nici nu îndrăznise să întrebe încotro merg. După un timp bătrânul îi explicase: „Bănuiesc că te-a apucat foamea. O să luăm o gustare acasă la mine."

Acolo o cunoscuse pe „coana Mariţa", soţia meşterului, o femeie zdravănă. Când făcuse prezentările, bătrânul îi precizase: „Mariţa mea, băiete, e un butoi de douăsprezece vedre, în care s-a cuibărit un suflet pe aceeaşi măsură." Ea râsese cu poftă şi nu-i luase vorbele în seamă. Se pregătise să le pună masa, îngânând o melodie veselă. Abia mai târziu aflase Pleşoianu că în spatele acestei veselii, ce o afişa în permanenţă, se ascundea o durere adâncă: moartea unicului lor copil, căzut pe front... Meşterul îi propusese lui Pleşoianu să rămână în gazdă la ei, aveau destul loc, iar el acceptase. Din seara aceea a rămas acolo. A stat la ei câţiva ani şi simţea că îl socoteau ca pe băiatul lor. În fiecare dimineaţă pleca împreună cu maistrul său spre uzină. Mergeau pe jos trei kilometri şi ceva, însă drumul nu i se păruse niciodată lung, pentru

că bătrânul ştia să povestească o sumedenie de lucruri interesante.

Într-o zi, asta era prin vara lui nouă sute cincizeci, maistrul îl chemase la birou, unde Pleşoianu dăduse peste ofiţerul acela chipeş, cu cascheta lăsată pe o sprinceană. „Pe tine te caută", zisese el şi dăduse să iasă afară, dar fusese oprit de un gest al celuilalt, care îi arătase un scaun şi îi spusese să ia loc. Se aşezase şi Pleşoianu pe altul, cu inima cât un purice, gândindu-se că o să i se impute cine ştie ce lucru despre care el habar nu avea. Zâmbetul ofiţerului însă îl făcuse să-şi dea seama că nu trebuia să se teamă. Când îl anunţase că venise să-l ia la securitate, unde să lucreze de atunci încolo ca ofiţer, Pleşoianu se speriase iar. Niciodată nu-i trecuse prin minte aşa ceva. Protestase. Încercase să explice că neam de neamul lui n-a fost nici măcar sergent în armată, darmite... Ofiţerul se posomorâse, iar zâmbetul acela care îl liniştise pe Pleşoianu dispăruse. Maistrul tăcea. Tăcea şi privea când la musafir, când la fostul lui ucenic. La un moment dat ofiţerul îi spusese lui Pleşoianu nişte vorbe grele, cu năduf, dar izvorâte din inimă. Răzbătea din ele nemulţumirea pentru refuzul lui Pleşoianu, de fapt şi nedumerirea... Dar, dincolo de aceasta, începuse să se depene treptat prima lecţie pentru Pleşoianu despre „lupta de clasă", „elemente care uneltesc", „spioni care

vor să ne răstoarne noile rânduieli", „politicieni care pun la cale..." şi câte altele.

Când ofiţerul terminase de vorbit maistrul se ridicase în picioare, venise spre Pleşoianu şi îi pusese mâna pe umăr, spunându-i scurt: „Du-te, băiete, du-te. Eşti tânăr şi o să faci faţă. Asta-i părerea mea!" Apoi se scuzase şi plecase. Rămăsese doar ofiţerul cu Aurel Pleşoianu. Niciunul nu scosese o vorbă minute în şir. Într-un târziu se ridicase şi ofiţerul şi rostise calm: „Mergi şi dă în primire ce ai de dat. Te aştept aici..."

Aurel Pleşoianu dăduse în primire sculele şi peste o oră era la sediul securităţii. Acolo i se spusese să meargă la magazia de unde va primi hainele militare, va avea gradul de locotenent, iar a doua zi trebuia să se prezinte la compartimentul de contraspionaj. Peste câteva zile fusese trimis pentru două luni la o şcoală specială, unde i se prezentaseră câteva noţiuni despre activitatea pe care trebuia să o desfăşoare în continuare. Adevărata şcoală însă a urmat-o când a intrat în munca practică, când a fost nevoit – şi nu o dată! – să facă din zi noapte şi din noapte zi, pentru că, pe atunci, nu exista un program de muncă exact.

...Cu Marcel Ioniade avusese de-a face la scurt timp – poate la vreun an – după ce venise de la şcoala specială. Îl arestase, făcea parte dintr-un grup de spionaj şi trădare de patrie. Dacă dună atâţia ani îi reţinuse

numele era nu numai pentru că fusese primul lui caz mai deosebit sau pentru că Ioniade fusese cel mai sincer din grup. La acestea se mai adăugase ceva: atunci, demult, Ioniade făgăduise un timp ce declaraseră toţi ceilalţi şi Pleşoianu rămăsese cu convingerea că ceva nu fusese în regulă cu declaraţiile lor, dar nu se putuse în vremea aceea stabili mai mult.

Colonelul luă o coală de hârtie, scrise câteva rânduri şi închise mapa cu coperte vişinii. Ridică apoi receptorul unuia dintre telefoane, formă un număr de interior şi ordonă:

— Să vină la mine căpitanul Dorobanţu!

*

Aşezat pe unul din fotoliile situate în faţa mesei de lucru a colonelului Pleşoianu, căpitanul Adrian Dorobanţu începu să citească buletinul de evenimente al miliţiei, mai precis, despre împrejurările în care decedase Marcel Ioniade. Era îmbrăcat într-un costum cafeniu în carouri, cu vestă, o cămaşă de un galben pal şi cravată maro. Nu părea prea înalt, dar era bine clădit, cu umerii largi. Părul, de culoarea castanei, îi cădea rebel pe frunte. Ochii, căprui, aveau o sprinteneală uluitoare. Poate că ochii aceştia îţi atrăgeau atenţia la el, pentru că, în ansamblu, Adrian Dorobanţu nu era ceea ce se cheamă un *bărbat bine.* Avea o faţă extrem de mobilă, gata oricând să izbucnească într-un râs

molipsitor. Păşea vioi, uşor săltăreţ, pe vârful picioarelor – poate pentru a părea ceva mai înalt ori pentru a nu tulbura cu mersul său liniştea celor din jur. Cu toate că se vâra în discuţiile celorlalţi exact când nu ar fi fost cazul şi tăia vorbele altora cu o francheţă uluitoare, se bucura de simpatie din partea tuturor. Nu era un interlocutor comod. Trecea drept un maestru al interpretărilor. Însă era capabil să dea cele mai exacte soluţii unor cauze primite spre rezolvare şi de aceea era mereu consultat de colegi. Codul penal, ce-l ţinea în permanenţă pe birou, era ferfeniţă. Ştia pe de rost orice text de lege, dar asta nu-l împiedica să deschidă codul la articolul sau alineatul necesar şi să ţi-l mai citească o dată, extrăgând nuanţa cea mai logică. Uneori adopta şi o metodă didactică cu interlocutorul, aducându-l uşor, cu câteva întrebări precise, la ceea ce dorea el să scoată în evidenţă, iar în final celălalt avea impresia că descoperise singur soluţia justă Cu toate acestea, căpitanul Dorobanţu nu făcea niciodată paradă de perspicacitatea sa. Nimeni nu-l văzuse vreodată morocănos. Părea la prima vedere o fire uşor exaltată. În realitate. Ştia însă când să se stârnească.

Terminând de citit rândurile indicate de colonel, căpitanul încercă să pătrundă interesul pe care şeful său i-l acorda acestui Marcel Ioniade, decedat cu o zi mai înainte.

— Ei, ai citit? îl întrebă colonelul Pleşoianu, privind spre faţa contrariată a căpitanului Adrian Dorobanţu.

— Am citit, dar nu văd de ce ne-ar interesa pe noi acest caz...

O umbră de nemulţumire ţâşni din ochii colonelului, iar căpitanul, care îl cunoştea bine pe şef, se abţinu să mai spună că, de fapt, nu înţelegea de ce îşi frământa mintea cu o imprudenţă comisă de un beţiv.

— Nu vezi ce rost are să ne pierdem timpul cu acest Ioniade, nu? îi ghici gândurile colonelul.

— Cam aşa...

— Cum te împaci cu căpitanul Baltag?

— Cu cine?!... A, am putea fi socotiţi prieteni...

— Iei legătura cu el şi-i spui că ai ordin să te interesezi de afacerea asta. Simt eu, căpitane, că aici nu-i ceva curat. Pe Marcel Ioniade l-am arestat prin o mie nouă sute cincizeci şi ceva pentru trădare. A fost condamnat apoi împreună cu alţii, dar am avut senzaţia că n-am reuşit să descopăr atunci întregul adevăr. Ceva mi-a scăpat. Nu ştiam exact ce. Parcă se înţeleseseră să-mi ascundă un anumit lucru. Oricât am încercat eu să stabilesc ce, n-am reuşit. Am crezut la un moment dat că se hotărâseră să „acopere" pe cineva care nu fusese arestat. Dar atunci lucrurile trebuiau clarificate repede. Nu aveam prea mult timp la dispoziţie şi, de ce să n-o spun, nici experienţă. Am

încheiat cercetările şi i-am trimis în judecată. Însă cazul acesta nu mi-a ieşit niciodată din minte. N-aş vrea să ai impresia că mă justific...

Spunând aceasta colonelul se ridică de pe scaun şi merse la seif, de unde scoase o agendă veche, îngălbenită de vreme. Se întoarse tăcut la masa de lucru şi o întinse spre Dorobanţii:

— Ia-o şi răsfoieşte-o cu atenţie. Cuprinde câteva însemnări personale din vremea aceea. Să ceri imediat şi materialele de la arhivă. Acolo însă, la arhivă, vreau să zic, ai să găseşti câteva dosare groase, cu procesele-verbale de percheziţie, declaraţiile luate celor implicaţi, destul de confuze la început, învinuirile care li s-au adus, actul de încheiere a cercetărilor, materialele din proces şi detenţie... Cam atât. Aici însă sunt consemnate nişte îndoieli ale mele. Ai să vezi şi singur.

— Bănuiţi că moartea lui Marcel Ioniade este suspectă?

— Aş vrea să purtăm o discuţie după ce vei studia toate materialele şi după ce vei sta de vorbă şi cu căpitanul Baltag. Faptul că sunteţi prieteni mă linişteşte. Pe un altul l-ai fi putut deranja. Te cunosc eu cât eşti de insistent când vrei să afli ceva. Nu-ţi mai supraveghezi energia. Uneori îţi lipseşte tactul. Asta am să ţi-o trec şi în foaia personală de notare!

— Se poate, tovarăşe colonel?! Să ştiţi că eu încerc să...

— Cred că este bine să-ţi mai spun ceva, căpitan Dorobanţu, îl întrerupse colonelul, dar nu ca să influenţez în vreun fel cercetările dumitale, mă înţelegi?

— Nu-i cazul să vă faceţi griji din pricina asta, tovarăşe colonel. Când mi-aţi atras atenţia asupra unui lucru...

— Aşadar, dacă este ceea ce bănuiesc eu – adică dacă au făcut imprudenţa să ascundă pe vreunul dintre cei implicaţi odinioară –, atunci moartea de acum a lui Marcel Ioniade este o consecinţă. Şi s-ar putea să nu fie ultima victimă.

— Am înţeles, tovarăşe colonel, zise căpitanul, însă nu prea părea convins de spusele şefului său.

Aş vrea să mai înţelegi că nu vei sta doar în spatele căpitanului Baltag: el cu ale lui, noi cu ale noastre Ţi-e clar?

— Da.

— Nu-i cazul să-i comunici prietenului dumitale de la miliţie bănuielile ce le avem; s-ar putea să-l deruteze de la cercetările acestei... să-i spun deocamdată, sinucideri ciudate!

Capitolul al doilea

Walther Kohn, un blond înalt, nu prea slab, având o faţă prelungă, cu fruntea înaltă şi maxilare pătrate, ridică piciorul de pe acceleraţie şi apăsă uşor pedala de frână, apoi decuplă maneta de viteze şi răsuci volanul spre o parcare de la marginea şoselei. Opri doar pentru a curăţa parbrizul care îi îngreuna vizibilitatea. Nu întrerupse contactul. Coborî grăbit din maşină, ţinând în mână un burete umed, şterse geamurile şi examină cu privirea cauciucurile. Totul era în ordine. Urcă iar la volan şi îşi aprinse o ţigară. Privi o vreme fumul albăstrui cum se ridica în şuviţe mătăsoase. Când simţi în gură gustul amărui al nicotinei, deschise portiera şi aruncă chiştocul. Ascultă sforăitul domol al celor peste o sută şaptezeci de cai putere ce răzbăteau de sub capota alungită, cabrată uşor spre partea din faţă. Simţea o deosebită plăcere când auzea zumzetul mecanismelor motorului şi ar mai fi stat să-l asculte, dar timpul se scurgea prea repede. Îşi aruncă privirea în oglinda retrovizoare şi, văzând că nu se apropie nimeni din spate, împinse maneta de viteze într-a-ntâia, apăsă pedala de acceleraţie şi roti cu eleganţă volanul înfăşurat într-o apărătoare pufoasă. Reintră pe şosea.

Cum şedea la volan – cu nasturii descheiaţi la cămaşa

albă cu dungi albastre, discrete, cu capul uşor plecat înainte, ca şi când ar fi purtat o povară pe umeri, cu părul de culoarea paiului uscat – părea destul de neglijent. Începu să-şi tragă mănuşile, din mâini, prinzând cu dinţii de vârful fiecărui deget, fără a pierde din vedere firul şoselei. Aruncă apoi mănuşile în cutiuţa capitonată, montată între cele două banchete, în care se aflau multe alte nimicuri.

Deşi depăşise patruzeci şi cinci de ani, Walther Kohn părea mai tânăr. Aceasta se datora probabil felului tineresc în care obişnuia să se îmbrace sau mai degrabă părului lăsat să-i cadă pe frunte în şuviţe dezordonate. Doar dacă îi priveai ochii de culoarea oţelului călit, cu pleoapele abia întredeschise, strânse la colţuri în riduri mărunte, puteai să-i apreciezi vârsta exactă. Numai că el purta mai tot timpul o pereche de ochelari mari, cu rama groasă, care îi dădeau un aer distins.

Acum avea privirea tăioasă şi datorită încordării cu care urmărea fâşia îngustă a asfaltului încins, peste care roţile bolidului metalic şuierau năprasnic. Simţea că indicatorul de viteză trecuse cu mult peste o sută treizeci... Se grăbea. Privi ceasul de la bordul autoturismului. Era ora şaisprezece şi patruzeci şi două de minute. Îi promisese Marei că va ajunge la Braşov în jurul orei nouăsprezece. Ar fi vrut însă să fie acolo mai devreme, să aibă timp să facă o baie, să se bărbierească

şi să-şi schimbe hainele. Nu putea să apară în faţa Marei în ţinuta aceea neglijentă.

Ideea că nu ar ajunge la timp îl sâcâia. Încă de când plecase de acasă fusese cuprins de o nelinişte, de care încercase în zadar să se debaraseze. Dăduse totul pe seama nerăbdării de a o revedea pe Mara, şi nerăbdarea aceasta se accentua pe măsură ce se apropia de Braşov. Probabil că nu ar fi mers cu o asemenea viteză dacă nu ar fi aşteptat destul de mult la cele câteva puncte de frontieră prin care trecuse.

Observă în depărtare, prin parbrizul larg, ruinele unei cetăţi situate pe un deal abrupt, la poalele căruia se îngrămădeau casele unui oraş. Îşi dădu seama că se apropia de localitatea Deva. Îşi aminti că undeva, pe aproape, se mai află o cetate, în care regele Decebal dăduse ultima lui bătălie eu romanii. Mara îl dusese acolo în primăvară, iar în ultima ei scrisoare îi precizase că sanctuarul dacilor de aici reprezintă cel mai perfect calendar din antichitate. O descoperire fără precedent... Acum însă nu-l interesa acest lucru. Era preocupat de ceva cu mult mai important: urma să se căsătorească şi s-o ia cu el acasă pe Mara Călin. În sfârşit ea acceptase. Venea astfel în România să înainteze actele în vederea obţinerii aprobării pentru căsătorie.

Se întunecă la amintirea discuţiilor purtate cu Anne-Louise, fosta lui soţie, care acceptase cu foarte

mare greutate divorţul. Îi spusese. Totul despre dragostea lui pentru Mara. Anne-Louise plânsese, încercase chiar să-l amenințe, dar el nu se lăsase înduplecat. De fapt între el şi Anne-Louise se produsese o ruptură de mai mulţi ani. Walther, ca specialist constructor, fusese nevoit să lucreze pe diferite şantiere din Europa Occidentală. În urmă cu doi ani semnase un contract pentru Egipt. Nu mai venise acasă nici în concediu. Câţiva prieteni îi vorbiseră de litoralul românesc, iar în vara anului trecut sosise la Mamaia. Atunci avusese surpriza să o cunoască pe Mara Călin.

Faţa i se lumină de bucurie când îşi aminti de clipa în care o văzuse pentru prima dată pe Mara. Cineva îi spusese că nicăieri în lume nu-i mai frumos răsăritul soarelui decât privit de pe plaja staţiunii Mamaia. Într-o dimineaţă se trezise devreme, îşi aruncase pe umeri un halat din prosop şi ieşise din hotel. Găsise pe plajă doar două-trei persoane, aşteptând ca şi el răsăritul. Se plimbase un timp desculţ, înfiorat de răcoarea nisipului mărunt, apoi se aşezase răbdător, cu faţa spre valurile înspumate.

Auzise paşi uşori în spatele lui şi se întorsese încet. Rămăsese ca vrăjit. O femeie înaltă, zveltă, cu faţa ovală, delicată, cu un păr lung, negru, buclat şi cu ochi mari, albaştri păşea parcă ireal, târând de colţ un

covoraş. Se aşezase în dreapta lui. Walther nu mai putuse să-şi dezlipească privirea de pe chipul necunoscutei. Nu reuşise astfel să mai observe nici răsăritul soarelui.

Treptat apăruseră pe plajă şi alte persoane, iar Walther îşi dăduse seama că devenea caraghios uitându-se cu atâta insistenţă spre necunoscută. Nu-i trecuse prin minte că ar trebui să întreprindă ceva spre a o cunoaşte. Nici când ea părăsise plaja n-o urmase. Abia după un timp se ridicase şi pornise în căutarea ei. O regăsise peste câteva ore la un restaurant. Servea prânzul. Singură. Întrucât aproape toate mesele erau ocupate, Walther îşi adunase tot curajul şi înaintase emoţionat spre ea. Nu ştia decât câteva cuvinte româneşti, dar erau suficiente pentru a se face înţeles că dorea foarte mult să fie primit la masa aceea. Mara îi răspunsese printr-un zâmbet încântător şi-i făcuse semn să se aşeze. Îi spusese apoi că ea cunoştea bine limba franceză, spre bucuria lui. Aşa aflase Walther că o cheamă Mara Călin, că era în concediu şi că se simţea tare singură... îi mai povestise că întâlnise întâmplător pe plajă un amic din liceu, Hariton Gârneci, pe care i-l şi prezentase la scurt timp după aceea. Amicul, precizase grăbită, avea obligaţiile lui, iar ea nu dorea să producă nimănui încurcături. Adăugase aceste ultime vorbe privindu-l cu subînţeles pe Walther, care se

străduise să o asigure că era singur, că mai mulţi prieteni îi vorbiseră atât de frumos despre, Mamaia, încât venise să-şi petreacă concediul aici. Reuşise s-o convingă. După masă plecaseră într-o plimbare pe faleză şi continuaseră să discute. Nu se mai despărţiseră după aceea nicio clipă. Peste câteva zile îi spusese Marei că trebuie să plece din România, pentru a se reîntoarce la locul său de muncă. Se consolase cu promisiunea ei că îi va răspunde la toate scrisorile, iar el îşi pusese în gând să-i scrie în fiecare zi. Şi se ţinuse de cuvânt...

Walther zâmbi acestor aduceri-aminte. Îşi simţea totuşi trupul de plumb, anchilozat, iar în ceafă i se cuibărise o durere surdă. Reduse uşor din viteză, lasă volanul şi ridică amândouă mâinile spre plafon, împingându-le brusc spre spate, într-un exerciţiu ce-l mai practicase cu succes şi în alte rânduri. Apoi îşi roti capul de câteva ori şi îşi masă ceafa. Parcă se mai învioră.

Gândurile îi zburară fără voie la Hariton Gârneci, un tip de altfel extrem de manierat. Nu-i plăcuse deloc la început, mai cu seamă de când observase cum o privea pe Mara: parcă prea cu patimă! Îi şi spusese Marei ce gândeşte, dar ea îl asigurase că se înşală şi dăduse totul pe seama geloziei lui. Îl întâlnise apoi pe Hariton Gârneci de fiecare dată când revenise în România.

Încercase să dea o explicaţie prieteniei dintre el şi Mara, dar nu reuşise. Simţi în această clipă răsucindu-i-se în piept un pumnal, amintindu-şi că Hariton Gârneci este lângă ea. Pentru că numai despre el putea fi vorba când Mara îi spusese: „Te aşteptăm la Braşov. Cu nerăbdare...” Aşadar, „te aşteptăm”!... Nu putea pricepe de ce nu-l aştepta doar ea. Singură. De ce trebuise să vină însoţită de Hariton Gârneci?! Care îl irita! De fapt, nu-l irita, asta era prea mult spus, dar simţea în prezenţa lui o anumită stare de nesiguranţă. Avea senzaţia că Hariton îl domină. Şi, cu toate acestea, nu avea ce să-i reproşeze: era de o amabilitate cum nu mai întâlnise, atent, prea atent chiar, iar cu Mara se purta tot timpul ca un frate grijuliu. De câte ori nu se întrebase Walther dacă între iubita lui şi Hariton Gârneci nu era mai mult decât o prietenie! Zile întregi, departe de ea, era frământat de acest gând. Deşi, dacă ar fi existat ceva, căuta tot el să-şi explice, Mara nu ar fi acceptat căsătoria şi nici să-l urmeze în străinătate. De foarte multe ori fusese tentat să discute deschis, bărbăteşte, cu Hariton Gârneci. Dar tot de atâtea ori renunţase, învins de zâmbetul condescendent al celuilalt şi de amabilitatea lui excesivă...

Se întreba acum dacă n-ar trebui să aibă o discuţie cu Hariton chiar azi, când va ajunge la Braşov. Să-i spună, pur şi simplu, că prezenţa lui acolo, în acele clipe, este

inoportună. Avea şi motive să procedeze în felul acesta: data trecută Gârneci îi dăduse un plic. Insistase să i-l expedieze din Germania Occidentală la o adresă din Anglia şi să-i aducă răspunsul. Nu-l putuse refuza, mai ales că Hariton îi explicase că era vorba de un fost prieten de afaceri al răposatului său tată. Regretase că nu deschisese scrisoarea înainte de a o expedia. Poate ar în evitat astfel să primească vizita tipului aceluia libidinos, cu mâinile umede şi reci, unsuros în glas, care îl întrebase obraznic ce ştia despre Hariton Gârneci. De ce nu despre tatăl acestuia?!... Fuseseră doar prieteni de afaceri!... Despre Hariton nu reuşise să-i spună mare lucru. Chiar, ce cunoaşte el, Walther, despre acesta? Îşi dădea seama că mai nimic. Doar că era prieten cu Mara Călin, iubita şi, în curând, soţia sa, care îi spusese că fuseseră colegi de liceu... Ce importanţă avea faptul că ea era cu câţiva ani mai tânără?

O fi avut Hariton motivele lui să urmeze liceul la o vârstă mai înaintată!...

„Va trebui să mă răfuiesc totuşi cu Hariton". Îşi spuse Walther, înfigându-şi umerii în bancheta pluşată şi apăsă pe pedala de acceleraţie. Şoseaua era dreaptă, iar pneurile abia fuseseră schimbate. Făcuse revizia motorului înainte de a pleca spre România şi asta îi dăduse o anumită siguranţă.

Întinse mâna spre aparatul de radio montat în bordul

autoturismului. Apăsă pe una dintre clape. Din difuzor răzbătu o muzică simfonică lentă. Prea lentă! El voia ceva îndrăcit, care să se potrivească cu viteza de rulare, cu nerăbdarea lui de a o întâlni pe Mara şi cu dorinţa de a uita de Hariton Gârneci.

Închise radioul, căută cu mâna dreaptă în cutiuţa dintre cele două banchete şi dădu peste o casetă din plastic. O introduse în casetofonul instalat sub bord. O melodie ritmică, sincopată, umplu spaţiul. Era un amestec de clarinete, tobe, saxofoane şi trompete, cu opriri scurte şi răbufniri stridente. Da, de data aceasta era mulţumit!...

Privi din nou ceasul şi îşi înfipse vârful pantofului în pedala de acceleraţie...

Deva rămase undeva în urmă... Trecu şi de Orăştie – citi asta pe un panou din dreapta şoselei. Intrase acum într-un defileu larg, străjuit în stânga de nişte înălţimi domoale, acoperite de păduri întinse. În dreapta se profilau în zarea ondulată crestele stâncoase ale unor munţi semeţi.

Depăşi în forţă câteva autoturisme, apoi fu nevoit să ridice piciorul de pe acceleraţie şi să pipăie pedala de frână. Rămase în spatele unui autocamion de tonaj greu. Din faţă veneau în viteză mai multe autovehicule. Aşteptă nerăbdător trecerea lor şi ambală din nou puternic. Depăşi autocamionul. Alerga nebuneşte...

Nu după mult timp îi apărură în faţă clădirile înalte ale unui alt oraş. Nu-şi dădu seama dintr-un început ce localitate urma. Abia când întâlni panoul pe care scria „Oraşul Sibiu” îşi dădu seama că până la Braşov nu mai avea mult şi se bucură.

Pătrunse în îmbulzeala străzilor. Nu dădu atenţie umbrei răcoroase a castanilor stufoşi de pe margine, deşi se simţi bine. Îl irita faptul că nu putea accelera. Când ajunse la semaforul din centru se enervă de-a binelea. Totuşi aşteptă schimbarea culorii roşii. Ţâşni ea o săgeată când apăru galbenul, urmărit de fluierul strident al miliţianului. Reuşi să se strecoare însă prin şirul de maşini şi ieşi din oraş. Se mai linişti. Urmă traseul spre Făgăraş şi cobori în forţă panta împădurită, spre râul Olt. Admiră în treacăt dantelăria colosului de metal care unea cele două maluri abrupte, aruncându-şi apoi privirea spre apele îngălbenite. Urcă rapid dealul din faţă şi nu după mult timp trecu de întretăierea cu „Transfăgărăşanul”.

Claxonă de câteva ori o „Dacia 1300”, roşie, care se târa prudent în spatele unui tractor, şi se angajă în depăşire. În clipa când ajunsese la câţiva metri de ea, aceasta se angajă însă spre stânga, dorind, la rândul său, să depăşească tractorul.

Impactul nu putu fi evitat, deşi Walther Kohn vină cât putu în afara şoselei şi apăsă rapid pe pedala de frână

cu toată greutatea corpului. Autoturismul se răsuci brusc, întorcându-se în direcţia de unde venise, şi se opri la câţiva centimetri de botul „Daciei 1300”.

Fură câteva clipe de încremenire, în care nimeni nu putu face nicio mişcare... Apoi începură să aştepte, nerăbdători, sirena maşinii miliţiei...

Capitolul al treilea

Nu trecuse niciun sfert de oră de când ieşise din biroul colonelului Pleşoianu şi căpitanul Dorobanţu intra pe strada Aliorului, flancată pe ambele trotuare de nişte tei noduroşi. Păşea grăbit, atent la denivelările asfaltului, prin care îşi făcuseră loc rădăcinile groase. Strada era de obicei puţin circulată şi nu se observa nici acum, pe toată lungimea ei, ţipenie de om. Se opri în faţa clădirii cu numărul patruzeci şi şase. Un gard înalt, de fier forjat, vopsit în negru, părea zdravăn ancorat între stâlpii groşi, din cărămidă roşie. În partea stângă era o poartă dublă, permiţând intrarea spre garajul de la subsol. Portiţa de acces zilnic, plasată în dreapta gardului, între alţi doi stâlpi la fel de masivi, era deschisă, lăsând să se vadă o alee asfaltată, de câţiva paşi. Urmau apoi vreo cinci-şase trepte, în capul cărora trona o uşă din tăblii de stejar, sculptată simplu, dar cu gust. Spre deosebire de clădirile din jur, greoaie,

împovărate cu acoperişuri ţuguiate şi încărcate cu ornamentaţii costisitoare, cea de la numărul patruzeci şi şase, înaltă de două etaje şi mansardă, atrăgea atenţia prin simplitate.

În grădiniţa din faţa casei creşteau petunii, gura leului, muşcate şi panseluţe, iar de-a lungul gardului din dreapta, trandafiri agăţători. Un brad nu prea înalt, de un verde argintiu, fusese plantat lângă piciorul scării.

În timp ce urmărea toate acestea, căpitanul Dorobanţu observă apariţia unui subofiţer de miliţie în portiţa imobilului. Privea bănuitor în direcţia lui. Nu era exclus să-l ia drept vreun răufăcător. Văzu intenţia subofiţerului de a veni spre el, ţanţoş, şi i-o luă înainte, făcându-i semn în acelaşi timp să rămână pe loc. Când ajunse aproape, Dorobanţii îi întinse legitimaţia şi-l întrebă:

— Căpitanul Baltag este înăuntru?

— Este, zise acesta restituindu-i legitimaţia, cu un sentiment de uşurare. Mi-aţi tras o spaimă!...

— De ce?...

— Păi, sus e un mort, se fac cercetări, iar dumneavoastră veniţi pâş, pâş şi nu vă mai dezlipiţi privirea de clădire! Stau eu după stâlp, stau şi mă uit la dumneavoastră, iar prin cap îmi trec fel de fel de gânduri. Am crezut că... Nu mi-am închipuit nicio clipă

că aţi putea fi ofiţer de securitate... Oho! spuse el ca şi când ar fi făcut o mare descoperire, înseamnă că se complică afacerea, dacă şi securitatea se interesează de moartea ăstuia!...

— Văd că vă place să gândiţi în perspectivă, tovarăşe plutonier, îi zâmbi Dorobanţu.

— Acum îmi explic eu ce-a vrut să zică despre Ioniade madam Dorneanu, de la unu... adăugă subofiţerul pe gânduri.

— Cine-i madam Dorneanu?

— Soţia doctorului. Şade aici în bloc, la primul etaj. E casnică.

— Ce-a zis?

— Că şi-a găsit să moară şi amărâtul ăsta de spion când ea voia să cheme zugravii! Bag de seamă că eu am fost frapat de preocupările ei foarte... domestice şi nici prin cap nu mi-a trecut că sfrijitul de Ioniade ar fi fost spion... Pardon, despre morţi numai de bine!...

— Staţi de mult aici la post? tatonă căpitanul, dorind să nu încheie discuţia cu subofiţerul acesta care începuse să-i placă.

— Am intrat aseară.

— Aţi mai auzit cumva, în acest timp, şi alte lucruri vorbindu-se despre „spionul ăla sfrijit”?

— Ce să mai aud, se codi plutonierul, temându-se probabil că devenise prea limbut, eu, tovarăşe căpitan,

dacă îmi permiteţi, fac doar de pază... Nu am căderea să întreprind cercetări... Fiecare dintre noi cu treburile lui!...

— Înseamnă că m-am înşelat eu – o întoarse căpitanul, cu intenţia de a-i zgândări amorul propriu. Avusesem impresia că am dat peste un om care gândeşte profund. M-ar fi bucurat. Nu păreaţi a fi un simplu paznic...

— De, tovarăşe căpitan, ce să zic eu... Mie îmi cam place să gândesc şi altfel, dar... ştiţi dumneavoastră...

— Cum vă numiţi? îl întrebă Dorobanţu.

Auzind întrebarea, plutonierul – să fi avut vreo treizeci şi ceva de ani – îşi îndreptă instinctiv ţinuta, luă poziţia de drepţi, salută cu mâna la chipiu şi spuse cu voce răspicată:

— Tovarăşe căpitan, sunt plutonierul Asmarandei Viorel, de la miliţia municipiului...

Căpitanul Dorobanţu nu-l putu opri. Privi cu atenţie în jur, iar când subofiţerul sfârşi prezentarea îi şopti:

— Dacă ne-ar fi văzut nişte civili n-ar fi înţeles nimic.

— Nu ştiu cum li s-ar fi părut, însă aşa scrie la regulament.

— La ce oră vă schimbaţi din serviciu? îl întrebă căpitanul.

— M-am înţeles cu colegul să vină mai târziu. Are nişte treabă. Iar eu nu simt oboseala, pentru că

obişnuiesc să discut mai întotdeauna cu unul sau cu altul şi timpul trece repede.

— Aţi discutat şi în noaptea care a trecut cu cineva?

— Până mai spre dimineaţă am stat de vorbă cu bătrânul Văleanu de la mansardă.

— Aţi aflat câte familii locuiesc în clădirea asta?

— Ăăă... Nouă. Cu ăl de-i mort acum, zece. Trei la parter, două la etajul întâi, trei la etajul doi, iar la mansardă, victima şi bătrânul Văleanu, de care v-am spus. Chiar de la el am aflat toate astea. A coborât azi-noapte aici în curte, zicea că îi este urât să doarmă, având în apartamentul de alături un mort...

— Văd că garajul ăsta este încuiat. Ştiţi dacă este vreo maşină înăuntru?

— Este. A doctorului Dorneanu. Şi garajul îi aparţine. L-a obţinut prin sfatul popular. El a avut primul din clădirea asta maşină...

Urmărind să stabilească dacă plutonierul aflase şi alte amănunte despre imobilul respectiv şi despre locatarii lui întrebă aparent fără legătură cu discuţia de până atunci:

— Clădirea are gaze ori încălzire centrală?

— Există o centrală de bloc la subsol. Au un mecanic care deserveşte câteva clădiri de pe stradă.

— Asta aţi aflat-o tot azi-noapte?

— Tot. Doamne, câte mai poate sporovăi un bătrân!...

— Marcel Ioniade ce fel de om era?

— Ioniade? Oooo! Un tip ursuz, nu-i mai intra nimeni în voie în ultimul timp. Venea acasă destul de des în stare de ebrietate şi înjura de mama focului... Mai cu seamă în ultimele luni.

— Pe cine înjura?

— Asta l-am întrebat şi eu pe bătrânul Văleanu, dar mi-a spus că niciodată n-a înţeles. Când era treaz era paşnic şi parcă ruşinat. Nu voia atunci să dea ochii cu nimeni din clădire. Aici locuiesc oameni serioşi, tovarăşe căpitan...

— Bănuiesc. Ioniade avea prieteni?

— Bătrânul Văleanu spunea că trăia singur cuc. Exact aşa s-a exprimat. A adăugat că evita orice prietenie. Chiar şi cu el era distant.

— Aţi aflat cumva dacă îl vizita cineva?

— O singură dată a venit la el un bărbat de vreo patruzeci şi ceva de ani, destul de prezentabil. Fiind curios să afle cine este, Văleanu l-a întrebat pe Marcel Ioniade. Acesta i-a spus că-i un nepot şi, ca să se fudulească probabil, adăugase că-i „cineva” şi că lucrează într-un minister, la Bucureşti.

— Nu i-a spus numele?

— Nu. L-am întrebat şi eu asta.

— Despre preocupările celui decedat aţi aflat ceva?

— După ce-a ieşit la pensie stătea mai mult în casă.

De la o vreme însă a început să bea. Pleca dimineaţa devreme şi se întorcea după-amiaza, la diferite ore, clătinându-se pe picioare şi bombănind.

— Ce anume?

— Nimeni nu înţelegea. Nici Văleanu!

— Ciudat! Să nu aibă el în oraşul nostru niciun prieten, niciun cunoscut!...

— De la bătrânul Văleanu am mai aflat unele lucruri, însă nu ştiu dacă vă interesează, îndrăzni Asmarandei după o clipă de ezitare.

— Spuneţi-le, tovarăşe plutonier.

— Mi-a relatat că plecările astea de acasă ale lui Ioniade l-au contrariat. Cum nici el nu prea avea ce face, fiind tot pensionar, s-a luat în câteva rânduri după acesta, aşa, din curiozitate, să vadă pe unde umblă. A observat că, după ce mergea haihui pe mai multe străzi, Ioniade se îndrepta spre bufetul „Doi călători". Aşa s-au obişnuit unii să-i zică, pentru că pe firmă scrie „Bufetul Dorobanţul". Îl ştiţi care este, nu? Acela de lângă piaţă. Când ajungea înăuntru se ducea de fiecare dată spre aceeaşi masă: ultima din stânga, la geam, lângă tejghea. Dacă era ocupată, pleca şi iar umbla o vreme hăbăuc, de colo-colo, apoi se întorcea. Până îşi găsea locul liber.

— Obişnuia să bea de unul singur?

— Văleanu mi-a mai precizat un amănunt curios:

dacă la masa unde bea Ioniade venea cineva, acesta îşi lua paharul în mână şi se întorcea cu spatele, privind pe geam. I-a observat acest gest de câteva ori. Singurul pe care îl... suporta, ca să zic aşa, era un oarecare Olaru, zis Şuiu. Pe ăsta l-am cunoscut şi eu când am lucrat la pază şi ordine; e un bărbat mic, bondoc, cu capul ca o bilă de popice. Era un „client" de-al nostru.

— Probabil e şi beţiv, şi scandalagiu.

— Exact.

— Ar fi greu să aflăm ce pensie avea Ioniade?

— Nu cred.

— Nici dacă avea datorii?

— M-aş putea interesa la vecini.

— Nu numai la ei.

— Înţeleg. Vă referiţi la chirie. Întreţinere şi aşa mai departe.

— Şi la astea.

— Am să încerc...

— Lăsaţi, îl întrerupse căpitanul, am să mă ocup eu de toate acestea. Dumneavoastră n-o să vă fie prea uşor, fiind aici în post.

— Cum credeţi...

— Pe bătrânul Văleanu îl găsesc la mansardă, parcă aşa aţi spus, nu?

— Nu mai este; la nouă şi şase minute a avut tren. A plecat din Deva pentru câteva zile. La o rudă, într-o

comună.

— Cum aşa?!

— Spunea că îi este imposibil să mai doarmă în casa asta, având alături un mort.

— Nu aţi aflat unde anume s-a dus? insistă dezamăgit Dorobanţu.

— Tocmai sosise tovarăşul căpitan Baltag, împreună cu echipa de cercetare la faţa locului şi... ştiţi dumneavoastră cum e: prezentări, raport că nu s-a întâmplat nimic în timpul serviciului...

*

Urcând treptele spre mansardă, căpitanul Dorobanţu îşi încetini mersul la fiecare palier, încercând să desluşească numele locatarilor pe plăcuţele de la uşi. Ajungând la mansardă. Înaintă spre uşa dată de perete, înţelegând că acolo se afla garsoniera răposatului Marcel Ioniade. Nu-i fu greu să-l observe pe căpitanul Baltag, aplecat deasupra mochetei spălăcite de pe hol, ţinând în mână o lupă cât toate zilele.

— Salut, Sherlock Holmes! căută Dorobanţu să-i atragă atenţia.

Se opri în prag, cu mâna sprijinită de canatul uşii. Baltag nu catadicsi să-i răspundă la salut şi nici nu întoarse privirea. Recunoscuse vocea prietenului său, dar voia cu siguranţă să-i dea de înţeles că ce vedea el acolo, prin lupă, era mult mai important. Din poziţia

aceea incomodă mormăi nemulţumit:

— Numai tu lipseai, Dorobanţule! Ce naiba cauţi pe-aici?

— Potcoave... Tocmai pe tine a căzut beleaua asta?!...

— Nu, iubitule, îi răspunse căpitanul Baltag şi abia acum îşi întoarse privirea spre el, eu am venit aici doar în... inspecţie. Supraveghez douăzeci şi două de cazuri deodată. Nu ştiai?... Aşa-i când eşti isteţ! Am venit să verific cum lucrează băieţii ăştia pe care-i vezi pe-aici... Tu?! Tot în inspecţie?

— Nu. Eu sunt... echipa. Treceam pe strada asta întâmplător şi mi-a mirosit ceva suspect aici, în clădire. Crimă?...

— Ascultă, bătrâne!... Baltag ridicase tonul, hotărât să-i dea o replică usturătoare, dar se opri imediat.

— Ţî, ţî ţî! Îţi ieşi cam repede din pepeni, băieţaş! Crezi că aici eşti la table, să dai când vrei tu o dublă ori cinci-trei, să-ţi faci poartă-n casă?... Am ordin să-mi vâr nasul în chestia asta destul de neplăcută, de care ai onoarea să te ocupi personal. Este că-i neplăcută?

— Adriane, ţi-am spus, nu o dată, că nu-mi place deloc când faci cu mine pe deşteptul. Ce cauţi aici?

— E de moarte bună?

— Bineînţeles! A înghiţit o doză straşnică de mătrăgună, apoi s-a spânzurat de lampadar, însă, dându-şi seama că asta ar fi o moarte prea banală

pentru pretenţiile sale, a coborât şi şi-a tras un glonte în cap. Mulţumit?

— Şi... nimic, nimic? insistă Dorobanţu în ideea lui.

— Cum ajung la birou îmi declin competenţa. Ocupaţi-vă voi, fraţilor, dacă vă interesează atât de mult Ioniade ăsta. Şi aşa...

— Fii serios, încercă să-l tempereze Dorobanţu, revenind la tonul sobru. În chestii de crime tot voi vă pricepeţi cel mai bine.

— Simt eu că urmăreşti ceva, dacă începi cu periuţa.

— Ţi-am spus un adevăr recunoscut de întreg mapamondul.

— Ce-ai vrea să ştii?

— Totul.

— Foarte mult. Dar şi foarte puţin deocamdată. De unde aţi aflat despre moartea ăstuia?

— Se discuta azi-dimineaţă în tramvai, glumi din nou Dorobanţii, dar, observând că Baltag e gata să se înfurie iar, adăugă grăbit: Noroc că v-aţi păstrat bunul obicei să întocmiţi nişte buletine zilnice. Cam anoste, e drept, dar tot este ceva.

— Aha!... Preluaţi cazul?

— Fii serios! Ne interesează cum a dat ortul popii şi atât.

— Dacă nu-mi spuneţi ce urmăriţi, n-o să aflaţi nimic de la mine, declară sentenţios căpitanul Baltag.

— Atunci o să mă întorc frumuşel la sediu, o să raportez spăşit, dar regulamentar că şeful unei echipe care efectuează lă, lă, lă... a refuzat orice discuţie cu mine, o să scot în evidenţă, bineînţeles, faptul că eu am fost cât se poate de politicos şi aşa mai departe... Şeful meu, foarte bine cunoscut pentru principialitatea lui, vă pune mâna pe telefon, va vorbi, ştie dânsul ce, cu şeful şefului acelei echipe şi iar o să-ţi pic pe cap! E bine aşa?

— Foarte bine, se încăpăţână Baltag. Asta şi vreau. Îţi repet: până n-ai să-mi spui ce urmăreşti, nu vei afla nimic. Priceputu-m-ai?

— Poftim! Şi doar mi s-a atras atenţia că am un talent grozav să... calc în strâchini. Cu ce-am greşit oare?!...

— Scuză-mă, dar nu am timp de discuţii, spuse Baltag, continuându-şi cercetările.

— Nu crezi că ţi-aş putea da şi eu o mână de ajutor? Oricum în clădirea asta locuiesc încă nouă familii...

— Nu-i nevoie.

— Aş putea eventual sta de vorbă chiar acum cu madam Dorneanu...

— Asta cine mai este? deveni curios Baltag.

— Soţia unui medic de la etajul întâi. Proprietarul garajului de la subsol. E supărată că nu-şi poate zugrăvi apartamentul din pricina voastră. Este acasă...

— Şi ce-ai putea să afli de la ea?

— Ştiu eu?... De pildă, pe cine înjura de mama focului Ioniade când venea acasă beat ori dacă nu a observat un bărbat prezentabil, între două vârste, care l-a vizitat într-una din zile.

— Ascultă, văd că voi cunoaşteţi deja nişte aspecte care au importanţă pentru cercetări...

— Ştiu eu ce să zic?!... Dacă te-ai fi grăbit să stai de vorbă cu vecinii şi să fi lăsat pe ceilalţi din echipă să caute urmele „paşilor pierduţi" pe drăgălaşul ăsta de covor, cu siguranţă că ai fi aflat şi tu unele lucruri.

— Termin aici şi încep cu vecinul de alături. Mulţumit?

— Prea târziu. Bătrânul Văleanu a părăsit acest oraş exact la nouă şi şase minute, în dimineaţa asta. Cu trenul.

— De ce nu l-aţi oprit dacă ştiaţi? se înfurie iar căpitanul Baltag.

— N-are rost să strigi! Am aflat prea târziu.

— Unde a plecat?

— Ei, uite că asta va trebui s-o afli tu. Şi nu o să-ţi fie deloc uşor, pentru că s-a dus în nu ştiu ce comună, la o rudă de-a lui.

— De ce să plece atât de grăbit?! căzu pe gânduri căpitanul Baltag.

— Simplu: nu mai putea să doarmă aici, având alături un mort. Se mai cunosc situaţii asemănătoare.

Chiar în literatura de specialitate...

— Te rog, termină, spuse celălalt destul de calm de data aceasta. Chiar doreşti să colaborăm, Adriane?

— Am să-ţi răspund după ce o să-mi spui tot ce ai stabilit până în prezent.

— Bine. Dar să nu mi te fâţâi pe-aici! Nu fumezi şi nu mişti absolut nimic din loc. Îţi este clar?

— Chestii elementare, Mariane. Te ascult!

— Şi, în plus, să nu mai faci cu mine pe deşteptul!...

*

După ce îl puse la curent cu rezultatul cercetărilor de până atunci, căpitanul Baltag concluzionă:

Iată că nu stăm deloc pe roze. Hematomul din partea occipitală mă pune pe gânduri. Şi pe medicul-legist, de altfel. Autopsia o să stabilească mai mult. La prima vedere pare o sinucidere banală. Până nu elucidăm însă toate ipotezele de care ţi-am vorbit, ar fi riscant să dăm un verdict... Acum să-mi răspunzi tu de unde ai aflat că cineva l-a vizitat pe Ioniade.

— A, mi-a şoptit o păsărică. Nu cunoşti cum se întâmplă pe la noi? Se aşază câte una pe streaşină şi, când s-a odihnit îndeajuns, coboară la geam, cioc-cioc şi ţin-te informaţii!...

— Ai promis că eşti serios, Adriane. Nu te satisface ce ţi-am spus?

— Dacă aş folosi limbajul unui plutonier pe care l-am

întâlnit adineaori, ţi-aş răspunde că „mai sunt multe de făcut”...

— Aha, Asmarandei!... Ai discutat cu el?

— Vreo jumătate de oră. A aflat azi-noapte o sumedenie de lucruri. Are „stofă” băiatul ăsta!

— Cred şi eu. Termină în curând şcoala noastră de ofiţeri, la fără-frecvenţă. Am cerut deja să mi-l repartizeze în echipă.

Căpitanul Dorobanţu îi relată tot ce aflase de la plutonierul Viorel Asmarandei, apoi conchise:

— Ţi-am spus toate astea ca să nu-ţi închipui că deţinem nu ştiu ce informaţii. Niciuna. Ceea ce cunoaştem e activitatea lui din trecut. Şeful meu, colonelul Pleşoianu, m-a trimis la tine să văd dacă există ceva în neregulă cu moartea asta. Se pare că este. Ar trebui găsit urgent bătrânul Văleanu, să ni-l descrie amănunţit pe individul acela „prezentabil”. Cred că cel mai nimerit ar fi să laşi treaba asta plutonierului Asmarandei. Arde de nerăbdare să lucreze. Tu stai de vorbă cu vecinii. De Şuiu am să mă ocup eu. Ce zici, e bine?

— Cu o condiţie: data viitoare stabilesc eu ce trebuie făcut!...

*

Când coborî în curte, căpitanul Dorobanţu dădu iar cu ochii de plutonierul Asmarandei.

— Căpitanul Baltag este de părere să vă ocupaţi de găsirea lui Văleanu. Trebuie adus imediat! îi comunică acestuia.

— O să fac tot ce se poate, răspunse plutonierul.

— Şi ce nu se poate! spuse zâmbind cu înţeles căpitanul. Dacă o să am nevoie de dumneavoastră pentru a-i descoperi pe Şuiu, la ce număr de telefon vă găsesc?

Asmarandei spuse un număr şi adăugă:

— Oricine mă cunoaşte la municipiu.

— Dacă nu vă găsesc la serviciu?

— Puteţi nota şi telefonul de acasă, spuse el şi indică un alt număr.

— E în regulă. Chiar dacă nu o să fie nevoie să mă sprijiniţi în identificarea lui Şuiu, o să vă mai caut. Dacă daţi de Văleanu, mă sunaţi şi pe mine la unul din numerele astea?

Dorobanţu îi întinse plutonierului un cartonaş pe care notase atât telefonul de la serviciu, cât şi pe cel de acasă.

Plutonierul luă bucăţica de carton, o privi câteva clipe şi i-o restitui.

— Le-am reţinut. Eu nu-mi notez niciodată numerele de telefon... Mă gândesc că s-ar putea să aveţi nevoie de cartonaşul acesta pentru cineva care nu le poate reţine. Cât despre Văleanu...

Căpitanul Dorobanţu se uită la plutonier cu acelaşi interes. Era convins că va ajunge un ofiţer destoinic. Îi întinse mâna, zâmbindu-i cu căldură.

Capitolul al patrulea

Hariton Gârneci răsuci de două ori cheia în uşa apartamentului, îşi potrivi nodul la cravată şi începu să coboare pe scară. Rar folosea liftul. Ajuns în stradă, se îndreptă grăbit spre micul autoturism „Fiat-850”, parcat cu două roţi pe trotuar. Deschise portiera, se dezbrăcă de haină şi o aruncă pe bancheta din spate, apoi se aşeză la volan. Înainte de a introduce cheia în contact, deschise geamul portierei din dreapta, în speranţa că va mai scăpa de căldura înăbuşitoare dinăuntru, şi privi ceasul: mai avea şapte minute până la ora şaisprezece, când trebuia să fie prezent la locuinţa Marei Călin. Buna lui prietenă se chinuise ani de zile până îl obişnuise să respecte cu rigurozitate orele lor de întâlnire. Şi câştigase. Hariton. Ştia că o întârziere doar de câteva minute ar fi dezlănţuit din partea Marei o furtună de proteste. Or, acum, mai ales acum, nu dorea în ruptul capului s-o supere. Trebuia s-o ducă la Braşov, pentru a se întâlni cu Walther Kohn. Demară grăbit... O pâclă deasă plutea pe străzile Bucureştiului în această după-amiază de vară...

O observă de departe pe Mara, aşteptându-l nerăbdătoare pe trotuar, cu poşeta ei mare agăţată pe umăr. Reduse treptat viteza şi rulă cu grijă pe lângă bordură. Când autoturismul opri în dreptul Marei, acele ceasornicului depăşiseră cu un minut ora de întâlnire.

Ea se urcă imediat în maşină, aruncă poşeta pe bancheta din spate, fără să se uite unde va cădea, şi nu spuse o vorbă. Nici Hariton Gârneci nu zise nimic. Acceleră progresiv şi ocoli câteva străzi până ajunse la şosea. Peste exact douăsprezece minute treceau pe lângă Aeroportul Băneasa. Atent la autoturismele ce începeau să prindă viteză. Hariton semnalizăşi se înscrise pe a doua bandă de circulaţie.

Mara se cuibărise comod în scaun, îşi pusese mâinile în poală, cu pumnii strânşi, şi îşi pironise privirea pe geamul din dreapta. Părea că n-o interesează absolut nimic. Într-un târziu îşi ridică umerii şi îşi lăsă capul în piept, dând de înţeles că vrea să doarmă...

Fuselajul argintiu al unui avion gigant îi atrase atenţia lui Hariton Gârneci: cobora zgomotos spre pista de aterizare a Aeroportului Bucureşti-Otopeni. Reveni însă curând cu privirea pe fâşia de asfalt şi se preocupă de manevrele ce trebuiau executate.

Lăsă în urmă localităţile înşirate de o parte şi de alta a şoselei până la Ploieşti. Privise în câteva rânduri cu

coada ochiului spre Mara, dar nu îndrăznise s-o tulbure. Coti pe drumul ce ocolea oraşul Ploieşti şi admiră pentru o clipă dantelăria Combinatului petrochimic, ridicat în stânga şoselei. Circulase de multe ori pe acest drum. Cunoştea până şi porţiunile cu denivelări mai accentuate. Se bucură că nu era coborâtă bariera de la singura cale ferată care mai exista fără pasaj de nivel şi iarăşi acceleră până când acul vitezometrului încremeni la optzeci de kilometri pe oră. Nu era grăbit. Avea timp suficient să ajungă la Braşov. Dacă n-ar fi avut desigur vreo pană!

Ocoli pe variantă oraşul Câmpina şi cu puţin timp înainte de a intra în Comarnic, evită în ultima clipă ciocnirea cu o căruţă, virând cu dibăcie dincolo de axul drumului. Îşi dădu seama că cei doi cai. Care trecuseră la pas dintr-o parte în alta a şoselei, erau nesupravegheaţi. Întoarse privirea spre Mara Călin, care continua să doarmă, şi constată mulţumit că ea nu îşi dăduse seama de cele întâmplate. Stătea relaxată, cu capul rezemat de spătarul banchetei. Cu ochii închişi, având genunchii proptiţi în bordul maşinii.

Hariton ar fi sesizat din timp intenţia cailor aceia nesupravegheaţi, dacă nu i-ar fi revenit în minte discuţia ce o avusese cu Mara cu două nopţi înainte...

...Telefonul zbârnâise timid. Hariton obişnuia să-l vâre seara în noptiera de lângă pat, pentru că nu-i

plăcea să fie trezit din somn. Îi auzise totuşi ţârâitul înfundat şi îşi băgase capul sub pernă, încercând să adoarmă din nou. Dar apelul se repetase cu insistenţă. Aprinsese nervos lumina şi-şi privise ceasul; trecuse de miezul nopţii, iar el nu dormise mai mult de o oră. Deschisese noptiera şi ridicase receptorul. De fiecare dată când se întâmpla să fie sunat noaptea, răspundea cu un „Alo!" cavernos, care conţinea atâta resentiment, încât mai totdeauna celălalt închidea speriat. Aşa procedase şi de data aceasta. Numai că la telefon se afla Mara Călin, obişnuită cu metehnele lui. Îi spusese că abia sfârşise convorbirea telefonică cu Walther Kohn, care o anunţase că pleacă spre România. Apoi tăcuse...

Hariton era la curent cu relaţiile dintre Mara şi Walther Kohn. Înţelesese din cele câteva cuvinte spuse de ea precipitat. Cu un uşor tremur în glas, că Walther venea în România să perfecteze mariajul lor. Aşadar, străinul terminase divorţul... în definitiv ea nu refuzase propunerea lui Walther, când acesta o ceruse în căsătorie... Şi doar el, Hariton. Îi atrăsese atenţia de la început să fie prudentă, să nu-şi piardă capul... Un timp îl ascultase. Apoi însă...

Nu-i mai puţin adevărat că şi străinul devenise din ce în ce mai insistent. Se părea că o iubea nebuneşte...

Mara îi ceruse să vină imediat la ea, să-i dea un ultim sfat... Căutase s-o liniştească, dar ea nu-i luase în seamă

argumentele prin care încercase s-o convingă că ar fi mai nimerit să aştepte zorile. Se îmbrăcase deci şi plecase... O găsise zgribulită în poarta casei, aşteptându-l nerăbdătoare. Îi propusese să meargă la el, unde puteau discuta în linişte, dar Mara se împotrivise. Lui nu-i făcea nicio plăcere să dea ochii cu mătuşa ei. Mai ales noaptea!... Dormea probabil, pentru că nu-i auzise ca de obicei glasul tânguitor: „Mara, ai mosafiri?" I se făcuse lehamite s-o vadă intrând în camera nepoatei, ţinând ca pe-o ofrandă farfuriuţele cu şerbet ori dulceaţă, puse dichisit pe tava argintată, alături de nelipsitele pahare cu apă rece... Când el ar fi preferat coniac! Mătuşa Marei simţise probabil că ceva nu-i era pe plac, căci, de la un timp, nu mai intra în camera nepoatei când îşi dădea seama că venise el... Spre bucuria lui Hariton!

...Discutase cu Mara până dimineaţa. Şi fumaseră enorm... în zadar căutase Hariton să-i spună acum că străinul nu era totuşi o partidă sigură pentru ea. Că nu reuşise să-l cunoască prea bine. Adevărul era că îi părea rău să o piardă pe Mara. Descoperise dintr-o dată că o iubeşte, că o iubise dintotdeauna. După ce aflase că Walther Kohn o ceruse în căsătorie se hotărâse să-i împărtăşească tot ce simte pentru ea. Mara îl privise năucă. Odată cu trecerea anilor, între ei se statornicise o camaraderie, de neînţeles pentru cei care îi vedeau

destul de des împreună. El nu-i mărturisise însă niciodată că ar dori să-i fie soţie, iar ea luase lucrurile aşa cum erau...

Hariton nu-şi putea explica din ce cauză se ataşase Mara atât de mult de străin. El avea cam aceeaşi înălţime cu Walther. Ba erau chiar şi la chip asemănători. Numai că în locul părului său negru, bogat, al favoriţilor mari şi al mustăţii negre stufoase, străinul era blond... La un moment dat se gândise că Marei nu-i plăceau bărbaţii bruneţi... Altfel... Nu voia să accepte ideea că ar avea şi el o oarecare vină în evoluţia relaţiilor dintre Mara şi Walther...

Manevră volanul cu dexteritate. Tocmai parcurgea serpentinele de la Posada, deloc uşoare, cu drum în panică, tăiat în buza pădurii, şi cu miros pătrunzător de brad...

Mara Călin stătea pe banchetă cu ochii închişi, lăsându-i impresia lui Hariton Gârneci că doarme. Îi spusese lui Walther la telefon că abia aştepta să-l întâlnească şi pentru aceasta îl va întâmpina la Braşov. Adăugase că înţelege ce drum greu şi obositor are el de parcurs, iar Walther fusese fericit că se vor revedea mai repede cu câteva ore...

Acum se întreba însă neliniştită dacă îl iubeşte şi pe Hariton Gârneci... Dar îl iubise oare vreodată?... Se cunoscuseră de fapt când el se angajase ca translator la

institutul unde lucra ea. Nu fuseseră colegi de liceu, aşa cum îi spusese lui Walther. Au continuat să se întâlnească şi după ce Hariton îşi schimbase locul de muncă: un simplu telefon şi se plimbau, ore în şir, întorcându-se acasă istoviţi... Prezenţa lui o reconforta. Nu se sfia să-i împărtăşească bucuriile şi necazurile. Iar el avea darul de a o asculta, de a o înţelege... îi povestise totul şi despre Walther Kohn. Hariton se bucurase când îi văzuse împrietenindu-se. Nu-i fusese greu să se apropie de Walther, mai ales că ştia perfect limba germană... Hariton încercase în mai multe rânduri să dea examen la facultate. Nu reuşise şi se amuza povestind cât de furios era tatăl său când îi anunţa de fiecare dată nereuşita. Bătrânul murise, purtând în suflet neîmplinirea acestei dorinţi...

Mara se întreba iarăşi – pentru a câta oară? – dacă n-ar face bine să-l refuze cu delicateţe pe Walther. Dar avea oare argumente convingătoare? Nu! constata tot mai mult că îi era imposibil să renunţe al el. Dacă ar accepta să se căsătorească cu Hariton, ar mulţumi-o însă şi pe mătuşa ei, care nu voia să o ştie plecată departe...

O cuprinse din nou teama când îşi aminti de accesul de furie avut de Hariton în ultima parte a discuţiei lor de acum două nopţi. Nu-i cunoscuse această latură a firii. Se întreba dacă făcuse bine că îl rugase s-o ducă la

Braşov cu maşina. Dar insistase şi el să meargă. Mara îi promisese în acelaşi timp că o să se gândească bine înainte de a alege. Probabil că Hariton ar fi dorit acum, pe drum, să-i spună ce hotărâre a luat. Ea însă, oricât se frământase, nu reuşise să se decidă...

Îşi dădea seama că se afla în cea mai complicată situaţie din viaţa el...

Un sentiment de uşurare o cuprinse când observă profilându-se în zare oraşul de la poalele Tâmpei...

Capitolul al cincilea

Începuse o ploaie măruntă, ciobănească, ce pătrundea adânc în haine. Vântul sufla în rafale scurte, învârtejind stropii, lipindu-l de faţă, de mâini...

Căpitanul Dorobanţii îşi ridică gulerul balonzaidului, îşi trase pe ochi, cât putu, pălăria şi o clipă regretă că se schimbase cu atâta uşurinţă moda borurilor largi. La început păşise cu grijă, ocolind băltoacele, dar renunţase repede, constatând inutilitatea gestului. Călca acum apăsat, rar, fără să dea importanţă umezelii din pantofi. Nu se mai grăbea. Era cuprins de gânduri, gânduri multe, în care Marcel Ioniade ocupa locul principal. Apăruseră semne de întrebare în legătură cu el, iar căpitanul se străduia să găsească răspuns la fiecare.

Raportase colonelului Pleşoianu rezultatul cercetărilor la faţa locului. Întreprinse până atunci de echipa căpitanului Baltag. Foarte puţine lucruri de altfel. Adăugase că se puneau speranţe în autopsie, pentru clarificarea ciudăţeniei acelui hematom. Iar găsirea bătrânului Văleanu putea să aducă date suplimentare pentru a fi descoperit individul care îl vizitase pe Ioniade. Mai erau vecinii, de care se ocupa căpitanul Baltag şi un anume Olaru, zis Şuiu, cu care intenţiona să discute personal. Relatase totul lapidar, fără tragere de inimă. Văzuse că şeful său îl asculta însă cu atenţie, calm şi chiar se mirase la un moment dat că nu îi pune mai multe întrebări, cum făcea de obicei. Când Dorobanţi terminase ce avusese de spus, şeful se ridicase de pe scaun şi începuse să se plimbe prin birou. Îl întrebase într-un târziu dacă citise cu atenţie însemnările lui din vechea agendă. El răspunsese afirmativ. Dar precizase că de acolo nu rezultau decât nişte presupuneri, care nu aveau la bază ceva concret, iar bănuiala că unul dintre membrii vechiului grup ar fi scăpat atunci de pedeapsă nu mai prezenta acum nicio importanţă, întrucât faptele respectivului erau prescrise. Mai spusese că, dacă Ioniade fusese ucis de cel care, eventual, se sustrăsese în trecut de la arestare, descoperirea acestuia cădea firesc în sarcina organelor de miliţie...

Un autoturism apăru în viteză. Dorobanţu îl auzi doar când ajunse la câţiva metri în spatele lui. Avu intenţia să se retragă rapid de la marginea trotuarului, dar nu mai reuşi: un jet puternic, împrăştiat de anvelope, îl împroşcă de jos până sus. Se enervă, strigă ceva după automobilul vinovat, dar acesta fu învăluit într-o clipă de perdeaua ploii. Îşi privi hainele şi încercă să se scuture pe cât îi fu cu putinţă. Până la urmă lăsă totul în seama picăturilor curate ce cădeau din înaltul cerului. Plecă mai departe, căutând să-şi reia firul discuţiei ce-o avusese cu şeful său...

Fără îndoială, colonelul Pleşoianu avusese dreptate când îl admonestase pentru atitudinea lui „dezinteresată". Regreta că îl scosese din sărite. Nu i-ar fi fost greu să priceapă şi singur că descoperirea celui despre care se presupunea că s-ar fi sustras în trecut de la arestare nu urma să fie făcută neapărat pentru a-l trage la răspundere penală. Greşise când judecase astfel. E limpede doar pentru oricine că dacă un individ a desfăşurat la un moment dat o anumită activitate potrivnică statului, ar putea într-o altă împrejurare prielnică să acţioneze iar. Trebuia deci să se ştie cine este...

Îşi dădea acum seama că nu procedase bine nici când îi reproşase colonelului Pleşoianu nedescoperirea bănuitului atâta timp, dacă într-adevăr credea că există.

Cum să fi putut face acest lucru dacă nu avuseseră niciun indiciu concret? Îşi aminti ce-i replicase şeful său: „Presupunerile sunt bune să-ţi construieşti ipoteze, căpitane, dar pe baza acestora nu poţi trage la răspundere pe nimeni. Abia acum, când murise Ioniade. Apăruse temeiul unor noi cercetări. Era, adică, ocazia verificării presupunerilor de de mult. Colonelul îi atrăsese atenţia că aceasta devenea şi o obligaţie morală, nu numai profesională.

Discuţia continuase pe un ton aspru. Căpitanul aflase însă o sumedenie de alte amănunte, ce nu erau consemnate în filele acelei agende, şi înţelesese că la mijloc era o urzeală complicată, care trebuia lămurită cu toată răspunderea şi cât se poate de repede...

Când plecase de la colonelul Pleşoianu era lac de sudoare. Mersese în biroul său de lucru, dăduse câteva telefoane şi întocmise adresa către arhivă, în care solicita să i se trimită în cel mai scurt timp toate materialele aparţinând cauzei lui Hamilton, Ioniade şi a celorlalţi. Apoi privise pe geam la ploaia de afară, îşi luase din cuier balonzaidul şi pornise spre birtul „Doi călători" sau „Bufetul Dorobanţul" cum scria pe firmă. Trebuia să pună mâna cu orice preţ pe capătul unui fir.

După ce străbătu câteva străzi, Dorobanţu ajunse, ud leoarcă, la bufetul pe care îl căuta. Apăsă pe clanţa uşii vopsite într-un verde murdar şi intră. Înăuntru plutea

un fum gros de ţigară. Fu izbit de aerul îmbâcsit, cu miros puternic de ţuică şi de sosuri. La mesele înalte, cocoţate pe câte un suport metalic, stăteau în picioare mai mulţi bărbaţi, unii deja beţi, sprijinindu-se în coate. Era o adunătură pestriţă.

Lângă masa din stânga, între geam şi tejghea, stătea rezemat într-un cot un bărbat cam de şaizeci-şaizeci şi cinci de ani, scund, chel, albit pe la tâmple şi neras de multe, foarte multe zile. Avea privirea pironită undeva, în gol, şi părea supărat. Între sprâncenele-i rare îi apăruse o cută adâncă. Căpitanul îşi dădu seama că nu putea fi decât Şuiu şi iarăşi îşi aminti de plutonierul Asmarandei, care reuşise să-i facă în câteva cuvinte un portret edificator, comparându-i capul cu o bilă de popice!...

Se apropie degajat de masa lui, încercând să nu atragă atenţia celor din jur şi, mai ales, să nu pară un intrus într-un asemenea mediu, îşi dezbrăcă balonzaidul, şi-l agăţă în cuierul-pom, aflat alături, apoi îşi rezemă coatele pe tăblia mesei, alegând o porţiune ceva mai curată.

— Salut, nene Olaru, zise căpitanul, zâmbindu-i cu sinceritate, căci se bucura cu adevărat că îl găsise acolo.

Parcă trezit dintr-un somn adânc, bondocul ridică leneş spre căpitan doi ochi tulburi, nedumeriţi. Tăcu un timp, vizibil frământat că nu recunoaşte figura celui

care se aşezase atât de degajat la masa lui, şi zise flegmatic:

— N-am avut onoarea să te cunosc, tinere. Parol!

Molfăise cuvintele între buze, parcă ar fi mestecat gumă, fără să-şi ridice bărbia din palmă.

— Faci mata pe niznaiul. Cum o mai duci?

— Cum s-o duc?... Beau! Că eu dacă nu trag o duşcă într-o zi, nu pot să dorm... Râse ca după o glumă bună, dezgolindu-şi cei câţiva dinţi care-i mai avea, îngălbeniţi de tutun, apoi continuă: Află, matale, că toţi oamenii se nasc cu nişte talente ascunse. Unii sunt hărăziţi să ajungă poeţi, artişti ori navigatori celebri. Eu mi-am dat seama de când aveam vreo opt ani că în mine stă ascuns un mare beţiv. Nu mi-a fost prea greu să mă afirm. Îmi place băutura la nebunie, tinere. Parol!... Şi femeile îmi plac, adăugă el repede şi iar râse înveselit.

— Se împacă una cu alta?

— Cine să se împace?

— Băutura cu...

— Aaa! înţelese Şuiu... Păi, nu se mai împacă, dar dacă bei un păhărel poţi să te gândeşti liniştit la ce-ţi trăsneşte prin minte, chiar şi la un sân cald, adăugă el.

— Ai ceva împotrivă dacă bem şi împreună un rând, nene Olaru?

— Pardon: Ulariu mă cheamă, tinere, iar un pahar nu

se refuză niciodată. Se întoarse spre tejghea şi strigă, fără teamă că deranjează pe cei de la mesele vecine: Cozdigă, două mari!...

Nimeni nu întoarse privirea spre masa lor. Unii erau preocupaţi de paharul ce-l aveau în faţă, alţii discutau între ei cu voce tare, fără fereală, astfel că în local era un zumzăit de glasuri.

Privindu-l mai bine, căpitanul constată că Ulariu era destul de treaz, semn că abia reuşise să golească primul pahar. Îi trecuse la început prin minte să-l invite la sediu, dar îşi dădea seama că Şuiu se simţea mai bine în această atmosferă. Şi-apoi pe el îl interesa doar o investigaţie privind starea de spirit a lui Marcel Ioniade din ultima vreme.

Ospătarul Costică, într-un halat ce avusese pe vremuri culoarea albă, se apropie plictisit de masa lor, cumpănind în mână o tavă de metal inoxidabilă, şi lăsă absent două pahare, în care se clătina un lichid gălbui. Un puternic miros de şliboviţă izbi nările căpitanului. „Ce-o să mai trăsnesc când mă întorc la birou!" gândi amuzat Dorobanţu şi încercă să-şi imagineze cam ce ochi va face maiorul Răchită când o să-l simtă că *a băut în timpul serviciului!...*

Hai noroc, nene Ulariu! ridică Dorobanţu paharul şi zâmbi.

— Un moment, tinere, un moment, protestă Ulariu,

acoperind cu palma lui butucănoasă gura paharului. Zici că mă cunoşti, se poate, dar eu nu-mi aduc aminte de mutra ta. Parol! Cum te cheamă?

Amuzat de un gând ce-i venise în clipa aceea, căpitanul Dorobanţu luă o mină ofensată şi spuse:

— Bine, bre, bei în crâşma asta de ani de zile, oamenii ăştia te servesc conştiincioşi, când termini de băut eşti condus cu grijă până la uşă, iar acum îmi spui nici mai mult, nici mai puţin că nu mă cunoşti! Cum se numeşte bufetul ăsta?

— „Doi călători”!

— Eu nu te-am întrebat cum i se spune, ci cum scrie pe firmă!

— Aaa! Dă-l dracului, că n-are nicio importanţă!...

— Ba are, că eu sunt şeful ăl mare şi am ţinut morţiş să-i dea numele meu.

— Foarte bine, şefule, eu te respect şi-mi placi. Parol!... Da, cum zici că te cheamă?

— Păi, nu ţi-am spus? Dorobanţu...

— Nu, nu te-am întrebat de numele mare, de ăla mic...

— Adrian.

— Noroc, Adriane, tată! Să fie într-un ceas bun prietenia noastră şi, dacă ai de gând să devii un beţiv ca lumea, o să găseşti în mine un profesor nemaipomenit...

Ulariu sorbi cu poftă din pahar, plescăi din buze după ce înghiţi şi puse cu multă grijă paharul pe masă, dar nu-i dădu drumul din mână. Îl ţinea între degetul mare şi arătător, învârtindu-l uşurel, ca şi când l-ar fi descântat.

Căpitanul trase o înghiţitură zdravănă şi se strâmbă.

— Nu prea eşti obişnuit cu tării din astea, şefule, observă Ulariu. Cred şi eu: Coniac, Vişchi...

— Fii serios! După astea se dădea în vânt doar sfrijitul ăla de Martei Ioniade, cu care obişnuieşti să bei la masa asta mereu.

— Cine, spionul? Ha!... Doar pomenea de ele, zicea că numai din astea băuse, dar acum tot la şliboviţă trage; e cea mai curată băutură. Parol!

— Unde-i? Că nu-l mai văd în ultimul timp.

— Vine el, n-avea grijă. Acuşi o să pice.

— Bun băiat! tatonă căpitanul sentimentele celuilalt.

— Bun, pe dracu, izbucni Ulariu. O hahaleră!...

— Mie aşa mi s-a părut. De ce-i zici „spion”?

— Păi, nu-i?... Sau, mă rog, a fost. A stat câţiva ani buni şi închis. El mi-a spus.

— Ce naiba a făcut?

— Un tâmpit! Dădea nu ştiu ce informaţii unui englez ori unui american, n-are importanţă. L-au prins. Asta a fost cu mulţi ani în urmă. Ăla, americanul-englez a şters-o, iar el şi ceilalţi...

— Au mai fost şi alţii?

— Măă, da prost eşti! Păi, crezi că porcăriile astea se fac de unul singur?! Hai noroc!...

Băură. Căpitanul se apropie de întrebarea decisivă, care trebuia să-i clarifice frământările din ultimul timp ale lui Marcel Ioniade. Se întreba dacă Ulariu, zis Şuiu, cunoştea ceva despre aceste frământări şi, mai ales, cum ar fi fost mai potrivit să-i pună această întrebare, pentru ca celălalt să nu simtă că-l trage de limbă? Tăcu. Aşteptă ca Ulariu să continue discuţia. Era mai bine aşa.

— Nu înţeleg de ce nu vine, izbucni pe neaşteptate Ulariu. Cam pe la ora asta era aici!...

— Vine el, n-avea grijă, i-o întoarse căpitanul, încercând să-l liniştească.

Observase că Ulariu era frământat de ceva şi bănui abia acum că îl îngrijora întârzierea lui Ioniade.

— Eu i-am spus să se potolească, că o s-o încurce, continuă ca pentru el Ulariu.

— Ce naiba avea de gând să mai facă? întrebă Dorobanţu prea curios.

Brusc Ulariu întoarse faţa spre căpitan şi-l privi insistent, dispărându-i pentru o clipă somnolenţa de pe chip.

— Vasăzică, de asta mi-ai venit matale la masă! Ala te interesează, don' şef, nu prietenia mea. Este? Privi apoi

spre pahar, îl luă între două degete şi-l duse la gură, dând peste cap ce mai rămăsese înăuntru. Îl trânti pe masă şi spuse energic: Adio!...

Dorobanţu se decise să joace ultima carte. Îl apucă de mânecă pe Ulariu şi-l smuci puternic, oprindu-l.

— Ascultă, Şuiule, nu încerca să faci pe nebunul cu mine! îi şuieră tăios căpitanul. Stai aici şi bagă bine în cap ce-ţi spun: Marcel Ioniade a fost asasinat ieri şi n-o să mai vină niciodată la masa asta. Pricepi? Pe mine mă interesează să-mi spui cine a putut să-l ucidă!

— Habar n-am, tăticu! Parol!... Eu sunt un amărât de beţiv şi nu mi-e ruşine s-o recunosc. Cine mă ia în seamă?...

Turuise vorbele cu intenţia vădită de a câştiga timp. Îşi rotea ochii neliniştit. Se observa că era speriat. Nu se putea înţelege dacă se înspăimântase de atitudinea tânărului de lângă el ori de uciderea lui Marcel Ioniade. Poate că de amândouă la un loc.

— Nu face pe prostul că nu-ţi merge! şopti aspru Dorobanţu.

Şuiu îl privi din nou şi-l întrebă obraznic:

— Ia zi-mi cine eşti matale de fapt, că te legi de mine?

Căpitanul vârî mâna în buzunarul hainei şi îşi scoase legitimaţia.

— Priveşte aici. Nu te-am minţit când ţi-am spus cum mă cheamă. Sunt căpitan de securitate.

— Mă rog, ce-am eu cu treaba asta?!...

— Ţi-am spus că cineva i-a luat viaţa lui Ioniade. Vreau să-mi spui cine a putut-o face. Stai cuminte, că te dai în spectacol!

— Am spus că nu ştiu. Nu ştiu şi gata, repetă el, părând că se mai trezise.

— Ai afirmat adineauri că l-ai îndemnat să se potolească, să n-o păţească. Ce voiai să zici?

— Păi, dacă înjura de mama focului după ce bea un păhărel-două şi ameninţa că o să dea în gât nu ştiu pe cine...

— N-a pronunţat niciodată vreun nume?

— Păi, dacă l-aş fi aflat, nu vă spuneam? l-am întrebat eu, dar...

— Ce-i reproşa ăluia?

— Ioniade îi ceruse nişte bani. Aşa am înţeles eu. Nu ştiu cât. Celălalt îl tot amâna. De asta îl înjura şi repeta întruna că o să-i arate de ce este el în stare. Am dedus eu că era unul din ăia de-ai lui. Dar nu sunt sigur. Parol!...

— Ai ceva împotrivă dacă mai bem împreună câte o jumătate?

Capitolul al şaselea

— Mara, sunt fericit că te întâlnesc, Mara! strigă

bucuros Walther Kohn, sărind sprinten din autoturismul murdar, ce abia oprise în faţa hotelului „Carpaţi” din Braşov. Cuprinse apoi protector umerii iubitei sale şi o sărută.

— Ai călătorit bine, Wal?

— Aproximativ, răspunse el evaziv, dorind să ascundă întâmplarea neprevăzută ce-o avusese pe şosea şi sub a cărei impresie se mai afla încă.

— Wal, ai avut neplăceri pe drum? insistă femeia, vizibil îngrijorată, strângându-se mai tare sub braţul lui ocrotitor. Nu-i scăpase umbra ce-i întunecase faţa pentru o clipă, O contrariase întârzierea lui şi intui că nu fusese întâmplătoare.

— Nu departe de aici am avut un mic incident, recunoscu el. Un nepriceput mi-a intrat în faţă cu maşina, în timp ce eu îl depăşeam. Ca să evit ciocnirea, am fost nevoit să intru în şanţ. „Jaguarul” meu a făcut o piruetă şi s-a întors în direcţia din care veneam. După cum observi, s-a înfundat puţin aripa din dreapta.

— V-aţi ciocnit deci.

— N-a fost cine ştie ce, însă celălalt a insistat să aşteptăm... miliţia. Susţinea că nu-i vinovat.

— Acum îmi explic întârzierea ta. Bine că nu ţi s-a întâmplat nimic.

— Îmi cer scuze pentru întârziere. Aş fi ajuns mai devreme, însă organele voastre de ordine dau prea

mare importanţă unor accidente mărunte; au ţinut morţiş să-mi demonstreze că nu eu sunt vinovat. Celuilalt i-au ridicat permisul de conducere pe timp de două luni.

— După cele întâmplate merita!

— Dacă ar fi fost de faţă, bunica mea ar fi dat cu siguranţă o interpretare mistică evenimentului. Parcă o şi aud spunând, în timp ce ar fi privit speriată la maşina îndreptată cu botul spre direcţia în care veneam: „Întoarce-te, băiatule, că n-o să-ţi meargă cum trebuie!”

Râse din toată inima, iar când ajunseră în partea stângă a limuzinei, împinse cu piciorul portiera, uitată deschisă în momentul coborârii.

— De la ora şapte şi ceva te aşteptăm în faţa hotelului. Hary m-a adus de la Bucureşti cu maşina lui. Zicând aceasta, Mara îşi roti privirea şi, dând cu ochii de Hariton Gârneci, îi făcu semn să se apropie. Când acesta ajunse lângă maşină, ea îl apostrofă: Ce te-ai oprit acolo, Hary?!

Gârneci surâdea imperceptibil. De fapt avea în permanenţă un zâmbet în colţul gurii, ca şi când ar fi fost satisfăcut de tot ce-l înconjoară. Stătuse lângă intrarea în hotel şi privise amuzat scena întâlnirii dintre străin şi Mara. Constatase, pentru a câta oară?, că cei doi se potriveau de minune. Abia când Mara îl strigase, catadicsise să se apropie. Ocoli botul maşinii şi îi

strânse mâna lui Walther Kohn.

— Bine ai venit, Wal! Cum ai călătorit?

— Tocmai îi explicam Marei despre un mic incident pe lângă Făgăraş. În rest...

— Dă-mi voie, Walther, să-ţi fiu o gazdă agreabilă, se oferi Hariton. Îmi trebuie însă paşaportul tău pentru a rezerva o cameră.

— Mulţumesc, Hariton, întotdeauna ai fost amabil. Poftim, îi întinse el paşaportul.

— Iei ceva din maşină, Wal? întrebă Mara.

— Doar o mică valiză. Am să cobor mai târziu să iau ce îmi mai trebuie şi s-o parchez undeva.

— Nu trebuie să te deranjezi, interveni Hariton. Rămâi cu Mara, iar după ce rezolv eu cu camera, revin să parchez maşina. Ce valiză vrei să iei acum?

Walther deschise portiera din spate şi apucă de mâner o valijoară de voiaj, din piele roşcată, dar Hariton Gârneci se grăbi să i-o ia din mână.

— Te rog, Wal, ocupă-te de logodnica ta. Apoi se aplecă spre el şi îi şopti la ureche conspirativ: Eşti musafir doar!... Şi nu-i politicos să-i dai impresia Marei că eşti preocupat de altceva.

— Ce şuşotiţi acolo? se prefăcu Mara curioasă.

— Hary nu vrea să se dezmintă, draga mea. Eşti tare amabil, prietene. Poftim cheile maşinii. Mergem, Mara?

— Aşteptaţi-mă la lift, strigă Hariton în urma lor.

Înconjură autoturismul şi, cu o dexteritate deosebită, Verifică uşile şi portbagajul, după care, cu valijoara în mâna stângă şi cheile maşinii în dreapta, intră în holul larg al hotelului. Privi cu coada ochiului în direcţia liftului şi constată că străinul şi Mara se opriseră acolo, discutând aprins. Se îndreptă cu paşi rari spre recepţie, jucând în palmă cheile maşinii. Privea absent în dreapta şi în stânga, continuând să surâdă. Zâmbi recepţionerei platinate. Care stătea într-un fotoliu, picior peste picior, şi trăgea cu sete dintr-o ţigară cu filtrul alb. Părea indiferentă.

Hariton puse valijoara pe pupitrul lat, în aşa fel încât să se poată vedea eticheta cu numele prietenului său străin, convins că va face impresie, aruncă alături, neglijent, cheile maşinii, apoi scoase tacticos din buzunarul interior al hainei paşaportul lui Walther şi spuse într-o germană impecabilă:

— O cameră cu un pat, baie, televizor, radio, telefon, frigider şi... celelalte.

Femeia dădu drumul unui şuvoi de fum prin colţul gurii, dirijându-l spre tavan cu buza de jos, întinse mâna după paşaport şi-l deschise la datele de identitate, apoi îi răspunse în aceeaşi limbă:

— Îmi pare rău, domnule Kohn, dar nu îmi este prea clar ce aţi dorit să înţelegeţi prin... „celelalte”. Vă pot informa că vă stăm la dispoziţie cu tot ce-aţi solicitat,

până la... acest ultim cuvânt.

Blonda vorbea în vârful buzelor, făcându-ţi impresia că zâmbeşte în permanenţă.

Amuzat de replică sau poate de faptul că fusese confundat cu străinul, Hariton Gârneci râse cu poftă, încât o molipsi şi pe recepţioneră. Scoase din buzunarul hainei un pacheţel, cam cât o cutie de chibrituri, şi i-l oferi.

— Chiar dacă o să fiu nevoit să renunţ la... „celelalte", adăugă el insinuant. Este o mică atenţie pentru o fată frumoasă.

Femeia desfăcu pachetul şi, când observă sticluţa cu parfum „Chanell", îi zâmbi afabil. Se ridică în picioare şi apucă un cartonaş din stânga ei, pe care i-l întinse lui Hariton.

— Îl completaţi acum sau...

— Cobor mai târziu să parchez maşina. Îmi face plăcere să mai schimb o vorbă cu dumneata.

Primi cheia camerei din mâna recepţionerei, o mână moale, catifelată, apucă valijoara şi dădu să plece, dar observă că femeia îl prinsese de valiză.

— Aţi uitat cheile maşinii, domnule, îi făcu ea semn cu ochii spre tuiul de chei lăsat pe pupitru şi râse ca de o glumă bună.

Hariton, cu o privire recunoscătoare, luă cheile, se întoarse apoi şi plecă agale spre lift, fără să observe că

recepţioneră îl urmărea amuzată, admirându-i alura de sportiv.

Mara Călin îl ţinea de braţ pe Walther Kohn, privindu-l cu dragoste. Nici nu observară când Hariton apăru lângă ei. Acesta le făcu semn să-l urmeze. Intrară toţi trei în lift, iar Hariton apăsă pe butonul de la etajul al doilea.

— Ai camera două sute patru, Walther. Am luat-o pe numele meu, dar întrucât Mara o are pe cea de alături, adică două sute cinci, şi fiindcă bănuiesc că vreţi să fiţi cât mai aproape... Sper că n-am greşit cu nimic! Poftiţi cheile!

— Hary, îţi mulţumesc încă o dată! murmură Walther cu căldură şi-i zâmbi.

— Să ştiţi că mie mi-e o foame de lup, se lamenta Mara, răsfăţându-se.

— Şi mie! spuse Walther.

— Nu spun că mie nu mi-ar fi foame, zise şi Hariton, dar trebuie să parchez maşina. Tu, Walther, cred că vrei să faci un duş şi să te schimbi. Acum este ora nouă... Ce-aţi spune dacă ne-am întâlni în hol peste o jumătate de oră?

Nimeni nu obiectă. Liftul opri la etajul al doilea, iar străinul şi Mara coborâră. Hariton îi dădu valiza lui Walther şi îi spuse că el era cazat deasupra lor. Urcă până la etajul al treilea, dar nu coborî. Apăsă pe

butonul de parter şi liftul execută prompt comanda.

Când trecu prin hol îi făcu un semn prietenesc cu mâna recepţionerei platinate şi ieşi în stradă. Trase aer în piept şi pipăi satisfăcut cheile maşinii. Le scoase din buzunar, deschise portiera şi se trânti pe canapeaua moale. Privi câteva minute bordul cu nenumărate aparate şi butoane. Introduse cheia în contact şi motorul porni la prima răsucire. Nu îl conducea pentru prima dată. Băgă în viteza întâi şi rulă uşor. Maşina fu destul de ascultătoare. Ambală şi semnaliză la dreapta, cotind spre parcare. Reuşi să găsească un loc aproape de „Fiat"-ul lui. Răsuci cheia, întrerupând contactul şi uruitul uniform încetă. Nu coborî. Privi cutiuţa dintre banchete, în care se aflau o mulţime de fleacuri care ar fi putut tenta pe un eventual spărgător de autoturisme şi aruncă peste ele o piele de căprioară, din cele folosite pentru şters caroseria. Se întoarse spre bancheta din spate şi privi totul cu un ochi grijuliu. Întinse mâna şi aranjă câteva obiecte, iar când fu convins că totul este în ordine trase frâna de mână, ieşi din maşină şi încuie portiera, după care se îndreptă cu paşi legănaţi spre intrarea în restaurantul hotelului.

Căută o masă mai retrasă, departe de orchestră, într-un colţ, aproape de intrare şi îi făcu semn unui ospătar. Când acesta se apropie, Hariton îl întrebă dacă este în măsură să pregătească o cină festivă pentru trei

persoane, arătându-i masa la care voia să se aşeze. Ospătarul întrebă la rândul său ce meniu ar dori să fie pregătit, dar Hariton îl asigură că are totală încredere în priceperea lui.

— În orice caz, adăugă el, la sfârşit şampanie. Bine frapată!

*

Completarea cartonaşului dat de recepţioneră cu datele personale ale prietenului său, Walther Kohn, nu-i răpi lui Hariton Gârneci mult timp.

— Mâine dimineaţă mi-ar părea rău să vă deranjez, i se adresă recepţionerei. Plec devreme. Poate fi plătită camera acum?

— Credeam că nu sunteţi atât de grăbit, murmură aceasta şi în glas i se putea observa o uşoară undă de regret. Puteţi plăti, desigur.

— Vă promit că mă reîntorc peste câteva zile. Plătesc în valută? o întrebă el în glumă.

— Îmi făcusem impresia că nu aveţi intenţia să mă îngreunaţi cu nimic. Sper că aveţi bani româneşti.

Hariton scoase portmoneul, extrase câteva bancnote aproape noi dintr-un teanc gros şi le întinse degajat. Aşteptă până ce i se completă chitanţa, iar când o primi, spuse:

— Opriţi restul pentru... „celelalte”.

— Am avut, de asemenea, impresia că nu aveţi de

gând nici să mă jigniţi...

— Se înţelege! o opri Hariton grăbit. Când o să revin... Nu mai continuă. Se îndepărtă repede, tăind posibilitatea recepţionerei de a-şi manifesta indignarea în prezenţa lui.

*

Cina fusese straşnică. Ospătarul se dovedise neîntrecut.

Apăruse mai întâi cu un platou de argint, peste care era pus un şervet din pânză albă, apretat. Îl aşezase pe masă, cu o eleganţă exagerată. Pe platou se aflau trei pahare cu ţuică galbenă, tartine cu icre de Manciuria, raviole cu icre negre, totul ornamentat cu mult gust. Urmară, la intervale supravegheate cu atenţie de ospătar, ficat de pasăre, cârnăciori olteneşti, crenvurşti liliput, morun la grătar cu garnitură. Toate acestea fuseseră stropite cu vin alb de Târnave.

Timpul se scursese repede. Cei din jur nu mai dăduseră atenţie, după o vreme, veseliei de la masa aceea din colţ, de lângă care un ospătar nu se dezlipise decât ca să mai aducă câte ceva de la bucătărie ori de la bar. Acum tocmai venea cu un castron cu salată de fructe.

— Cine mai mănâncă şi salata asta? izbucni oarecum speriată Mara Călin.

— Ce intenţionaţi să mai aduceţi? întrebă Hariton

Gârneci, privind spre ospătarul vizibil mulţumit de meniul pe care reuşise să-l pregătească.

— M-am gândit la un tort de ciocolată ori îngheţată, câte o cafea, un coniac mic – avem unul de Segarcea, o minune! –, iar la sfârşit. Şampania. Aveţi altă propunere?

— Eu vreau doar tort, spuse Mara, uitându-se galeş spre logodnicul ei.

— Eu mai vreau vin. Decretă sentenţios Walther, apoi trec la cafea şi coniac. Pe urmă şampania!

— Mai avem până la ora închiderii? îl întrebă Hariton Gârneci pe ospătar.

— Nu vă faceţi niciun fel de problemă cu asta. Aveţi destul timp...

Lui Walther îi sticleau ochii. Hariton fusese cel mai cumpătat, având grijă ca cei doi să se simtă bine. Făcu semn ospătarului şi, când acesta veni aproape, îi şopti:

— Când aduci şampania, o laşi pe seama mea. Îmi place să mă ocup personal de ritualul ei.

Ospătarul îi făcu semn că a priceput. Era obişnuit cu ciudăţeniile clienţilor. Plecă să aducă coniacul şi cafeaua. Se întoarse şi cu şampania „Alba Iulia”.

Când terminară de băut coniacul şi cafeaua, Hariton Gârneci atrase atenţia comesenilor săi, care sporovăiau necontenit, să fie o clipă atenţi şi îi anunţă:

— Şampania am s-o servesc eu. Niciodată n-am lăsat

pe altcineva să se ocupe de treaba asta. Cere foarte multă îndemânare...

Zicând aceasta, se ridică de la masă, încercând să fie stăpân pe mişcările lui. Simţi totuşi o scurtă ameţeală. Băuse cam mult! Privi spre masa de la care plecase: nici străinul şi nici Mara nu dăduseră prea mare importanţă hotărârii lui. Observă că cei doi nu îi regretau lipsa. Se vedea cu uşurinţă că erau bucuroşi să rămână singuri, să se privească nestingheriţi.

Nu dură mult până când desfăcu dopul sticlei de şampanie şi nici zgomotul desfundării nu atrase prea multe priviri. Turnă atent lichidul spumos, aranjă cupele pe o tavă de argint, pregătită de ospătarul zelos şi se înfiinţă la masă, dând o importanţă deosebită gestului său. Aşeză fiecăruia cupa în faţă, o ridică pe a sa şi toastă:

— Pentru fericirea ta, Mara! Succes, Walther!

Băură toţi. Până la fund.

Walther Kohn ridică privirea şi întâlni ochii lui Hariton Gârneci. Îşi dădu încă o dată seama că totuşi ceva nu-i plăcea la prietenul său. Probabil ochii lui mari, inflexibili, ori zâmbetul ironic ce-i flutura pe buzele crispate. Şi în seara aceasta Hariton îl corectase în exprimarea unor cuvinte. Ca şi altădată. E drept că o făcea elegant, interesându-se cam cum ar trebui să se pronunţe corect cuvântul respectiv, dar Walther avea

senzaţia că este ironizat, luat peste picior.

— Spune-mi, Hary, cine-i individul căruia i-ai trimis scrisoarea pe care mi-ai dat-o data trecută?

— Nu ţi-am spus? Un prieten de afaceri al tatălui meu.

— Interesant! Mi-a făcut impresia că îl preocupa doar persoana ta.

— Te-a căutat?

— Bineînţeles. Îţi spun sincer că tipul nu mi-a plăcut. Zicea că ai un cont la nu ştiu ce bancă din Elveţia.

— Ştiam. Cât?

— Nu mi-a spus şi nici eu nu l-am întrebat, continuă Walther pe un ton cam acru. M-a surprins faptul că acel cont nu era pe numele tatălui tău. Cel puţin aşa mi-a precizat prietenul acela. Te rog să nu îmi mai dat altă dată asemenea scrisori. Trimite-i-le direct. N-aş vrea să fiu vârât în cine ştie ce... Ţi-a trimis o scrisoare. Poftim!...

— Aş propune să facem o scurtă plimbare în noapte, sugeră Hariton, dorind să schimbe sensul discuţiei. Luăm puţin aer. Cum se comportă maşina ta, Walther?

— Excelent, dar nu cred că aş putea conduce în starea aceasta, mărturisi el. Cred că am cam întrecut măsura. Mi-a plăcut vinul ăsta al vostru...

— Dacă nu ai nimic împotrivă, se grăbi Hariton să-l scoată din încurcătură, am să conduc eu. Mă simt în

formă. Plimbarea asta mi-ar prinde bine; mâine dimineaţă plec devreme spre Bucureşti. M-am gândit să mergem cu maşina mea, numai că o să staţi puţin cam înghesuiţi pe bancheta din spate.

— Şi ce-i cu asta, râse Walther, la gândul că în felul acesta are să stea foarte aproape de Mara. Hai să facem plata.

— Totul este aranjat, rosti Hariton.

— Cum adică?!... Nu, masa o plătesc eu, încercă el să protesteze.

— Lasă. Vom mai avea prilejul să discutăm aceste amănunte. Doar nu pleci din România până ce nu vă căsătoriţi, nu?...

*

O lumină palidă, lăptoasă, apărea treptat deasupra crestelor înalte ale Vârfului Gurguiata. Erau primele semne că se iveau zorile, când serpentinele de la Posada de pe Valea Prahovei îşi dezvăluie întreaga splendoare.

Autoturismul oprit la marginea şoselei, un „Fiat”-850, părea în pană. Motorul îi era oprit şi luminile stinse. Umbra înaltă, masivă, a unui bărbat ce sta cu o mână pe portiera deschisă şi cu alta rezemată de capotă, părea a unui om beat sau care nu se simţea bine. Avea capul aplecat şi umerii ridicaţi, din care cauză nu i se distingea nici faţa. Îţi dădea impresia că,

dacă nu s-ar fi sprijinit în mâini, nu se putea ţine pe picioare.

Mai stătu aşa câteva clipe, apoi ridică încet capul şi privi îngrijorat într-o parte şi în alta, ca şi când ar fi sperat să primească ajutor de la vreun automobilist. Din locul acela însă, cu vedere deschisă spre ambele capete ale şoselei şerpuite, nu se observau farurile nici unei maşini. Era prea devreme.

Se aplecă spre bord al „Fiat"-ului, introduse cheia în contact şi o răsuci. Motorul porni după câteva opinteli, apoi duduitul lui uniform se pierdu în pădurea din apropiere...

Cel aflat la volan ezită să introducă maneta în viteză. Să nu se fi simţit încă stăpân pe reflexe?

În sfârşit, se auzi un scrâşnet de roţi dinţate, lucru destul de nefiresc pentru o maşină ascultătoare, cum este, de regulă, această marcă, după care „Fiat"-ul se puse în mişcare, rulând din ce în ce mai repede pe panta şoselei. Cel de la volan însă se dovedea foarte neîndemânatic, pentru că nu urmărea exact fâşia dreaptă a asfaltului. În clipa când ajunse într-o porţiune de şosea unde parapetul lateral de sprijin lipsea, maşina părăsi asfaltul şi se rostogoli în prăpastia din dreapta.

Un zgomot de metal lovit de stânci se auzi timp de mai multe clipe, tot mai îndepărtat, apoi se zăriră jos,

destul de departe, flăcările unui incendiu...

Un fum gros de benzină, vopsea şi cauciuc ars urcă repede spre buza şoselei...

Capitolul al şaptelea

— Salutare. Sherlock Holmes, zise voios Adrian Dorobanţu, intrând ca o furtună în biroul căpitanului Baltag.

Observă însă că acesta nu era singur. La o masă alăturată stătea un alt ofiţer, care se chinuia să consemneze într-un proces-verbal declaraţiile contradictorii ale unui individ negricios şi guraliv, aşezat pe un scaun în faţa sa. Îşi dădu seama că entuziasmul lui era desuet.

— Vino cu mine, Adriane, spuse înnegurat căpitanul Baltag, întinzându-i o mână moale şi ieşi din cameră, fără să verifice dacă cel chemat îl urma sau nu. Ajuns pe culoar, se îndreptă spre uşa imediat alăturată. Era deschisă. Băgă capul înăuntru şi, văzând că nu-i nimeni, intră. Se trânti oftând pe un scaun: Spune repede că-s pe jar!...

— Ascultă, Marian, câţi lucrează la voi într-un birou?

— Doi... trei... uneori patru... Dar asta nu-i treaba ta. Treci la ce te doare. Repede, că n-am timp...

— Şi cum vă descurcaţi când cercetaţi mai mulţi

indivizi deodată?

— Ne descurcăm, fiindcă suntem isteţi, bravă Baltag. Ai de gând să faci vreun studiu sociologic?

— Zău, nu înţeleg cum procedaţi când trebuie să interogaţi inculpaţii aceleiaşi cauze.

— Săptămâna trecută cercetam cu un coleg doi indivizi în cauze diferite, începu Baltag să relateze. Eram amândoi convinşi că respectivii nu se cunoşteau între ei. La un moment dat cel cu care discutam eu nu şi-a mai adus aminte de ceva. Nu reţin ce anume, un fleac. Numai ce-l văd că se întoarce spre cel de la masa vecină, îi spune pe nume şi-i cere lămuririle de care avea nevoie... Se mai întâmplă. Dar sunt absolut convins că n-ai venit la mine pentru asta. Te anunţ că sunt aşteptat la Serviciul medico-legal al judeţului!

— Te însoţesc! Am stabilit doar să colaborăm. Mergem?

*

— Doctore, spuse Baltag, întinzând mâna medicului-legist, cu care era prieten de mulţi ani, îţi prezint pe căpitanul Adrian Dorobanţu de la securitate. De la o vreme constat că arde de nerăbdare să pătrundă şi în tainele muncii de miliţie. Se pare că îl preocupă în mod deosebit problemele din competenţa judiciarului.

Medicul, un bărbat vioi, nu prea înalt, slab, cu o pereche de ochelari enormi ridicaţi pe frunte, întinse

mâna spre Dorobanţu şi, zâmbindu-i, îi zise:

— Am auzit de dumneavoastră.

— Sper că nu de la prietenul meu aici de faţă. Am constatat că în ultimul timp intenţionează să mă... discrediteze.

— Nu. V-am citit un articol pe care l-aţi publicat în „Revista română de drept". Sunt abonat la ea. Era ceva în legătură cu anumite cauze generatoare de fenomene cu periculozitate socială deosebită. Cu câteva lucruri n-am prea fost de acord.

— Vă stau oricând la dispoziţie pentru o discuţie contradictorie, tovarăşe doctor. Asemenea dispute nu au menirea decât să scoată la iveală adevăruri.

— Eu v-aş ruga să amânaţi controversa pentru altă dată, interveni Baltag. Am venit să aflăm concluziile din raportul de expertiză medico-legală privind pe Marcel Ioniade. M-ai făcut să înţeleg la telefon că ai nişte noutăţi. S-auzim!

— Pe mine m-ar interesa mai întâi, interveni căpitanul Dorobanţu, să ne spuneţi dacă neofalină cu care a vrut să-şi spele costumul Marcel Ioniade putea constitui doza letală a toxicului care i-a curmat viaţa.

— Ce-ai spus?! se repezi Baltag. Fii atent, doctore, cu ce termeni ne învăluie! Eu ţi-aş propune să ne dai concluziile scrise şi să plecăm. Cu el n-o scoţi uşor la capăt, ascultă-mă pe mine...

— Mai întâi, tovarăşe Dorobanţu, mi-aţi pus două întrebări într-una singură, zise calm medicul.

— Nu te mira: aşa-mi face şi mie, strecură Baltag.

— Voi încerca să răspund pe rând la fiecare în parte, continuă doctorul, fără a lua în seamă „înţepătura" ofiţerului de miliţie. Prima: da, neofalină, într-o încăpere închisă şi în cantitatea folosită de victimă, poate constitui doza letală a unui toxic puternic. A doua: toate simptomele aparente pledează pentru moartea lui Marcel Ioniade prin asfixie; ochii şi nasul iritaţi, pupilele dilatate, paloarea exagerată a pielii, petele roşii-deschis observate pe părţile cutanate şi pe muşchii coapselor, iar când i-am cercetat plămânii...

— Nu-mi placi, doctore, nu-mi placi! izbucni căpitanul Baltag. De fiecare dată când mi-ai pledat cu atâta elocvenţă pentru o certitudine, mi-ai venit cu câte un „dar". Ai cumva şi acum vreunul?

— Din păcate, am, căpitane, recunoscu medicul, coborând timbrul vocii. Hematomul din partea occipitală!

— Iar te legi de hematomul acela?! N-am stabilit împreună, când am făcut cercetarea la faţa locului, că este determinat de lovirea victimei cu capul de uşă?

— Fii serios! Nici tu n-ai fost convins atunci că putea să se lovească în acel loc. În mod normal hematomul ar fi trebuit să fie mai jos cu câţiva centimetri, iar la

autopsie s-a dovedit a fi cauzat de o lovitură destul de puternică...

— Iartă-mă, doctore, că insist. O fac nu pentru a te contrazice, ci pentru a mă convinge pe mine, odată mai mult, că există cineva care a determinat moartea lui Marcel Ioniade. Aşadar, acel cineva l-a lovit în cap cu un corp contondent, apoi l-a rezemat de uşă, să se creadă că s-a lovit singur, după care drăgălaşele de gaze toxice emanate de neofalină au desăvârşit ticăloşia. Cine să-l fi lovit?

— La autopsie nu am dat peste numele făptaşului, îi zâmbi medicul-legist. Ceea ce pot însă să-ţi spun cu precizie, căpitane, este că aspectul acesta trebuie neapărat şi foarte repede clarificat în anchetă. Şi că acest lucru nu va trebui să-l fac eu...

Zâmbi şi Baltag, dar mai mult cu o strâmbătură amară.

— Păcat, replică el. Când a survenit moartea?

— Între şapte şi zece dimineaţa.

Dorobanţu privi surprins spre căpitanul Baltag. Amândoi făcuseră presupunerea că Marcel Ioniade decedase mult mai târziu. Cele stabilite la autopsie complicau şi mai mult lucrurile. Era greu de presupus că victima începuse să bea cu noaptea în cap, pentru ca între şapte şi zece să se îmbete tun. Baltag întinse mâna după raportul medico-legal şi-l frunzări preocupat de

un gând.

— Poftim, spuse el înciudat, doi virgulă patru la mie alcool în sânge.

— Ce i-am găsit eu în stomac, interveni medicul-legist, bănuiam că va urca serios cifra asta. Parcă ar fi băut coniac cu vadra...

— Coniac aţi spus?! se precipită căpitanul Dorobanţu.

— De ce vă miraţi? E o băutură acceptabilă încă!...

— Pentru că Marcel Ioniade obişnuia să bea în ultimul timp numai „Şliboviţă".

Căpitanul Baltag tresări imperceptibil când auzi despre această preferinţă a lui Ioniade. Îşi dădu seama înciudat ca prietenul său aflase iarăşi nişte lucruri pe care nu i le comunicase. Nu spuse însă nimic. Continuă să citească preocupat întregul raport de expertiză medico-legală. Ar fi dorit să-i pună imediat câteva întrebări căpitanului Dorobanţu, dar se abţinu. N-avea rost să abuzeze de amabilitatea doctorului, care era destul de ocupat. Când termină de citit, interveni în discuţia ce se înfiripase între cei doi:

— Doctore, niciodată nu ai consemnat atâtea amănunte într-un asemenea act. Lucrurile s-au încurcat şi mai mult. Mergem. Adriane?...

*

— Ascultă, răbufni căpitanul Baltag, în timp ce se

îndrepta spre sediu împreună cu Adrian Dorobanţu, de unde ştii că Marcel Ioniade obişnuia să bea numai „Şliboviţă”?

— Garsoniera lui Ioniade e sigilată?

— Bineînţeles.

— Ai cheia?

— Ei, bravo! Şi tu ai impresia că noi doi putem intra când vrem în casa victimei! Ce-ai dori să cunoşti?

— Ai dat acolo peste vreo sticlă de coniac?

— Nu-mi amintesc.

— Nu-ţi aminteşti, pentru că nu te-a interesat acest aspect. Stabileşte!

— Ştii ceva, Adriene?... Nu duc lipsă de ordinele altora. Am eu şefii mei, aşa că...

— Am convenit să colaborăm.

— Bineînţeles, bineînţeles. Eu te ţin la curent cu tot ce-am aflat, iar tu... De unde ştii că Ioniade obişnuia să bea doar „Şliboviţă”?

— Am aflat de la Ulariu, zis Şuiu. Ăla despre care ţi-am spus că se întâlnea destul de frecvent cu Ioniade într-un birt nenorocit. Asmarandei n-a dat încă de urma bătrânului Văleanu?

— Încă nu. Parcă a intrat în pământ. Bănuieşti cumva că şi acest bătrân este amestecat?

— Am spus eu aşa ceva?

— Păi, tu nu-mi spui nimic. De ce nu m-ai informat

imediat despre chestia cu „Şliboviţa”?

— Când? Tu eşti tot pe fugă.

— Îţi atrag atenţia că dacă în continuare nu-mi spui tot ce afli...

— Am primit ordin să nu influenţez cu nimic cercetările pe care le întreprinzi.

— Nu crezi că informaţia asta m-ar fi ajutat?

— Nu cred. Nici eu nu am dat importanţă acestui amănunt până acum. Dacă medicul nu descoperea coniac în stomacul victimei...

— Mda! mormăi, cum îi era obiceiul, Baltag. Mă tot gândesc la sticlele alea de coniac. Unde-or fi?...

— E bine spus „sticlele”, pentru că, după cum afirmă doctorul, ingurgitase o cantitate serioasă.

— Şi asta cu noaptea în cap!

— Ei, vezi? Multe lucruri sunt de clarificat, Mariane. Când ziceam eu că e o treabă neplăcută!...

*

Dorobanţu deschise uşa brusc şi pătrunse în anticamera colonelului Pleşoianu. Fu întâmpinat de privirile întrebătoare ale secretarei, o femeie de circa cincizeci de ani, nu prea înaltă şi destul de plinuţă.

— Sărut-mâna, tovarăşa, „Bătrânul” e ocupat?

— Trebuie să iasă căpitanul Scarlat; a intrat cam de mult. Luaţi loc!...

Căpitanul Dorobanţu nu auzi îndemnul ori nu-i

dădu importanţă. Începu să se plimbe agitat de la uşă la geam, preocupat de amănuntele reieşite din raportul medico-legal. Era vorba într-adevăr de crimă? Fără îndoială că nu raportul respectiv trebuia să dea răspuns la această întrebare. Totuşi Marcel Ioniade murise asfixiat! Dacă era vorba de o crimă, trebuia neapărat să existe şi un criminal, nu? Cine-i acesta? Căpitanul Baltag precizase, cu competenţa lui caracteristică, că cercetarea la faţa locului nu a evidenţiat absolut nicio urmă de violenţă pe corpul victimei, iar raportul medico-legal confirmase aceasta. Ce se poate deduce de aici? Că dacă într-adevăr cineva i-a curmat viaţa, acela trebuia să fie un cunoscut de-al lui Ioniade i-a dat drumul în casă probabil şi au băut împreună... Unde să fie însă sticlele de coniac? Va afla în curând de la căpitanul Baltag. Acesta a şi plecat spre casa victimei, împreună cu procurorul...

Tot meditând astfel, Dorobanţu ajunse la concluzia că trebuia să pătrundă cât se poate de repede în anturajul lui Marcel Ioniade. Dacă l-a ucis cineva din vechiul grup, cum presupunea colonelul Pleşoianu, trebuia să dea urgent de urma celorlalţi. Numai că dosarele cerute de la arhivă nu-i fuseseră încă trimise. O să raporteze şefului, odată cu rezultatele autopsiei, şi acest lucru. Chiar îl va ruga să uzeze de autoritatea-i recunoscută, pentru a determina să i se trimită mai repede acele

dosare...

Într-un târziu privirea i se opri pe chipul îmbătrânit al secretarei lor, *tovarăşa*, cum obişnuiseră s-o numească. Era singura femeie din serviciu şi toţi îi spuneau astfel. „Bună dimineaţa, *tovarăşa!...*"; „*Tovarăşa,* e cineva la şef?..." Iar *tovarăşa* răspundea firesc şi i s-ar fi părut poate ciudat dacă cineva i-ar fi pronunţat numele. Se obişnuise cu acest, hai să-i spunem, al doilea nume, iar când, de pildă, ridica receptorul, se prezenta: „*Tovarăşa* de la patru, cu cine doriţi"? întreba întotdeauna pe cel care suna cu cine vrea să vorbească, ca şi când ar fi fost convinsă că pe ea nu o caută nimeni. Sau, când trebuia să transmită cuiva vreun ordin urgent: „Alo! *Tovarăşa* la telefon. A ordonat colonelul Pleşoianu să..."

Acum bătea la maşină, urmărind absentă textul scris de mână, iar ochelarii cu ramă metalică, demodaţi, stăteau să-i cadă pe vârful nasului. Nu observă că era studiată de căpitan. Se pare că de mulţi ani se convinsese că pe ea n-o mai priveşte nimeni. Dorobanţu îşi aminti că, într-o discuţie mai veche ce-o avusese cu unul dintre colegi, în aceeaşi anticameră, cu privire la un sportiv care îmbătrânise şi încerca să-şi sfideze declinul, secretara intervenise sentenţios: „În viaţă trebuie să ştii să pierzi demn!" Apoi tăcuse brusc, făcându-şi de lucru cu hârtiile ei de lângă maşina de

scris...

În sfârşit, uşa capitonată de la cabinetul colonelului Pleşoianu se deschise şi îşi făcu apariţia trupul masiv al căpitanului Scarlat. Avea fruntea transpirată. Când dădu cu ochii de Dorobanţu, faţa i se umplu de zâmbet. Dorobanţu intră însă grăbit. Colonelul Pleşoianu era enervat. Nu era deloc, greu de observat acest lucru. Cum îl văzu pe căpitan, îl întrebă cu răceală:

— Dumneata ce mai vrei?

— Dorisem să vă raportez că... Se opri vădit încurcat, neînţelegând supărarea subită a şefului său. O să vin mai târziu, dacă...

— Pentru ce să vii mai târziu?! Stai jos!... Presimt că o să mă scoateţi la pensie înainte de termen!...

Zicând aceasta, colonelul Pleşoianu se ridică de pe scaun şi începu să măsoare agitat încăperea. Tăcea. Covorul pluşat îi înăbuşea paşii. Treptat începu să se domolească. Căpitanul Dorobanţu se întreba de ce oamenii au nevoie să facă mişcare când sunt supăraţi. Când tăcerea din jur deveni stânjenitoare, spuse totuşi cu voce scăzută:

— Eu n-am vrut să vă supăr... Nici nu înţeleg cum de...

— Dumneata?! De ce să mă superi dumneata? Să fim serioşi!... Dar când îi spui o dată unui om un lucru nu se poate să nu înţeleagă!... în sfârşit, să lăsăm... M-am

lămurit eu cu el!... Sper să se înveţe minte!...

— Vă referiţi la căpitanul Scarlat?

— Dar la cine credeai? Eu îi spun una, iar el...

— Păi... Eram în anticameră când a ieşit de la dumneavoastră. Părea foarte vesel. Zâmbea.

— Ce spui, zâmbea?! întrebă colonelul nevenindu-i să creadă. Se oprise din plimbare şi privea mirat spre căpitan.

— În orice caz nu se observa pe chipul lui că ar fi fost nesatisfăcut de cele discutate aici, la dumneavoastră. Pentru asta m-am întrebat nedumerit cu ce v-am supărat eu...

— Da, da, da!... murmură gânditor colonelul, frecându-şi bărbia. Mi-am dat eu seama, de altfel, că se petrece ceva cu Scarlat. Are o comportare cam ciudată de la o vreme. Îl simt uneori mieros... Te pomeneşti că i s-au urcat nişte fumuri la cap. Asta nu-i bine! Nu-i bine deloc!... Aşadar, zâmbea?!... Nu doreşte să se afle când e muştruluit? Pozează?!... Sper să nu fie prea târziu pentru a-l aduce la linia de plutire... Anunţă, te rog, adunarea tuturor ofiţerilor aici la mine. Imediat!... O să-mi raportezi după aceea pentru ce-ai venit... Auzi la el, vesel!... Hm!...

Capitolul al optulea

Soarele părea agăţat în vârful brazilor de pe dealul Posadei şi privea curios întreaga Vale a Prahovei, aruncându-şi săgeţile fierbinţi până în cele mai adânci hăuri.

Jos, la un cot al şoselei, o maşină vopsită în alb şi albastru, pe care era scris cu litere mari „Miliţia", îşi rotea lumina intermitentă de deasupra, îndemnând pe câte un „viteaz" în ale depăşirilor neregulamentare să rămână în coloană.

Mai mulţi curioşi încercaseră să oprească maşinile „să vadă ce-i", alţii doar încetineau şi întrebau, însă subofiţerul de miliţie postat acolo le făcea tuturor semn să circule şi nu dădea nicio explicaţie.

În dimineaţa aceea fusese semnalată prăbuşirea în prăpastie a unui autoturism. Zgomotul produs de cădere şi explozia rezervorului de benzină, cu fumul acela gros ce-i urmase, fuseseră observate de câţiva muncitori care se grăbeau să ajungă la lucru mai devreme. Anunţaseră miliţia din Sinaia. În urma cărui fapt un echipaj de serviciu se deplasase în cea mai mare viteză la faţa locului. Le fusese imposibil să coboare de la marginea şoselei în prăpastia adâncă, astfel că unul dintre ei se întorsese la Sinaia să aducă cele necesare intervenţiei, iar celălalt rămăsese acolo.

Jos, la câţiva zeci de metri, între două stânci colţuroase, se distingea ceea ce mai rămăsese dintr-un

autoturism. După câte se putea observa din şosea, ori fusese o maşină de capacitate mică, ori căderea şi loviturile primite în timpul rostogolirii în prăpastie o aduseseră la acele dimensiuni.

Sosise după un timp macaraua. Dar se constatase că nu-i ajungea cablul până jos. Încercaseră să coboare pe cineva până unde mergea cablul. Dar balansul periclita viaţa celui legat de cârligul masiv şi iar fuseseră nevoiţi să aştepte. Timpul trecea. Urma să fie adusă o scară de frânghie de la „Salvamont". Fuseseră anunţate echipa specială de cercetare de la judeţ, precum şi organele procuraturii şi medicul legist. Există o regulă strictă în asemenea situaţii, care nu poate fi încălcată sub niciun motiv, indiferent de împrejurări. Chiar dacă ar fi coborât cineva cu un sistem improvizat al macaralei, ar fi trebuit doar să constate dacă mai există acolo persoane în viaţă, cărora să li se acorde urgent primul ajutor. Nu ar fi avut voie să atingă nimic, pentru că cele mai neînsemnate urme au o importanţă covârşitoare. Erau puţine şanse însă să mai supravieţuiască cineva...

O maşină care urca în viteză serpentinele, venind dinspre Comarnic, îşi anunţă prezenţa printr-un urlet de sirenă binecunoscut.

— Vine echipa de la judeţ, exclamă sergentul-major care stătea de vorbă cu şoferul de pe automacara. Iar tovarăşul meu tot nu vine de la Sinaia cu scara, adăugă

înciudat. Circulaţi, tovarăşe! strigă apoi răstit la şoferul unui „Trabant”, care oprise să se intereseze ce s-a întâmplat acolo.

„Dacia-1300” aparţinând miliţiei judeţene se apropie şi opri în faţa automacaralei. Zgomotul sirenei încetă, dar lumina de deasupra continuă să sclipească. Din maşină coborâră doi ofiţeri îmbrăcaţi în uniforme de miliţie, cu caschete albe, şi doi civili. „Procurorul şi medicul legist”, îşi spuse în sinea lui sergentul-major. Păşi spre ei, salută cu mâna la tâmplă şi vru să se prezinte, dar ofiţerul mai mare în grad, un locotenent-major, care condusese maşina, îl întrebă nerăbdător:

— Cu ce coborâm în prăpastie, cu hodoroaga asta de macara?

— Nu-i ajunge cablul până jos, raportă subofiţerul prompt, apoi adăugă grăbit: Trebuie să sosească dintr-o clipă în alta colegul meu; a plecat la Sinaia să aducă o scară lungă din frânghii. Au cei de la „Salvamont”...

— Ce scară spui că-i aia? se interesă unul dintre civili.

Era medicul legist. Mai în vârstă decât toţi, cu o chelie respectabilă şi destul de gras, îşi ştergea în permanenţă ceafa cu o batistă.

— Nu vă faceţi probleme, tovarăşe doctor, încercă să-l liniştească locotenentul-major. Cei de la „Salvamont” au nişte scări rezistente şi destul de

comode. Coborârea nu o să fie cine ştie ce...

— Serios?!... Pentru un tânăr ca dumneata n-o fi... cine ştie ce, dar la vârsta mea şi... la greutatea ce-o am! Trebuie să cobor şi eu în văgăuna asta? adăugă el, privind cu teamă spre prăpastie.

— Fără dumneavoastră nu avem ce căuta acolo, ştiţi prea bine.

Medicul pufni supărat, dar nu mai spuse nimic. Continuă să-şi şteargă ceafa cu batista. Gândul că trebuia să coboare într-o asemenea prăpastie însă începu să-l terorizeze. Privi spre celălalt civil, care discuta cu sergentul-major. Se îndreptă spre el, îl apucă de braţ şi îi zise:

— Dragă procurorule, iartă-mă că te întrerup, dar trebuie să-ţi comunic un lucru care mă frământă.

Sergentul-major înţelese că cei doi voiau să stea de vorbă între patru ochi, aşa că se scuză, pretextând că are ceva urgent de făcut şi se îndreptă spre automacara.

— Vă ascult, tovarăşe doctor, i se adresă procurorul, privindu-i faţa congestionată.

— Nu s-ar putea să coborâţi fără mine în... infernul de sub noi?

— Imposibil! Vă mărturisesc sincer că nici mie nu-mi prea surâde această coborâre.

Locotenentul-major se plimba nerăbdător pe lângă buza prăpastiei, examinând cu atenţie porţiunea de

teren prin care căzuse maşina. Îl contrarie lipsa parapetului lateral de sprijin. Constatase după urmele de rugină că nu fusese smuls în dimineaţa acelei zile. Deschise agenda ce-o ţinea în mână şi notă lângă celelalte însemnări: „De stabilit împrejurările în care a dispărut parapetul!" Făcu apoi un semn celuilalt ofiţer cu care venise de la Ploieşti şi care manevra tăcut un aparat de fotografiat. Când îşi dădu seama că acesta înţelesese ce îi ceruse să execute, adică să fotografieze şi porţiunea aceea de şosea, cu detaliile parapetului lipsă, locotenentul-major îl caută din priviri pe sergentul-major şi, observându-l nu prea departe, îi strigă:

— Spune-mi, a plecat de mult la Sinaia colegul dumitale?

— Să tot fie vreo douăzeci de minute, răspunse cel întrebat. Trebuie să sosească.

— Poate că nu-i găseşte pe cei de la „Salvamont", interveni în discuţie, cu un licăr de speranţă, medicul legist.

— O să-i găsească precis, îl asigură subofiţerul cu convingere. Uitaţi-l, exclamă repede, bucuros că scapă de întrebările ofiţerului de la miliţia judeţului.

Maşina sosită de la Sinaia opri aproape de botul automacaralei. Din ea coborî un plutonier cu părul alb.

— Ce-aţi întârziat atâta, îl luă în primire

locotenentul-major.

— Să trăiţi, salută plutonierul pe toţi cei de faţă. Vă raportez că abia l-am găsit pe magaziner, se întoarse el spre locotenentul-major. Aseară a tras un chef straşnic la cabana „Furnica” şi dormea încă. Până l-am trezit, până am ajuns la magazie... Era gata-gata să nu-mi dea scara...

Medicul mormăi ceva, dar plutonierul continuă:

— Susţinea că trebuie să mi-o dea cu un însoţitor alpinist.

— N-ar fi fost rău, zise procurorul.

— Nu aveau însă în clipa aceea pe nimeni acolo. Mi-au promis că ne trimit unul cât de curând.

Zicând acestea, plutonierul apucă de capătul scării, îngrămădită aproape în toată jumătatea din spatele autoturismului.

— Ar trebui să o legăm de automacara, propuse locotenentul-major.

Sări şi celălalt subofiţer în sprijinul plutonierului cu părul alb şi după puţin timp scara fu legată cu un capăt de braţul automacaralei, iar celălalt fu aruncat în prăpastie.

— Credeţi că mai trăieşte? întrebă procurorul, privind spre bărbatul prins între sfărâmăturile autoturismului „Fiat-850”.

Fusese, de fapt, o întrebare fără rost, iar cel care o pusese îşi dăduse imediat seama de inutilitatea ei. Simţise însă nevoia să spargă într-un fel liniştea aceea apăsătoare.

— Aţi fi putut să vă daţi seama încă de sus că nu mai putea rămâne cineva în viaţă după o asemenea cădere, se burzului medicul legist. Să mă coborâţi aici pe mine, om bătrân!... Noroc cu dumneata, alpinistule, se întoarse el spre bărbatul de alături, îmbrăcat într-un trening, m-ai legat ca pe un sac...

— Am putea să-l scoatem dintre sfărâmături? se interesă locotenentul-major, privind în direcţia unde se afla procurorul.

— Să încercăm! răspunse acesta. Numai dacă a terminat de fotografiat colegul dumitale.

— Sunt gata! precizâ cel vizat.

— Vezi dacă n-a sărit vreun obiect de-al victimei prin apropiere, se adresă locotenentul-major colegului său, care tocmai băga în toc aparatul de fotografiat. Nici mie nu mi-ar surâde să cobor pentru a doua oară aici.

— Îmi închipui că nu speraţi să găsiţi pe maşină cine ştie ce urme care să intereseze cercetările, zise procurorul.

— Le vom căuta totuşi, dar după ce o ridicăm de aici şi o transportăm la Inspectorat, aşa că ar fi bine să umblăm cu multă atenţie, îi rugă locotenentul-major.

*

Scoaterea dintre sfărâmături a victimei nu fu o treabă uşoară, mai ales că incendiul îi provocase plăgi grave. Dădu o mână de ajutor şi alpinistul, dovedind multă îndemânare.

Portmoneul găsit în buzunarul dinăuntru al hainei carbonizate nu arsese complet. Din el fură extrase cu multă grijă câteva bancnote de o sută aproape noi şi actele de identitate ale celui care condusese autoturismul. Procurorul deschise buletinul de identitate şi citi cu voce tare:

— Hariton Gârneci, domiciliat în Bucureşti, strada Eliade, numărul doi...

Capitolul al nouălea

Căpitanul Adrian Dorobanţu stătea de câteva minute nemişcat la masa de lucru, cu o coală de hârtie în faţă, pe care scrisese câteva nume, unite între ele cu mai multe săgeţi. Acordurile melodiei ce se furişau prin fereastra deschisă nu reuşiseră să-l clintească, deşi era un cântec care-i plăcea foarte mult.

Ca şi când şi-ar fi adus abia atunci aminte de ceva, se ridică de pe scaun şi se îndreptă spre fişetul metalic, pe care îl deschise nervos. Scoase patru dosare îngălbenite de vreme şi le trânti înciudat pe birou. Închise fişetul şi

reveni la masa de lucru. Nu înainte de a asculta ultimele acorduri ale melodiei şi de a închide fereastra.

Cu o zi în urmă primise de la arhivă dosarele cerute şi se apucase imediat să le studieze. Ajunsese acasă după miezul nopţii şi, oricât de precaut fusese, nu reuşise să n-o trezească din somn pe Anda, soţia lui. Ea îi spusese morocănoasă unde găseşte mâncarea, ca şi când el nu ar fi reuşit să se descurce, apoi îi mai vorbise ceva despre sănătatea lui ori parcă de a ei... Adrian Dorobanţu încercase să glumească mai întâi, apoi o îndemnase să se culce, promiţându-i să discute a doua zi. Gustase din mâncare, dar nici foame parcă nu-i mai era... Se gândise în continuare la cele ce aflase din dosarele studiate. Nu-şi mai amintea la ce oră se trântise pe patul din sufragerie. Pusese ceasul deşteptător să-l trezească la ora şase a doua zi, cu gândul încă la declaraţia dată de Marcel Ioniade cu douăzeci şi ceva de ani în urmă, imediat după arestare. Adormise de cum pusese capul pe pernă, satisfăcut că dăduse căpitanului Marian Baltag numele câtorva persoane care trebuiau identificate în cel mai scurt timp şi că prietenul său îi promisese să-l angreneze în această treabă pe plutonierul Viorel Asmarandei...

Dormise puţin, aşa i se părea, se sculase parcă mai obosit, intrase în baie să se bărbierească, dar renunţase şi luase cu el maşina electrică de ras, apoi se îmbrăcase

rapid şi plecase la serviciu, mulţumit că Anda nu se trezise...

Îl găsise pe plutonierul Asmarandei ţinând companie ofiţerului de serviciu, şi, după felul în care îi ieşise în întâmpinare, se observa că este mulţumit de ce reuşise să facă. Îi întinsese căpitanului o coală de hârtie în care trecuse datele solicitate, iar Dorobanţu îi dăduse ordin să meargă imediat acasă să se culce. Plutonierul protestase, raportase că era obişnuit să facă din noapte zi. Apoi se oferise să se ducă el după Bobo Nicolaide, singurul cu care se mai putea sta de vorbă dintre persoanele vechiului grup de trădători. Ce se întâmplase cu ceilalţi? Din dosar rezulta clar că Hamilton, străinul care dirijase întreaga reţea, reuşise să dispară din ţară când simţise că organele de securitate sunt pe urmele sale. Numai Anton Gârneci, zis Tony, Marcel Ioniade şi Bebe Nicolaide fuseseră arestaţi. Dar Anton Gârneci decedase în urmă cu patru ani, îmbolnăvindu-se de hepatită epidemică, iar Marcel Ioniade... Singurul în viaţă rămăsese Bebe Nicolaide. Dar, după cum aflase plutonierul Asmarandei, acuza o amnezie totală asupra trecutului său.

Căpitanul Adrian Dorobanţu îşi părăsi gândurile şi se reîntoarse la dosarele pe care le avea în faţă. Deschise volumul întâi la semnul lăsat în ajun şi privi din nou declaraţia aceea veche, scrisă mărunt de

„...Am fost chemat de Hamilton la o întâlnire. De această dată, la Bucureşti, în cimitirul Ghencea. M-am verificat cu atenţie până am ajuns acolo, aşa cum fusesem avertizat să procedez. L-am găsit îngenuncheat lângă o cruce. Aveai impresia că jeleşte. M-am apropiat de un mormânt alăturat şi i-am atras atenţia, discret, că am sosit. După ce a privit în jur, Hamilton mi-a spus, cu voce înceată, că este ultima noastră întâlnire directă. Urma să rămân un timp în Bucureşti, să-mi schimb numele imediat şi să iau legătura cu agentul „R-2", care primise dispoziţie să se ocupe de pregătirea locuinţei unde urma să stau ascuns un timp şi a actelor false...

L-am întrebat cum să procedez. Mi-a răspuns că va trebui să mă plimb de la ora douăsprezece până la unu prin faţa magazinului „Lafayette" de pe Calea Victoriei, în fiecare marţi din săptămână. Hamilton mi-a spus că „R-2" a primit fotografia mea şi că nu avea cum să mă confunde cu altcineva. Respectivul se va apropia de mine şi mă va întreba: „Ştiţi pe unde se află strada Tabacului?" Eu trebuia să-i răspund: „Regret, sunt venit în Bucureşti din oraşul Deva."

După aceste câteva cuvinte, respectivul pleca, dând impresia unei discuţii întâmplătoare. Eu însă nu trebuia să-l pierd din vedere, urmând să mă ţin după el până când intra într-un anumit imobil. Atât. Intram şi eu acolo şi căutam

apartamentul cincisprezece. Sub preşul din faţa uşii găseam cheia şi intram înăuntru. Aici urma să găsesc actele pe viitorul meu nume.

Hamilton mi-a atras atenţia să nu încerc în niciun caz să aflu cum se numeşte „R-2”.

Abia la a patra aşteptare, adică în cincisprezece sau în douăzeci ale lunii martie a.c., am fost contactat de un bărbat care mi-a şoptit parola. Am rămas surprins când am constatat că este un anume Tony Gârneci, pe care eu îl văzusem cu câţiva ani în urmă, întâmplător, la conacul lui Bebe Nicolaide, situat într-o comună de pe lângă Hunedoara. Nu i-am dat de înţeles acelui Gârneci, alias „R-2”, că l-aş cunoaşte. M-am luat după el şi m-a condus în blocul din Calea Victoriei, unde am fost descoperit apoi şi arestat.

MARCEL IONIADE”

Terminând de recitit, căpitanul Dorobanţu se ridică îngândurat de pe scaun şi începu să se plimbe prin cameră, de la uşă până la geam şi înapoi, luând, fără să-şi dea seama, obiceiul şefului său.

Din dosarele studiate rezulta ceva neclar în legătură cu Anton Gârneci, zis Tony, care făcuse parte din grupul trădătorilor de acum douăzeci şi ceva de ani. La o scurtă confruntare între el şi Marcel Ioniade, consemnată destul de fugitiv în dosar, acesta din urmă declarase la început că nu îl văzuse în viaţa lui pe

Anton Gârneci, cu care era confruntat şi că nu el este acel „R-2” cu care se întâlnise înainte de arestare în faţa magazinului „Lafayette” din Bucureşti. Însă Anton Gârneci susţinuse morţiş că el este „R-2” şi se mirase cum de nu îşi mai aminteşte Marcel Ioniade de întâlnirea lor, indicând apoi şi traseul parcurs până la acel bloc din Calea Victoriei. Fi reamintise şi parola.

Căpitanul se oprise tocmai la această confruntare şi o legase de declaraţia dată de Ioniade în legătură cu ultima întâlnire avută cu spionul Hamilton. Ceva era aici. Dar ce? Care fusese motivul că Marcel Ioniade nu vrusese să recunoască la începutul confruntării pe Anton Gârneci, zis Tony, ca fiind „R-2”? Este adevărat că până la urmă Marcel Ioniade cedase. Recunoscuse că acela era „R-2” şi îşi ceruse scuze pentru... „eroarea regretabilă”. Fusese cu adevărat o eroare? Greu se putea accepta aşa ceva. Din dosarele studiate se desprindea insistenţa anchetatorului de atunci pentru a stabili dacă Anton Gârneci cel arestat era cel cu care se întâlnise la magazinul „Lafayette” de pe Calea Victoriei sau era vorba despre altă persoană, însă Marcel Ioniade nu mai revenise niciodată asupra celor declarate în confruntare.

Acesta era aspectul asupra căruia colonelul Aurel Pleşoianu îi atrăsese atenţia. Şi Dorobanţu considera că ceva nu era cum trebuie aici. Dar ce? De ce se dăduse

Anton Gârneci drept „R-2” dacă într-adevăr nu primise acest indicativ de la Hamilton? Doar îşi agrava situaţia declarând acest lucru. Şi, dacă nu era el „R-2”, cine ar fi putut să fie celălalt?

Comportarea ciudată din ultimul timp a lui Marcel Ioniade, ameninţările lui la adresa cuiva care nu voia să-i mai dea bani – şi nu mai putea fi vorba în niciun caz de Anton Gârneci, mort de patru ani –, toate pledau pentru presupunerea colonelului Pleşoianu: cei implicaţi în cauza de atunci ascunseseră pe cineva. Şi iarăşi întrebarea „pe cine?” apărea să tulbure gândirea căpitanului...

Va putea Bebe Nicolaide să clarifice problema? Sau, mai bine zis, va vrea el s-o lămurească acum, după atâţia ani? În orice caz rămăsese singurul care putea s-o facă. Plutonierul Asmarandei spusese că Bebe Nicolaide acuză o amnezie totală a trecutului. Asta însemna că era puţin probabil să scoată ceva de la el în legătură cu cele întâmplate în urmă cu douăzeci şi ceva de ani. Dar era Bebe Nicolaide amnezic cu adevărat?...

Îşi consultă ceasul şi constatând că era ora când colonelul Pleşoianu trebuia să fi ajuns la serviciu, ridică receptorul şi formă numărul secretarei.

— Bună dimineaţa, tovarăşa!

— A, Dorobanţu, bună! Cu cine doreşti?

— Tovarăşul colonel a sosit?

— Încă nu. Chiar m-am mirat. Ce s-o fi întâmplat?!

— V-aş ruga să mă sunaţi şi pe mine cum intră pe uşă.

— Am notat.

— Vă mulţumesc, tovarăşa!...

Puse receptorul în furcă şi iar începu să se gândească la cele ce intenţiona să-i raporteze colonelului Pleşoianu. Îşi aruncă privirea peste coala de hârtie, pe care făcuse o schemă a vechii reţele, cu un semn mare de întrebare încercuit în mijlocul paginii. Se gândise şi la discuţia cu Bebe Nicolaide. În care amnezia acestuia trebuia să fie verificată cu cea mai mare atenţie, dar voia să ceară şi părerea şefului său. Secretara însă tot nu-l suna... Deveni nerăbdător...

În sfârşit, după un timp liniştea camerei fu risipită de ţârâitul prelung al telefonului. Dorobanţu ridică receptorul.

— Alo, da?

— La telefon căpitanul Baltag.

— Marian, aştept să mă sune cineva urgent. Spune-mi ce doreşti, dar scurt. Te rog!

— Îl aducem la mine pe Bebe Nicolaide ori vin eu la tine? Aş fi dorit să particip la...

— Parcă erai... pe jar. Du-te şi scoate din pământ, din iarbă verde sticlele alea de coniac...

— Stai, stai, stai!... Adrian, mi-ai dat o idee grozavă.

Cum naiba de nu mi-a trecut până acum prin cap? Să mă ţii la curent cu ce stabileşti. Salut!...

Mirat peste măsură, căpitanul Dorobanţu aşează receptorul în furcă. Începu iar să frunzărească filele unuia dintre dosare, privind din când în când, nerăbdător, acele ceasornicului. Văzând că minutele trec şi secretara nu telefonează se ridică de pe scaun, ieşi din cameră şi se îndreptă spre cabinetul şefului.

— Tovarăşa, spuse el cum intră, v-am rugat să...

— Colonelul Pleşoianu n-a venit şi nici nu mai vine azi. Acum mi s-a comunicat şi tocmai voiam să vă telefonez. Îl informă scurt secretara.

— Unde este plecat?

— S-a internat în spital! A rămas la comandă maiorul Răchită. Dacă doriţi, vă pot anunţa la dânsul.

— Nu, mulţumesc, zise căpitanul şi ieşi, închizând uşa cu grijă.

Se întoarse posomorât în biroul său. Luă dosarele şi le aruncă într-un colţ de fişet. Îşi dădea seama că nu ar fi avut timp să-l mai pună la curent pe maiorul Răchită cu întreaga problemă. Mai ales că maiorul dorea întotdeauna să afle absolut toate amănuntele unui caz, după un tipic anume („scurt, sec, precis!"), pentru ca în final să nu se decidă însă să-ţi dea vreun sfat. „Mai trebuie să medităm!... Să nu ne pripim!"... obişnuia el să spună. Sau te avertiza: „Treaba dumitale, dacă spui că e

bine să procedezi aşa... Răspunzi!”...

Telefonul sună iar şi căpitanul Dorobanţu se grăbi să-l ridice. Mai spera să fie colonelul Pleşoianu. Ar fi dorit foarte mult să discute cu el înainte de apariţia lui Bebe Nicolaide. Era însă subofiţerul de la punctul de control. Voia să se convingă dacă plutonierul Asmarandei trebuia să vină la el cu un cetăţean pentru cercetări. Confirmă şi închise telefonul.

Bebe Nicolaide intră în birou câteva minute mai târziu. Părea nemulţumit de invitaţia ce i se făcuse.

— Vă salut cu respect, zise el totuşi, pe un ton moale, fără să privească spre căpitan.

— Bună ziua! Vă rog să luaţi loc, îi făcu semn Dorobanţu spre scaunul din faţa biroului.

— Mulţumesc, sunt obişnuit să stau în picioare. Mă numesc Nicolaide. Bebe Nicolaide, mai exact. Sunteţi sigur că eu trebuia să mă prezint la dumneavoastră?

— Dacă într-adevăr vă numiţi astfel şi veţi fi stând aici, în Deva, pe strada Narciselor, la numărul o sută şaizeci şi patru, vă asigur că nu am făcut nicio confuzie.

— Eu sunt deci! Începeţi iar să mă tracasaţi? Mi-am închipuit eu că nu o să fiu lăsat în pace. Degeaba am fost asigurat că dacă o să-mi văd de treabă, tara, tara, tara!... o să pot dormi liniştit. Poftim linişte!... Credeţi că omul are nevoie să fie liniştit numai când doarme? Nu, dom’le, ascultaţi-mă pe mine!... în sfârşit, să nu

lungesc vorba! Vă rog să-mi spuneţi ce doriţi de la mine.

— Sunteţi grăbit?

— Da! La ora douăsprezece trebuie să merg cu un prieten la pescuit... Da, da, degeaba vă uitaţi aşa la mine! S-ar putea, nu zic nu, să vi se pară un lucru lipsit de importanţă. Pentru mine însă este capital. Am nervii obosiţi... Pescuitul este un fel de tratament... Prietenul are maşină şi nu vreau în ruptul capului să pierd o asemenea ocazie. Că până la baltă, unde mergem, e... hă-hă!...

— V-aş ruga totuşi să luaţi loc.

— Mulţumesc, nu simt nevoia. Nimeni nu ştie mai bine decât mine că nu am absolut nicio vină. Puteţi crede ce doriţi. Ce aveţi cu mine? După ce am fost pus în libertate, când cu graţierea din o mie nouă sute şaizeci şi patru, mi-am văzut de treabă. Asta-i!... Şi vreau să fiu lăsat în pace, înţelegeţi?

— Eu aş fi de părere să vă liniştiţi şi să luaţi totuşi loc. Sper să fiţi înţelegător, o să lămurim repede ce avem de lămurit şi astfel nu veţi risca să pierdeţi ocazia de-a merge cu maşina prietenului dumneavoastră. Mai aveţi timp. Şi mie îmi place pescuitul. Într-adevăr, e relaxant...

— Nu constat că aţi avea intenţia să mă arestaţi, de acuzat nu aveţi de ce să mă acuzaţi, aşa că...

— Într-adevăr, nu este vorba de nicio arestare şi nu sunteţi acuzat cu nimic. Vă rog să vă calmaţi. Luaţi loc, insistă Dorobanţu.

— Mulţumesc, zise Nicolaide şi se aşează băţos pe scaun, privind de data aceasta insistent spre căpitan.

Aştepta. Întreaga lui înfăţişare arăta că face eforturi mari să se stăpânească, să fie agreabil. Lăsa să i se citească totuşi pe faţă nemulţumirea. Căpitanul sesiză toate acestea, dar nu le acordă importanţă. Continuă imperturbabil:

— Vreţi să-mi prezentaţi buletinul de identitate?

— L-am prezentat şi la poartă, înainte de a urca la dumneavoastră. Eu sunt cel care trebuia să vină, ce mai... Sunt Bebe Nicolaide şi locuiesc, într-adevăr, în acest oraş, la o sută şaizeci şi patru, pe Narciselor. Asta-i!

Văzând însă că ofiţerul tace şi aşteaptă cu mâna întinsă, caută precipitat actul de identitate şi i-l dădu.

— Poftiţi! Acum vă rog să-mi spuneţi pentru ce m-aţi... convocat aici.

Căpitanul Dorobanţu frunzări câteva clipe buletinul, apoi ridică privirea spre interlocutor şi spuse:

— Vă solicităm sprijin într-o anumită chestiune. În urmă cu peste douăzeci de ani aţi fost condamnat pentru trădare de patrie. Vă rog să-mi vorbiţi, pe scurt, despre toate persoanele împreună cu care aţi activat

atunci. Cred că aţi reţinut: am spus despre toate.

Nicolaide se foi nervos pe scaun. Spuse precipitat: – Ştiţi mai bine decât mine că, în cazul despre care mă întrebaţi, acţionează puterea lucrului judecat. Am spus tot ce aveam de spus atunci. Nu înţeleg ce urmăriţi, răscolind din nou toată... aiureala aia. Oricum, voi fi nevoit să vă dezamăgesc; nu mai sunt omul apt să vă fie de folos în legătură cu cele petrecute atunci. Am suferit imens în timpul care a trecut. Poate aţi aflat. De fapt sunt sigur că aţi aflat. Să nu credeţi că pricină văicărelilor mele de acum este detenţia. Nu. Sunt puţini care îşi. Recunosc vina, ştiţi bine. Eu am înţeles că plăteam pentru ce făcusem Eram vinovat. În timpul acela însă am suferit o amnezie totală. Asta s-a întâmplat în penitenciar, la vreun an după condamnare, când am aflat despre moartea tatălui meu, la care am ţinut enorm, şi despre divorţul soţiei, pe care o divinizam. Am stat o perioadă îndelungată în spital. Puteţi consulta dosarul meu medical şi vă veţi convinge că nu exagerez deloc. Cred însă că l-aţi şi consultat înainte de venirea mea aici...

Nicolaide tăcu. Căpitanul aşteptă să continue, studiindu-l cu atenţie. Faţa lui prelungă trăda o intensă frământare interioară. Lăsase privirea în jos şi îşi studia unghiile de la mâini. Ca şi când abia atunci ar fi descoperit sidefiul lor.

— S-ar putea să aveţi dreptate, spuse evaziv căpitanul.

— Aşa este, continuă Nicolaide, luând accepţiunea ofiţerului cum îi convenea lui. Amnezia a şters din memoria mea totul. Absolut tot ce s-a petrecut înainte de ultimul an în care am stat în penitenciar... Tot ce fusese înainte de a primi veştile acelea, insistă el.

Zicând aceasta, Bebe Nicolaide se opri şi îşi înfipse ochii sfredelitori în privirea căpitanului.

— Da, reluă Dorobanţu, am mai întâlnit cazuri când, datorită unei nenorocite de amnezii, omul nu-şi mai amintea nici în ruptul capului o anumită perioadă din viaţa lui. Din punct de vedere medical însă o amnezie poate să dispară treptat. Mizam pe acest aspect...

— Amnezia mea nu a dispărut, spuse cam repede Nicolaide.

— Am sperat, continuă Dorobanţu, că voi putea elucida, cu ajutorul dumneavoastră, motivele asasinării lui Marcel Ioniade.

— Marcel Ioniade?!... Scuzaţi-mă, cine-i această persoană? Nu-mi amintesc să-i fi auzit numele vreodată.

— Am să încerc să vă ajut, zise Dorobanţu cu un ton calm şi nu putu să nu admire stăpânirea celuilalt. Asta pentru că accept amnezia de care mi-aţi vorbit. Marcel Ioniade a fost implicat în acelaşi grup cu

dumneavoastră. Şi este posibil ca moartea lui recentă să aibă legătură cu cele întâmplate atunci.

Bebe Nicolaide părea nepăsător la cele ce auzea. Doar când aflase că Marcel Ioniade fusese ucis avusese o tresărire scurtă, abia perceptibilă, care nu-i scăpase căpitanului Dorobanţu.

— Mă rog, s-ar putea să aibă legătură cu ce-a fost, nu zic nu, dar cum v-aş putea eu ajuta? spuse Nicolaide luând o figură jalnică.

— A fost găsit asfixiat în baia locuinţei sale. Se lasă impresia că moartea i s-ar datora unei imprudenţe: tocmai încerca să-şi cureţe cu neofalină un costum de haine.

— „Se lasă impresia" aţi spus?

— Da, fiindcă lucrurile nu stau nici pe departe astfel!

— Iar acum căutaţi un criminal, nu?

— Aţi intuit perfect.

— Şi ce v-aţi spus: ia să aducem noi pe hodorogul ăla de Nicolaide, să vedem dacă nu l-a ucis el, aşa-i? Am senzaţia că încă mai suspectaţi pe toată lumea. Este pentru dumneavoastră un... cum să spun, un... defect de profesie. Da, da, un defect de profesie! Şi nu-i bine deloc! Cu atât mai pregnant apare acest comportament al dumneavoastră în cazul persoanelor care au mai avut de-a face cu legea. Iar eu am avut. De asta simt că mă suspectaţi mai vârtos. Nu aveţi niciun pic de

încredere în mine. Nu vă reproşez, nici n-aş avea de ce să vă reproşez. Înţeleg că asta vă este meseria. Dar ar trebui să ţineţi cont că oamenii sunt oameni, alcătuiţi după o reţetă secretă, în care nervii, mai ales nervii, reacţionează teribil de neprevăzut. Tocmai de aceşti nervi ar trebui să ţineţi cont în munca dumneavoastră. Ştiu că nu aveţi timp, că meseria v-a jucat o mulţime de feste şi că tot oamenii v-au făcut să fiţi circumspecţi... Sunt sigur că nu aşteptaţi să vă spun că socialismul e sensul vieţii mele, dar una este să accepţi ceva fără să înţelegi şi alta este să-l accepţi înţelegându-l. Eu îl înţeleg şi mă opresc aici. Nu sunt însă lipsit de luciditate şi nu mai fac demult parte din categoria acelora care încearcă să intre cu capul printr-un zid... Vă rog să mă iertaţi. M-am luat cu vorba. Chiar doriţi să mă scoateţi vinovat de moartea lui Marcel Ioniade?

— Aţi înţeles aceasta din afirmaţiile mele?

— A, nu, dar am început să suflu şi-n iaurt.

— Dumneavoastră nu-l puteaţi ucide, spuse Dorobanţu cât se poate de liniştit.

— Ei, nici să mă socotiţi un ramolit! Este adevărat că n-aş ucide un om pentru nimic în lume: am oroare de violenţă. De ce ziceţi că nu-l puteam eu ucide pe ăla?, întrebă Nicolaide în timp ce un rânjet imperceptibil îi apăruse în colţul gurii, iar ochii i se îngustaseră vicleni pentru o fracţiune de secundă.

— Voiam să spun că nu văd de ce dumneavoastră l-aţi fi ucis pe cel care, cu ani în urmă, v-a salvat viaţa.

— Cine mi-a salvat viaţa?

— Marcel Ioniade.

— Mie?!... Ei, vedeţi? Amnezia!...

— Un moment, zise căpitanul Dorobanţu ridicându-se de la birou şi mergând la fişet. Deschise şi scoase unul din cele patru dosare îngălbenite de vreme. Încuie la loc şi se întoarse la birou. Am aici o declaraţie a lui Marcel Ioniade. Mi-a atras atenţia pentru că este foarte... cum să vă spun eu?... foarte poetică. Ascultaţi ce-a declarat Ioniade în legătură cu acea întâmplare referitoare la salvarea vieţii dumneavoastră.

Caută în dosar, găsi fila şi începu să citească:

„... Era toamnă când l-am cunoscut pe Bebe Nicolaide. Să fi fost *prin o mie nouă sute patruzeci şi şase ori un an mai târziu, nu mai reţin exact. Îmi amintesc doar că era o toamnă târzie, în care salcâmii înfloriseră a doua oară. Bebe Nicolaide m-a invitat pentru o vânătoare la conacul său. M-am dus, am cunoscut-o atunci şi pe nevastă-sa, era o femeie splendidă, care a refuzat însă să ne însoţească în pădure, spre regretul meu. Am plecat acolo să surprindem un urs în bârlogul lui. Mai era cu noi un pădurar care ştia locul.*

Nicolaide venea în urma mea. Ne apropiam de bârlog. Am înţeles asta din prudenţa cu care începuse să păşească

pădurarul, când am auzit deodată un răcnet şi mormăit de fiară dezlănţuită. Am îngheţat, apoi m-am întors speriat. Ursul apăruse din spatele nostru şi pe Nicolaide l-am văzut între labele animalului enorm. Într-o frântură de secundă am smuls arma de pe umăr şi am tras. Colosul maroniu era ucis, iar Bebe Nicolaide prăbuşit, leşinat de spaima prin care trecuse. Pădurarul fugise.

— Nu-i adevărat! sări de pe scaun Nicolaide. Marcel a fost cel care a fugit atunci. Dacă nu era pădurarul Sfârlogea, Dumnezeu să-l ierte!...

Nicolaide se opri brusc sub privirea zâmbitoare a căpitanului Dorobanţu şi, încet, se reaşează pe scaun. Broboane de sudoare îi apărură pe frunte.

— Pădurarul Sfârlogea aţi spus?

Cel întrebat se strâmbă. Tăcea. Dorobanţu continuă înţelegător.

— V-aţi dat seama, după câte observ, că nu mai are rost să rămâneţi pe poziţia de... amnezic. De fapt eu nici nu mi-am închipuit că v-aţi pierdut memoria complet. Mă gândesc dacă este nevoie să vă reamintesc întrebarea pe care v-am pus-o la începutul dialogului nostru de acum... Minutele trec... Mai avem puţin până la ora douăsprezece... Pescuitul este totuşi...

— Lăsaţi-l încolo de pescuit! Credeţi că îmi mai arde de asta? Dar canalia care ziceţi că a murit asasinat... Nu

ştiu cine a făcut-o, dar... N-are niciun rost să mai tac!... El m-a atras în activitatea de trădare, el mi-a sugerat să simulez amnezia, el se încurcase cu nevastă-mea şi acum... asta-i bună!, el m-a salvat de la moarte!... Auzi minciună!... N-am suferit de nicio amnezie. Recunosc. Credeam însă că voi putea să nu vă declar nici acum despre ce n-am vorbit niciodată. Există într-adevăr o taină... pe care o socotisem înmormântată. Văd că ştiţi totul. Nu înţeleg cum aţi putut-o afla. Într-adevăr, când am fost arestat pentru transmiterea de informaţii militare, Anton Gârneci, zis Tony, s-a dat drept „R-2”. Nu era însă adevărat. A declarat că el ar fi primit indicativul acela de la Hamilton, pentru a nu fi arestat şi nepotul său din Bucureşti. Confuzia a pornit iniţial de la faptul că şi el şi nepotul purtau diminutivul de Tony şi semănau destul de bine unul cu altul, numai că celălalt era ceva mai tânăr. N-am ştiut niciodată vârsta lui exactă. Când am fost arestaţi, am observat confuzia. Ne-am înţeles mai mult din priviri şi... am făcut tot ce ne-a stat în putinţă să derutăm ancheta. Marcel Ioniade era gata să strice totul, dar Anton Gârneci a reuşit să-l prevină cu ocazia unei confruntări şi în acest fel şi-a retractat prima declaraţie. Am aflat despre asta după ce am fost condamnaţi. Atunci m-am decis să pun în aplicare, treptat şi cu răbdare, chestia cu amnezia. De fapt, Ioniade mi-a sugerat-o. Toţi îl ştiam pe nepot un

tip dur, răzbunător. Ne temeam de el...

— Cum îl cheamă pe acest nepot?

— Hariton Gârneci. I se spunea şi Hary şi Tony. Mare pehlivan!... După ce-am fost liberat din închisoare a venit aici, la mine acasă, şi m-a, ameninţat cu moartea dacă voi îndrăzni să vorbesc vreodată despre el. Îl credeam în stare de orice. I-am îndrugat povestea cu amnezia, am jucat un pic de teatru, spunându-i că nu l-aş fi văzut în viaţa mea şi nu mai ştiu ce, astfel că m-a lăsat în pace... Precis că m-a crezut nebun... Nu-mi păsa...

Dorobanţu închise dosarul încet. Pe scaunul lui, Bebe Nicolaide părea cufundat în amintiri. Tăcea. Spusese însă ceea ce era esenţial. Apărea deci un personaj nou: Hariton Gârneci, cel mai tânăr dintre ei, singurul care nu fusese arestat atunci. El primise indicativul de „R-2" de la Hamilton.

— Unde locuieşte acest Hariton Gârneci?

— În Bucureşti. Părinţii sunt originari de prin părţile noastre. Au fost oameni bogaţi în trecut. S-au stabilit cu mulţi ani în urmă în Bucureşti. Ştiu că Hariton avea un apartament pe o stradă de pe lângă statuia lui Mihail Kogălniceanu, dar nu-i cunosc adresa exactă.

— Cu Marcel Ioniade v-aţi mai întâlnit în ultimul timp?

— Nu. Am evitat. De fapt nu voiam să mai ştiu nimic

despre cele petrecute. Doream să uit totul...

— O să vă rog să mi-l descrieţi pe Hariton Gârneci. Aveţi ceva împotrivă dacă întocmim mai înainte o declaraţie cu ce aţi spus acum?...

*

Bebe Nicolaide plecase. Căpitanul Adrian Dorobanţu înlocui semnul de întrebare din mijlocul paginii pe care trecuse persoanele din reţeaua spionului Hamilton cu numele lui Hariton Gârneci, zis Hary, zis Tony. Cine era însă acesta? Nicolaide îi furnizase foarte puţine date. Era el asasinul lui Marcel Ioniade? Simţea şi mai tare nevoia să discute cu colonelul Pleşoianu. Pentru cât timp oare se internase în spital? Secretara nu-i putuse preciza, dar dacă lucrurile ajunseseră aici...

De mai multe luni căpitanul Dorobanţu, şi nu numai el, observase că „Bătrânul" era din ce în ce mai obosit şi părea mereu preocupat de ceva, numai de el ştiut. Rămânea cu privirea suspendată undeva, pe fereastră, iar când îşi dădea seama că cel care îi raporta simte că nu este ascultat, se fâstâcea pur şi simplu, ca un şcolar prins copiind la teză. Relua atunci abil discuţia de unde îi pierduse firul şi îl ajuta pe interlocutor să continue. La început nu dăduse importanţă acestor stări, dar curând ele se accentuaseră şi deveniseră cunoscute tuturor ofiţerilor. Începuseră să îl menajeze, ceea ce îl deranjase însă pe colonel. Iar acum... acum se

internase... Dorobanţu îşi dădea seama că era nevoit să meargă la maiorul Răchită, rămas la comandă, să-i raporteze rezultatul discuţiei cu Bebe Nicolaide, precum şi măsurile care trebuiau luate pentru identificarea şi anchetarea lui Hariton Gârneci. Hotărâse să se deplaseze imediat la Bucureşti, pentru a se ocupa personal de el. Nu putea încredinţa nimănui această sarcină. Ştia doar că un individ aflat într-o asemenea situaţie, hăituit atâta timp, putea deveni în orice clipă extrem de periculos, ca o fiară încolţită. Se mai întreba şi cum să amâne curiozitatea căpitanului Baltag, pentru că, deocamdată, nu-i putea spune mai nimic. L-ar fi influenţat cu siguranţă...

Dorobanţu îşi dădu seama că tergiversează deliberat întrevederea cu maiorul Răchită. Şi totuşi trebuia să-i raporteze. Se mira că acesta încă nu venise să-l întrebe ce lucrează. De obicei, când rămânea la comandă, maiorul intra fugitiv din birou în birou şi discuta cu fiecare în parte despre ce avea în lucru, fără a intra însă în amănunte. Nota totul într-o agendă voluminoasă şi se retrăgea în biroul său, după care solicita o audienţă urgentă la inspectorul şef, căruia îi raporta cu ce se ocupau în acel moment ofiţerii din subordinea lui.

Adrian Dorobanţu deschise fişetul şi scoase cele patru dosare. Puse peste ele agenda în care îşi nota problemele curente, verificând-o încă o dată dacă era

numerotată şi înregistrată. Ştia că adjunctul, de o scrupulozitate deosebită, avea obiceiul să te controleze când nici nu te aşteptai. Constată că era în ordine. Întotdeauna când trebuia să meargă la maiorul Răchită, căpitanul Adrian Dorobanţu încerca un sentiment ciudat, de nelinişte. Deşi nu se putea spune despre adjunct că era un om rău. Sobru, calculat, rezervat în discuţii şi de o exigenţă fără margini, pretindea aceeaşi comportare şi celorlalţi. Ţinea în permanenţă ceasul pe masă. Îl desfăcea de la mână dimineaţa, cum intra în birou, şi, dacă observa că ai terminat ce aveai de raportat, îl lua în palmă şi-l privea. Era semn clar pentru oricine că discuţia se încheiase. Când intra în vreun birou, deschidea uşa cu mişcări încete, stătea câteva clipe în prag, determinând pe cei dinăuntru să ridice privirea contrariaţi, şi numai atunci saluta cu o voce liniştită, abia auzită. Apoi, cu aceeaşi încetineală, se deplasa şi dădea mâna cu fiecare. Locotenentul-major Pantea, pus în permanenţă pe şotii, reuşea să-l imite, spre hazul nestăvilit al celorlalţi colegi. Într-una din zile, spre sfârşitul programului, Pantea deschisese cu încetineală uşa unui birou şi începuse să repete în faţa colegilor gesturile maiorului Răchită. Abia când se deplasase grav, cu mâna întinsă către ceilalţi, care nu îşi mai puteau stăvili râsul, Pantea îl observase după uşă pe maior. Acesta, nedumerit de

brusca veselie a celorlalţi, părăsise încăperea cu aceeaşi sobrietate, fără 'să dea de înţeles că pricepuse ceva...

Telefonul aflat pe o măsuţă, în stânga biroului, sparse liniştea. Dorobanţu ridică receptorul:

— Da...

— Ai terminat cu Bebe Nicolaide? îl întrebă căpitanul Baltag.

— Am terminat.

— Vino repede la mine că am noutăţi.

— Ce spui?! Am zburat! spuse căpitanul Dorobanţu şi trânti receptorul, satisfăcut că avea un motiv serios să amine întrevederea cu maiorul Răchită.

Oricum, noutăţile căpitanului Baltag aveau prioritate!...

*

— Îţi promit că nu te întrerup! spuse Dorobanţu, intrând val-vârtej în biroul căpitanului Baltag.

Se trânti pe un scaun şi încercă să-şi ascundă nerăbdarea.

— N-o să scot un cuvânt până nu-mi spui ce a rezultat din declaraţiile lui Bebe Nicolaide.

— Nicolaide?... Hă!... După ce a luat cunoştinţă de moartea tatălui său şi de căsătoria neveste-sii – asta încă în penitenciar, reţine! –, a suferit un şoc teribil, urmat de o amnezie totală. Rezultau, de fapt, toate astea şi din filele vechilor dosare. Nu ţi-a spus nimic

plutonierul Asmarandei?

— Parcă. Şi ţi-ai pierdut tu timpul cu el degeaba atâtea ore?

— Ce era să fac?!... Vrei să-mi spui ce noutăţi ai sau...? Află că sunt aşteptat de maiorul Răchită. De azi e la comandă, pricepi?

— Am găsit sticlele alea!

— Zău?! Câte?...

— Trei. Toate de câte o jumătate. Tu mi-ai dat ideea să le scot din... iarbă verde. Am scotocit şi în grădina din spatele clădirii. Cu siguranţă că au fost aruncate pe fereastră de la etaj. Erau destul de departe. Am făcut şi reconstituirea.

— De unde ai dedus că sunt tocmai sticlele care... Aţi găsit amprente pe ele?

— Cu duiumul. Erau şi ale lui Marcel Ioniade. Tipul sau nu s-a gândit să-l omoare, sau a fost sigur că aruncându-le...

— Cum de n-a observat nimeni când a intrat la Ioniade? murmură căpitanul Dorobanţu ca pentru el.

— A fost identificat şi bătrânul Văleanu. Şade la o rudă, într-o comună de pe lângă Făgăraş. Asmarandei a şi plecat acolo.

— Nu ştiai că plutonierul ăsta n-a dormit toată noaptea?

— Ce plutonier?! mai are câteva examene şi-i

locotenent. Crezi că am putut să-l opresc?... O să-mi telefoneze cum ajunge. Va transmite semnalmentele individului prezentabil care l-a vizitat pe Ioniade.

— Îmi promiţi că nu întreprinzi în continuare nimic până ce nu-mi prezinţi şi mie semnalmentele? îl rugă Dorobanţu, vizibil frământat.

— Ascultă, simt eu că ţie îţi umblă ceva prin cap. Ce-mi ascunzi?

— Uiţi că noi nu urmărim descoperirea celui care l-a ucis pe Marcel Ioniade. De asta vă ocupaţi voi. Şeful meu, colonelul Pleşoianu, este de părere, şi eu sunt de acord cu dânsul, că s-ar putea să fie vorba aici de ceva foarte important. Cunoşti pentru ce fusese condamnat Ioniade. Sunt sigur că înţelegi implicaţiile, în cazul când individul prezentabil... Mă rog, deocamdată nu-ţi pot spune mai mult.

— Gata, am priceput. Am convingerea că mi-ai fi spus totul, dacă era cazul. Ia cu tine şi fişa asta decadactilară, cu amprentele descoperite pe sticlele acelea. Ştiu eu?... Poate o să-ţi folosească la ceva...

*

— Pe unde umblaţi, tovarăşe căpitan? îl luă la rost maiorul Răchită pe Dorobanţu, când acosta se prezentă să-i raporteze rezultatul celor stabilite până atunci. V-am căutat până acum în două rânduri.

— Am fost la căpitanul Baltag de la miliţie. Mi-a

comunicat ultimele...

— De ce n-aţi raportat la plecare?

— Tovarăşului colonel Pleşoianu nu-i raportam. Îmi rezolvam treburile şi după aceea...

— Cât sunt eu la comandă să-mi raportaţi! E clar?

— Am înţeles, răspunse cu jumătate de gură căpitanul.

— E cazul să punem ordine şi în privinţa aceasta. Trebuie să se ştie în orice clipă unde se află fiecare.

— Nu cred că umblă cineva fără rost.

— Nu are importanţă ce credeţi dumneavoastră. Ce aveţi în lucru?

Dorobanţu începu să-i relateze cu lux de amănunte toate împrejurările legate de moartea lui Marcel Ioniade, continuând cu rezultatele discuţiei cu Bebe Nicolaide şi terminând cu amprentele descoperite pe sticlele de coniac. Maiorul Răchită stătea grav pe scaun şi nota conştiincios într-un caiet cele spuse de căpitan. Nu îl invitase să se aşeze şi Dorobanţu continua să vorbească stând în picioare, ţinând strâns sub braţ dosarele vechiului caz.

— Ce alte cauze mai aveţi? insistă maiorul, fără să ridice privirea din caiet.

Căpitanul raportă şi despre celelalte lucrări, nu atât de urgente, şi insistă asupra descoperirii imediate a lui Hariton Gârneci.

— Nicio problemă nu trebuie privită cu mai puţină importanţă, căpitan Dorobanţu! Toate au prioritate! Este necesară rezolvarea tuturor! Înţeles?

— Aş insista să plec în după-amiaza aceasta la Bucureşti. Hariton Gârneci trebuie descoperit imediat.

— N-aţi vrea să faceţi o plimbare şi pe litoral? E soare, frumos...

— Cred că n-am reuşit să vă explic cât de important este să dăm imediat de urma acestui individ... Nu-mi arde de plimbări.

— Mi-a fost clar. Înţelegeam şi în mai puţine cuvinte.

Dorobanţu continuă cât putu de calm:

— Hariton Gârneci este prezumtivul asasin al lui Marcel Ioniade. Avem acum semnalmentele lui. S-ar putea ca şi amprentele...

— Foarte bine. Asta înseamnă că descoperirea şi cercetarea lui intră în competenţa miliţiei.

— Dacă am privi lucrurile... prea simplu, aşa ar trebui să procedăm. Vă daţi însă seama că acest Gârneci a făcut parte dintr-o reţea de spionaj şi nu a putut fi arestat atunci, din motivele pe care vi le-am raportat.

— Parcă spuneaţi că faptele acelea sunt prescrise.

— Da, numai că el s-a plimbat... ca vodă prin lobodă în perioada asta. Ştim noi ce-a făcut în acest timp? Nu ştim! Trebuie să aflăm? Sigur că trebuie!... îmi dăţi voie să pun undeva dosarele astea? Au început să cam

atârne...

— Vorbiţi prea mult. Fiţi mai concis! Luaţi loc!

— Vă mulţumesc, spuse căpitanul, grăbindu-se să se aşeze şi să-şi ţină dosarele pe genunchi. Sunt de părere, tovarăşe maior, că n-ar fi rău să-i raportaţi tovarăşului inspector şef. Trebuie să dăm de urma acestui Gârneci cât se poate de repede. Este absolut necesar să plec personal la Bucureşti...

— Credeţi că-i regulamentar să-mi indicaţi ce trebuie să fac?

— N-am avut această intenţie.

— Sunteţi sigur că tovarăşii noştri de la Bucureşti nu ştiu nimic despre el?

— Nu m-am interesat. Dar, dacă el este cel care l-a ucis în oraşul nostru pe Ioniade, precis n-au de unde să ştie.

— Vreţi iarăşi să vă depăşiţi competenţa? Am stabilit că de crimă se ocupă miliţia.

— Aşa-i, însă Bariton Gârneci nu-i doar un criminal – admiţând că l-a ucis pe Ioniade. El rămâne un trădător de patrie nedescoperit şi ca să stabilim în ce ape se scaldă acum...

— V-am mai spus că aveţi obiceiul să folosiţi un vocabular prea colorat. La ce oră pleacă primul tren spre Bucureşti?

— Am unul peste o jumătate de oră. Nu ştiu dacă îl

mai pot prinde...

— Aveţi o maşină la dispoziţie. Mergeţi acasă să vă pregătiţi. Veţi fi aşteptat la tren cu biletul de călătorie şi cu ordinul de serviciu semnat. Să vă luaţi pistolul! Veţi raporta telefonic ce-aţi rezolvat! Nu uitaţi că răspundeţi pentru măsurile ce le veţi lua acolo! Liber!...

Capitolul al zecelea

Bucureştiul era toropit. De mulţi ani nu se mai semnalase o asemenea căldură. Nicio adiere de vânt. Paşii lăsau urme pe asfaltul încins...

Dorobanţii călca aproape în cadenţă, alături de căpitanul Seceleanu, mai înalt cu un cap decât fostul său coleg de la şcoala de ofiţeri. După terminarea şcolii, acesta fusese repartizat în Bucureşti, la contrainformaţii militare.

Când se prezentase cu noaptea în cap la şeful lui Seceleanu, un colonel cumpătat la vorbă, dar foarte expeditiv, şi îi spusese pentru ce venise atât de grăbit în Bucureşti, căpitanul Dorobanţu îi ceruse să fie sprijinit de colegul său. Raportase amănunţit toate datele stabilite până atunci în legătură cu Hariton Gârneci, iar colonelul, care cunoştea o seamă de amănunte despre vechiul grup de trădători, dăduse imediat nişte telefoane. Peste puţin timp, în birou intraseră câţiva

ofiţeri, care primiseră o serie de sarcini precise, toate menite să ducă grabnic la identificarea celui în cauză. Nu durase mult şi fusese stabilit domiciliul acestuia. Se mutase cu ani în urmă de pe Calea Plevnei, în strada Eliade, la numărul doi, într-un bloc cu şase etaje. Dorobanţu şi Seceleanu primiseră sarcina să-l viziteze pe Bariton Gârneci. Li se atrăsese atenţia să acţioneze cu multă prudenţă, iar acum erau în drum spre el...

— Chiar crezi că Bariton Gârneci este asasinul lui Marcel Ioniade?

— Vom avea certitudinea după ce dăm de el. Am la mine fişa întocmită de miliţie, cu amprentele găsite pe cele trei sticle de coniac. Dacă sunt ale lui, stabilim indubitabil că a fost în locuinţa lui Marcel Ioniade, în dimineaţa ori poate în noaptea decesului său. Iar dacă a fost, o să-l întrebăm ce-a căutat acolo. Un răspuns trebuie să ne dea, nu? apoi o să revenim, firesc, la activitatea lui de trădare.

— Mă întreb dacă în perioada asta a continuat să transmită informaţii.

— Lupul îşi schimbă părul... S-ar putea însă ca reţeaua să se fi destrămat. Aşa ceva nu se repune pe picioare cu una, cu două. Dar dacă spionul Hamilton, care a reuşit să fugă înainte de arestarea celorlalţi, a aflat că Hariton Gârneci este în libertate, lucrurile s-ar putea să se fi complicat. Tu ştii bine că ei au tot

interesul să aibă aici, la noi, o coadă de topor. Că-i recrutează cu tot mai multă greutate, o ştiu şi ei prea bine, aşa că, dacă tot aveau unul recrutat, şi încă liber...

— Ai dreptate, Dorobanţule, va trebui să fim cu mare băgare de seamă. Dacă a reuşit el atâţia ani să-şi ascundă faptele, înseamnă că-i o vulpe tare şireată...

*

— Vă rog să luaţi loc, spuse cu multă amabilitate un bătrân de vreo şaptezeci de ani, de la parterul blocului din strada Eliade, numărul doi, despre care cei doi ofiţeri aflaseră că era responsabil cu cartea de imobil. Era îmbrăcat într-un halat de casă demodat, iar la gât avea înnodată o lavalieră decolorată de vreme. Vă aduc imediat cartea de imobil, spuse el precipitat, după ce examinase cu atenţie legitimaţia prezentată de Seceleanu. Dispăru în camera alăturată, iar când se întoarse le prezentă un registru îmbrăcat şcolăreşte în hârtie albastră. Potrivindu-şi din reflex ochelarii pe nas, întrebă timid: Şi pe dumneavoastră tot Hariton Gârneci vă interesează?

Cei doi ofiţeri ridicară privirile mirate spre responsabilul cărţii de imobil, apoi se uitară nedumeriţi unul la altul. Seceleanu întrebă:

— De ce credeţi că ne-ar interesa tocmai acest... Gârneci?

— Vă rog să mă Scuzaţi, am întrebat şi eu aşa, dădu

înapoi bătrânelul.

— Deduc din ce aţi spus, zise Dorobanţu, că a mai fost cineva la dumneavoastră care s-a interesat de...

— ...De Hariton Gârneci... Abia a plecat un plutonier de miliţie. Voia să ştie dacă într-adevăr locuieşte aici şi dacă are pe cineva apropiat ca să-l anunţe că a murit azi-dimineaţă.

Când auzi cele spuse de bătrân, căpitanul Dorobanţu simţi pentru o secundă că se învârteşte camera cu el. Făcu un efort imens să se stăpânească şi, dorind să afle amănunte cu privire la moartea lui Gârneci, zise compătimitor:

— Bietul om! Cum o fi murit?

— Plutonierul mi-a spus că a căzut într-o prăpastie, undeva, pe Valea Prahovei. Zicea că el a decedat, iar maşina lui a ajuns un pumn de fiare.

— Ce maşină avea?

— Un „Fiat-850". Îl parcă pe trotuar, chiar sub geamul meu. Mă ruga mereu să-mi mai arunc ochii pe fereastră, că, de, eu cu somnul... Aşa-i la bătrâneţe!...

— I-au fost, desigur, anunţate rudele? tatonă Dorobanţu.

— Ce rude?! N-avea rude. Cel puţin eu nu ştiu să aibă. Şi dacă eu nu ştiu, că-s responsabil cu cartea de imobil de atâţia ani...

Bătrânelul se opri deodată şi îşi potrivi iarăşi

ochelarii, privind curios spre cei doi ofiţeri. Tot nu reuşise încă să afle ce doresc de la el, dar nu îndrăznea să-i întrebe direct.

— Mie mi-e cunoscut numele de Hariton Gârneci, zise căpitanul Dorobanţu, urmărind să afle unele amănunte de la bătrânul cu lavalieră. Spuneţi-mi, n-a lucrat cumva pe la Comerţul Exterior?

— Nu ştiu. Aici scrie că lucrează la... scuzaţi-mă, eu nu văd de aproape cu ochelarii ăştia... Unde, doamne-iartă-mă, i-oi fi pus pe ceilalţi? adăugă el, pipăindu-şi buzunarele.

— În mod sigur l-am cunoscut, insistă Dorobanţu pe gânduri. Nu era unul înalt, brunet, aşa... cum să vă spun eu... destul de prezentabil? Parcă avea la frunte o cicatrice...

— Păi chiar că l-aţi cunoscut. Chiar aşa arăta. O mândreţe de bărbat! Păcat de el! Ce moarte, ce moarte!... Dacă aţi fi văzut cum îl priveau femeile!... Că eu de la geam mă mai uit pe stradă... Dar să ştiţi că în bloc n-au existat reclamaţii. Fără chefuri, fără... Doar o prietenă mai venea pe la el din când în când, încolo...

— Uite că nu-i bine nici să trăieşti aşa, singur, interveni Seceleanu.

— Mie-mi ziceţi? Mai ales când ajungi la bătrâneţe!

— Şi nu i-aţi spus plutonierului de miliţie despre prietena lui Gârneci? insistă Dorobanţu.

— M-a întrebat de rude apropiate... Ori rude nu are, se explică bătrânelul... Hm! Păi să ştiţi că ar fi trebuit să-i spun. Cum de nu m-am gândit? Iar eu nu pot pleca...

— Unde să plecaţi?

— Păi... m-aş fi dus eu s-o anunţ, dar nu pot; trebuie să-mi vină pensia şi nu pot pleca de-acasă!

— Locuieşte departe? întrebă Seceleanu, care îşi dădu seama ce urmăreşte colegul lui. Ce spui, se întoarse el spre Dorobanţu, n-am putea da noi o fugă până la prietena aceea?

— Ştiu eu?... Aveţi adresa ei?

— Adresa?... Nu cred c-o mai am. Dar am avut-o, că mi-a dat-o mai demult, când mi-a vândut mătuşa ei un frigider mic, un „Alka”... L-am luat mai pe nimica... Ştiu eu?... Staţi să mă uit, dar nu cred să...

Zicând aceasta, bătrânelul se precipită spre un dulăpior agăţat după uşă, târşâindu-şi papucii, îl deschise şi trase un sertăraş în care începu să scormonească de zor. Văzând că nu dă peste ce căuta, se explică:

— V-am spus eu?... Şi doar am avut-o!... Unde doamne-iartă-mă am pus-o?!... Numai aici ţin toate...

Împinse sertăraşul la loc şi-l trase pe al doilea, frunzărind iarăşi nişte hârtii ce se aflau acolo.

Cei doi ofiţeri îl priveau tăcuţi, nerăbdători.

— Dacă n-o găsiţi, n-o găsiţi şi gata, zise Dorobanţu. O să ne explicaţi eventual pe unde şade...

— Staţi că... Nu, nu-i nici asta!... Aha! îşi potrivi ochelarii pe nas şi îndepărtă mult hârtia, apoi exclamă bucuros: Am spus eu?! De la o vreme începi să aduni toate nimicurile...

*

Cum ieşiră în stradă, căpitanul Dorobanţu îl întrebă pe Seceleanu:

— Ai idee cam pe unde vine strada Marei Călin, prietena lui Hariton Gârneci?

— Nu înţeleg ce importanţă mai prezintă prietena lui dacă individul e mort, replică sec Seceleanu.

— Dacă te-ar auzi şeful meu, colonelul Pleşoianu, că gândeşti astfel...! Chiar crezi că nu mai are nicio importanţă să culegem câteva date despre cel care a fost trădătorul Hariton Gârneci? Şi cine altcineva să ni le ofere dacă nu fosta lui prietenă?

— Mă rog, procedezi cum e mai bine. Dar te duci singur. Eu mai am ceva de rezolvat... Păcat că ai făcut drumul de pomană până aici. Iar Bucureştiul, pe căldura asta...

— Nu mă interesează Bucureştiul tău. Cunoşti părerea mea despre el. Doresc să-mi iau tălpăşiţa cât se poate de repede... Nu plec însă până nu discut cu Mara Călin...

— Înţeleg, dar nu cred că trebuie să facem primul drum la ea, ci la miliţie. Ne interesăm la dispecerat ce-i cu accidentul ăsta de pe Valea Prahovei. Este formidabil!...

Căpitanul Seceleanu nu mai continuă, dar Dorobanţu pricepu că aceasta era o formă de manifestare a nemulţumirii colegului său pentru faptul că Hariton Gârneci se găsise să moară într-un accident de automobil tocmai acum, când ei reuşiseră să-i dea de urmă şi trebuiau să poarte cu el nişte discuţii despre un trecut deloc onorabil.

— Am putea cere pentru studiu dosarul de cercetare al accidentului? întrebă Dorobanţu.

— Fii serios, Dorobanţule! Ce dosar crezi că au putut întocmi bieţii oameni, dacă azi-dimineaţă s-a rostogolit în prăpastie?

— O să fie nevoie să cerem câteva relaţii şi de la instituţia unde a lucrat. Ai priceput ce reprezintă iniţialele acelea din cartea de imobil?

— Aflu eu, nu-ţi face grijă. Ar fi bine să verificăm dacă n-a avut de-a face cu legea până acum.

— Înţeleg: am putea să-i comparăm imediat amprentele digitale... Dacă ar fi după mine, odată cu predarea actului de identitate, la împlinirea vârstei de paisprezece ani, aş lua fiecăruia şi amprentele. Sunt mai fidele decât fotografia capsată pe buletin.

— Dacă ar fi după tine! îl persiflă prietenul său. Nu ai vrea să se pună amprentele în locul fotografiei?... Nu se schimbă toată viaţa!

— Cred că nu ar fi rău să se pună şi una, şi alta, continuă Dorobanţu imperturbabil, neluând în seamă tonul zeflemitor al colegului său.

Tăcură amândoi. Mergeau copleşiţi de căldură. Dorobanţu îşi dezbrăcase haina şi şi-o aruncase pe un umăr, ţinând-o cu un deget de agăţătoare. Desfăcuse larg cravata şi îşi descheiase doi nasturi de la cămaşă. Seceleanu suporta căldura mai uşor. Chiar se lăudase cu asta faţă de colegul său, văzându-l transpirat.

O adiere blândă vânzolit pentru o clipă crengile castanilor şi Dorobanţu ridică privirile a speranţă, depărtându-şi în acelaşi timp braţele de corp, să-l cuprindă răcoarea.

*

La dispeceratul miliţiei nu aflaseră mare lucru. Se comunicase doar că în jurul orei cinci un „Fiat-850” se prăbuşise în prăpastie, pe serpentinele de la Posada. Din actele individului găsit între sfărâmături rezulta că se numeşte Hariton Gârneci şi că locuia în Bucureşti, strada Eliade, numărul doi. Se mai cunoştea că fusese în stare de ebrietate, ceea ce explicase de fapt şi clipa lui de neatenţie. Avându-se în vedere ora matinală, se făcuse presupunerea că se grăbea să nu scape semnarea

condicii la serviciu. Cercetările le făcea miliţia din Ploieşti.

Căpitanul Seceleanu plecase la institutul unde lucrase Hariton Gârneci, fără tragere de inimă, convins că acum, când acesta era mort, nu mai avea niciun rost să îşi piardă timpul. Îi amintise de fapt şi prietenului său că avea atâtea alte sarcini de-ale lui...

Dorobanţu se îndrepta spre adresa Marei Călin, sperând să afle măcar de la ea câteva lucruri în legătură cu cel care îi fusese foarte apropiat. Nu se putea întoarce la Deva până nu îşi clarifica toate problemele în legătură cu acest Hariton Gârneci. Zis Tony, zis Hary, care îi dăduse atâta bătaie de cap de la prima discuţie cu colonelul Pleşoianu. Se întreba cum ar fi mai nimerit să-i anunţe Marei Călin moartea lui Gârneci...

Ajunse pe o stradă liniştită, umbrită de nişte castani stufoşi. Urmări numerele de pe partea dreaptă şi se opri în faţa unei clădiri nu prea arătoase, un fel de vilă cu două caturi. Atrăgea atenţia o terasă curbată, plasată la etaj, pe colţul din dreapta, având pe toată lungimea ei o bară nichelată care sclipea în razele soarelui. În spatele curţii un garaj cu uşile larg deschise lăsa să se vadă partea de dinapoi a unui automobil azuriu...

Intră pe poartă şi sună la uşa grea, placată cu metal, dar nimic nu dădea de înţeles că semnalul lui fusese receptat. Apăsă din nou pe butonul alb al soneriei. Se

auziră paşi pe terasa de deasupra. Câţiva zulufi blonzi se aplecară peste balustrada nichelată şi ochii miraţi, somnoroşi, priviră o clipă mânioşi. Căpitanul sesiză furtuna şi spuse repede:

— O caut pe tovarăşa Mara Călin. După cât de frumoasă mi s-a spus că este, bănuiesc că dumneavoastră sunteţi...

Mânia blondei ciufulite se topi treptat.

— Ocoliţi clădirea prin stânga, arătă ea cu mâna, e acolo o altă uşă. Sunaţi!... Chiar aşa frumoasă nu-i, adăugă ea cu răutate şi dispăru.

Dorobanţu fu bucuros că scăpase cu atât şi mai ales că nu era ea Mara Călin. De cum o văzuse apărând la balustradă se gândise că nu o să-i fie deloc uşor să se înţeleagă cu ea.

Când ajunse la intrarea ce-i fusese indicată, urcă două trepte şi sună iar. Dincolo de uşă simţi o mişcare uşoară şi îşi dădu seama că cineva îl cerceta precaut prin vizor. Nu se clinti. Îşi corectă ţinuta şi încercă să nu pară încruntat. Probabil că făcuse faţă examenului de după vizor, pentru că se auzi cheia răsucindu-se în broască, iar uşa se crăpă cam de o palmă: un lanţ de siguranţă nu-i permitea o deschidere mai mare. Apărură doi ochi curioşi, încadraţi de o basma cernită.

— Pe cine căutaţ'?

— Aş fi dorit să stau de vorbă cu Mara Călin. Mi s-a

spus că locuieşte aici.

— Cine sânteţ' dumneavoastră?

Dorobanţu scoase legitimaţia şi i-o arătă, recomandându-se totodată. Abia după ce îi cercetă cu atenţie legitimaţia, bătrâna desfăcu lanţul şi deschise uşa larg, poftindu-l cu blândeţe în casă. Căpitanul fu plăcut surprins de interiorul încăperii, aranjat cu migală, cu danteluţe puse mai prin toate colţurile.

— Îmi cer iertare că vă deranjez, începu după ce o văzu şi pe bătrână aşezându-se lângă el, pe scaun. Mara Călin locuieşte cu dumneavoastră?

— O locuit cu mine, ca să zic aşa, dacă nu vă supăraţ'. Acum locuiesc eu cu ea. Este nepoată-mea. Când o fost mică, locuia ea la mine, că aveam grijă de ea; acum, că sunt bătrână, rolurile s-or inversat: are ea grijă de mine şi de asta zic că stau eu la ea. Dar nu am de ce să mă plâng. Este o fată bună, tare bună!...

— Nu-i acasă?

— Nu. O plecat asară la Braşov. Să mărită. S-o dus să-ş' primească logodnicu'. Vine din străinătate. Ar fi trebuit să să întoarcă...

— Venisem să-i anunţ o veste nu prea plăcută. Spuneţi că are un logodnic?

— Are, maică. Îl cheamă Walther şi nu mai ştiu cum. L-am cunoscut şi eu în primăvară, când o măi venit în România. Despre ce veste vorbeaţ'?

— E... străin?!...

— Păi, n-am spus? Îşi scriau aproape în fiecare zî. Eu n-am mai văzut aşa o dragoste şi, vorba ceea, au trăcut mulţ' ani de când sunt pă lume! O sosât asară la Braşov, aşa cum v-am spus, şi vor să înainteză actele, să primească aprobare de căsătorie. Ştiţ' dumneavoastră cum estă cu căsătoriile astea cu străinii... Mie o să-mi fie tare greu dacă pleacă. M-am obişnuit s-o ştiu lângă mine... Tare greu o să-mi fie fără ea!... Zău dacă nu!...

— Era cumva prietenă şi cu un anume Bariton Gârneci?

— Cu Hary? Era, sâgur că era. Doar pretini, nu altceva. Cum de n-o fost măi mult nu ştiu. S-ar fi luat şi o aveam aici, lângă mine. Aşa... Nici nu ştiu cum de i s-or aprins călcâile pentru celălalt, pentru străin. Şi doar totu' o început din vara trăcută. S-or cunoscut pe litoral... Da' ce dragoste!...

— Voiam s-o anunţ că azi-dimineaţă Bariton Gârneci a avut un accident cu maşina.

— Doamne fereşte! E grav?

— Destul de grav.

— Of, doamne, se tângui uluită bătrânica, sper că Mara n-o fost cu el!... Nu, n-avea cum să fie! Ea trăbuia să vină cu Walther... De ce n-or fi venit până acum?... De ce nu pică, doamne?!...

Bătrâna se ridicase de pe scaun şi se plimba prin casă,

frământându-şi mâinile neliniştită.

— Nepoata dumneavoastră a plecat la Braşov cu trenul sau...? întrebă Dorobanţu într-o doară.

— O plecat cu Hary. Nu v-am zis? Parcă v-am zis... Doamne, până o văd acasă!... O să scape?

— Nu, maică, nu mai scapi când te rostogoleşti într-o prăpastie.

— Doamne fereşte doamne-fereşte!... Păcat de el, că era un bărbat ca bradu'!...

— Dacă Walther, logodnicul, tot trebuia să vină în Bucureşti, de ce a plecat nepoata dumneavoastră să-l întâmpine la Braşov?

— Nu ştiu, mamă? Acu vro două-trii sări, i-o tilifonat din ţara lui şi o anunţat-o că vine să bage actele. Ea i-o. Spus atunci că îl întâmpină la Braşov, să nu conducă noaptea. Ştiţ', vine cu maşâna; are o maşână, o frumusăţă! Tot cu maşâna o vinit şi în primăvară... Doamne, de ce nu mai vine?!...

— Cu Hariton Gârneci de când se cunoştea?

— Mara? O, de mulţ' ani. Să tot fie vro... Nici nu mai ştiu. Dar sunt mulţ' ani. Nu înţăleg de ce nu s-or fi plăcut. Să căsătoreau şi Mara n-ar fi trăbuit să plece în... Credeţ' că li s-o întâmplat şi lor ceva pe drum?

— Liniştiţi-vă. N-avea ce să li se întâmple. Acuşi o să vină.

— Ştiu eu, mamă?! De când mi-oţ' spus de Hary... Şi

ce bărbat era!

— Hariton Gârneci ştia că nepoata dumneavoastră se căsătoreşte cu străinul acela, cu Walther?

— Ei, cum să nu? Doar să cunoşteau. Mara i l-o prezântat.

— N-aţi vrea să-mi vorbiţi mai amănunţit despre Hariton Gârneci?... Cum să vă spun eu – repetă Dorobanţu fără să vrea vorbele bătrânei –, m-ar interesa ce fel de om era, cum se comporta...

— Dă-mi voie, mamă, să te sărvesc cu o dulceaţă de coacăză făcută de mine şi un pahar de apă răce. Poate în timpul ăsta vine şi Mara, adăugă ieşind din cameră, fără să aştepte încuviinţarea musafirului...

Căpitanul Dorobanţu socotea că, indiferent dacă sunt delapidatori, escroci, hoţi de buzunare ori trădători de ţară, toţi cei care reuşiseră pe căi necinstite, fără sudoare, să se căpătuiască, au un anumit comportament: sunt aroganţi, îngâmfaţi. Dovadă, după el, a sentimentului de superioritate, de încredere în agilitatea şi în puterea lor de a trişa, a satisfacţiei că au putut să dobândească ceea ce îşi puseseră în cap, să ducă de nas pe toată lumea. Aproape toţi infractorii pe care îi întâlnise în cariera lui posedau această doză de înfumurare. Mai obişnuia să spună – dar asta numai în glumă – că în momentul când întâlneşte o persoană înfumurată este tentat să solicite izolarea lui de

societate, chiar şi pentru o perioadă scurtă, în scopul protejării celor din jur.

Când adresase bunicuţei ultima întrebare, căpitanul se gândise la aceste păreri ale lui şi, cum aflase de la Bebe Nicolaide că Hariton Gârneci desfăşurase în mod cert o activitate de trădare, dorise să şi le mai verifice încă o dată.

Bătrânica se întoarse cu o tavă argintată, pe care aşezase, pe un mileu apretat, o farfurioară din porţelan fin, cu marginile ornamentate, şi un pahar cu apă rece.

— Ce să-ţ' spun eu, maică, despre Hary, începu ea de cum lăsă tava cu dulceaţă în faţa căpitanului şi se aşează pe scaun, nici nu ştiu ce să-ţ' spun, că nu prea discuta cu mine. Ia, o băbuţă acolo, de aproape optzăci de ani, cine să măi stea de vorbă cu ea?! Eu îi măi dădeam bună ziua când ne întâlneam, da' ne întâlneam rar, că plecam de acasă când aflam că vine pe la Mara... Parcă îmi era şi frică de el... Dacă îmi răspundea? Habar n-am, că eu trăceam ca o nălucă, da' parcă sâmţam eu că nici el nu prea să uita cătră mine şi eram bucuroasă, nici nu ştiu de ce... Eh, om cu priocupări mari, maică!... Şi foarte sărios!... Iar Mara mea... Of. Doamne, ce bine ar fi fost să să fi îndrăgostit de el!... Şi într-un timp chiar am crezut că... Da' n-or fost decât pretini. Ş-o apărut ăsta, străinu', să-i sucească minţile...

— Hariton Gârneci a spus ceva în legătură cu

căsătoria asta a nepoatei dumneavoastră ori despre plecarea ei în străinătate?

— Ştiu eu, maică, ce să zic? Parcă nu-i prea păsa. Mie aşa mi s-o părut şi mai că mi-o fost ciudă pe el. Da' nu am avut coraju' să-i spun nimic. Mi-am plâns sângură amărăciunea ş-am înăbuşit-o în mine. Mi-o fost frică să nu audă Mara, că nu-i plăcea să vorbesc despre aşa ceva, adică despre plecarea ei. Că i-am zis o dată să nu mă lase singură şi m-o certat... Doamne, doamne!... Zicea că eu nu am niciun drept să mă aşăz în calea fericirii ei. Aşa o zis şi eu am tăcut după aia... Mi-o spus să nu vorbesc cu nimeni, că astea sunt treburile ei şi că dacă o să clevetesc... Da' eu nu clevetesc, mamă, că nu-mi place. Dumneavoastră pot să vă spun ce am pe suflet, că sânteţ' otoritate şi om care mă ascultă... Tare rău mă doare inima la gându' că ea o să plece şi eu rămân singură cuc, acu', la bătrâneţă... De ce-o fi vrând să plece?!... Aşa cum era Hary, răce, boieros, parcă tot ar fi fost măi bine s-o fi ştiut cu el... Deşi cu Walther mă înţăleg bine.

— Vorbeşte româneşte?

— Walther?

— Da.

— Destul de binişor.

— N-aveţi cumva o scrisoare de-a lui trimisă nepoatei dumneavoastră?

*

Plecase de la casa Marei Călin mulţumit de câte aflase de la mătuşa ei. Până la urmă bătrânica îi adusese din camera Marei un pachet de scrisori, primite de la logodnicul străin şi legate cu fundiţă roz. Dorobanţu ar fi dorit tare mult să desfacă fundiţa şi să frunzărească scrisorile, nu atât pentru a se convinge de sentimentele pe care străinul le nutreşte pentru Mara, cât pentru a verifica dacă nu cumva prin intermediul corespondenţei respective acesta ţinea legătură cu Hariton Gârneci. Bătrânica însă i le luase imediat din mână, parcă speriată de faptul că i le arătase, şi le dusese la locul lor. Căpitanul nu îndrăznise s-o oprească. Îi mulţumise pentru amabilitate şi, cu toate insistenţele mătuşii de a mai rămâne, plecase. Îi păruse rău că trebuise s-o lase singură, în zbuciumul ei, dar urma să-l întâlnească pe căpitanul Seceleanu. Mara Călin tot nu sosise de la Braşov şi parcă i se transmisese şi lui îngrijorarea mătuşii. Oricum, îi lăsase telefonul de la serviciu al căpitanului Seceleanu, unde urma ca Mara Călin să-şi anunţe sosirea. Abia după ce plecase îşi dăduse seama că trebuia să-l fi lăsat pe cel de la ofiţerul de serviciu pe unitate. Seceleanu însă îi promise că va ţine el legătura cu bătrânica, pentru a afla de sosirea Marei. Apoi îl pusese la curent cu ce aflase la institutul unde lucrase Hariton Gârneci.

După ce telefonase maiorului Răchită, raportându-i stadiul cercetării, Dorobanţu plecase spre Ploieşti. În jurul orei unsprezece intra în sediul Inspectoratului judeţean Prahova al Ministerului de Interne.

Capitolul al unsprezecelea

După mai multe minute de aşteptare în camera ofiţerului de serviciu de la Miliţia judeţului Prahova, căpitanul Adrian Dorobanţu deveni nerăbdător. I se comunicase că locotenentul-major care se ocupase de situaţia lui Hariton Gârneci era plecat tot pe Valea Prahovei, la un alt eveniment rutier. Dar fusese asigurat, încă de la venire, că ofiţerul urma să sosească din clipă în clipă.

— Dacă vă rog să mai luaţi o dată legătura prin staţia de radio cu tovarăşul locotenent-major...

Adresă această rugăminte ofiţerului de serviciu, un băieţandru de vreo douăzeci şi ceva de ani, înalt, slab, îmbrăcat într-o uniformă de miliţie impecabilă, cu centură şi diagonală, având pe braţul stâng o banderolă roşie, pe care se observau iniţialele O.S. Avea gradul de locotenent.

— Trebuie să vină, tovarăşe căpitan. Vă asigur că trebuie să vină. Doar am vorbit eu cu dânsul şi i-am spus că îl aşteptaţi... Probabil s-a oprit în drum la vreun

alt caz. Pe valea Prahovei se întâmplă destul de des câte o... ciocnire, iar oamenii cheamă miliţia şi pentru fleacuri... Ăsta-i traficul vara, n-avem ce face!

— Au reuşit să scoată din prăpastie „Fiat”-ul acela?

— Da. Corpul neînsufleţit al celui care conducea – nu-i reţin numele – a fost trimis cu o „Salvare”, însoţit de medicul-legist. I se face autopsia... Mi-a spus toate astea şoferul de pe ambulanţă; a venit aici să aducă nişte rolfilme. Le-am dat deja la developat. Cred că sunt cele făcute la faţa locului...

— Întotdeauna este aşa de expeditiv acest locotenent-major?

Căpitanul Dorobanţu observă că locotenentul se codeşte să răspundă şi-i zâmbi încurajator.

— Acum, ca să fiu sincer, îşi luă el inima în dinţi, înainte de venirea dumneavoastră am primit ordin de la tovarăşul comandant să-i caut pe cei cu cercetarea din prăpastia de la Posada şi să le spun să termine acolo cât se poate de urgent şi, mai ales, să nu-i puie naiba – chiar aşa a zis – să facă treabă de mântuială, că-i bai mare.

— Tovarăşul locotenent-major obişnuieşte să facă şi treburi de mântuială? întrebă Dorobanţu uşor alarmat.

— Ei, vorba vine. E un fel de a-l mobiliza să lucreze acolo cu toată răspunderea. Parcă dumneavoastră nu ştiţi că omul trebuie atenţionat înainte, nu după ce-a

făcut un lucru prost...

— Asta cam aşa este. Şi ce-a mai zis... tovarăşul comandant să le comunicaţi celor cu cercetarea aceea? insistă căpitanul curios.

— Nu ştiu dacă-i bine să vă spun totul, se codi iarăşi locotenentul.

— Acum daţi-i drumul, că doar rămâne între noi.

— Mi-a mai spus să le zic că se interesează de caz un colonel de la contrainformaţii din minister, care a insistat să terminăm cercetarea asta cât se poate de repede, şi că o să sosească la noi un căpitan de securitate din Deva, căruia să-i dăm tot concursul... Bănuiesc că despre dumneavoastră era vorba.

— Şi nu vreţi să-mi daţi tot concursul?

— Cum să nu?!

— Atunci vă rog să luaţi din nou legătura cu...

— Uitaţi-l că a sosit, arătă locotenentul prin geam spre maşina care intra în curte val-vârtej.

— Există vreo altă intrare spre biroul dânsului?

— Da, însă tot pe aici trebuie să treacă, să mă întrebe de rolfilme, de dumneavoastră...

*

— Acestea sunt fotografiile, tovarăşe căpitan, se precipită locotenentul-major când ajunseră în biroul lui. Vedeţi că nu sunt uscate. Priviţi şi dumneavoastră ce-a mai rămas din maşină. Iar Hariton Gârneci...

— I-aţi luat amprentele?

— Amprentele?!...

Locotenentul-major pronunţase acest cuvânt din cale afară de mirat. Îl privi pe căpitan cu nişte ochi mari, întrebători. Nu-i trecuse prin minte că o să-i ceară în primul rând aşa ceva şi încă nu le ridicase.

Nerăbdător să verifice dacă într-adevăr Hariton Gârneci fusese acela care băuse coniac cu Marcel Ioniade, Dorobanţu întrebă:

— E departe serviciul medico-legal al judeţului?

— Cu maşina ajungem în câteva minute.

— Luaţi cu dumneavoastră procesul-verbal de constatare întocmit azi-dimineaţă şi documentele personale găsite asupra lui Hariton Gârneci; le voi studia pe drum... Mai luaţi ce credeţi că-i necesar pentru ridicarea amprentelor...

*

Niciodată nu i-a plăcut căpitanului Dorobanţu să intre într-o instituţie medico-legală. Numai la gândul că trebuia să meargă acolo şi simţise în nări mirosul specific al acestui loc.

Pe medicul-legist îl găsiră spălându-se pe mâini. Avea clăbuci de săpun până la coate şi îşi freca de mama focului unghiile cu o periuţă. În acelaşi timp dicta direct la maşină nişte constatări, folosind o mulţime de termeni medicali, care ar fi fost înţeleşi cu

mare greutate de cineva mai puţin avizat.

La o masă din apropiere stătea un bătrânel, într-o ţinută sobră, numai urechi la cuvintele medicului. Mânuia clapele maşinii de scris cu o dexteritate uimitoare.

— Termin, imediat, se scuză doctorul când observă intrarea celor doi.

— Dânsul este căpitanul Dorobanţu de la securitate, îl recomandă locotenentul-major.

— Îmi pare bine. Până mă spăl, faceţi cunoştinţă cu Leandru, secretarul meu dactilograf. Nu ştiu ce-o să mă fac în clipa când va ieşi la pensie... Nicio femeie n-a rezistat aici... El e de vreo treizeci şi ceva de ani...

În timp ce spunea toate astea, doctorul dădu drumul unui jet puternic de apă şi îşi dăţi mâinile. Apoi se şterse tacticos cu un prosop dungat şi veni cu mâna întinsă spre cei doi ofiţeri.

— Avem urgent nevoie de amprentele lui Hariton Gârneci, găsi de cuviinţă locotenentul-major să motiveze scopul venirii lor acolo.

— Asta nu intră în sarcina mea, spuse plat medicul şi deschise o servietă burduhănoasă aflată pe un scaun. Scoase dinăuntru un pachet, îl dezveli cu mişcări repezi, dând la iveală un sandviş cu şuncă presată şi explică: N-am reuşit să mănânc de azi-dimineaţă. Mă scuzaţi!...

— Până terminaţi dumneavoastră, eu cu tovarăşul o să-i ridicăm amprentele, spuse Dorobanţu şi, luându-l de după umăr pe locotenentul-major, îl trase afară din cameră.

— E cel de la a patra masă, reuşi să le strige doctorul, referindu-se la corpul lui Hariton Gârneci.

*

Cum se întoarseră la inspectorat şi intrară în biroul locotenentului-major, apăru şi şeful acestuia, un colonel înalt, cu părul de culoarea castanie, tuns scurt.

— Ia să vedem ce aţi reuşit să faceţi? se interesă el şi începu să citească în fugă raportul medico-legal. Când termină privi şi fotografiile, apoi, văzând cele două cartonaşe cu amprente, întrebă:

— Astea la ce vă trebuie?

— Pe nişte sticle de coniac s-au găsit aceste amprente, explică Dorobanţu luând în mână unul dintre cartonaşe. Din sticlele respective a băut un anume Marcel Ioniade, acum decedat, împreună cu încă cineva. Bănuim că Hariton Gârneci a fost acela. Pentru acest motiv am dat o fugă până la serviciul medico-legal. Le-am ridicat pe cele de aici, arătă el al doilea cartonaş cu amprente. Dacă aţi da ordin criminalistului dumneavoastră să facă o comparaţie...

— A-ha!... Du-te şi cheamă-i, se adresă colonelul locotenentului-major, care ieşi repede pe uşă.

Colonelul mai privi o dată fotografiile de la locul accidentului, uitându-se cu coada ochiului spre căpitanul Dorobanţu. Se vedea că e frământat de ceva, căci îl întrebă:

— Îmi închipui că nu crima în sine vă interesează pe dumneavoastră atât de mult.

— Fără îndoială. De crimă se ocupă căpitanul Baltag, de la miliţia judeţului nostru.

— Baltag? Îl ştiu. E un ofiţer capabil.

— Este. Dacă nu îl rugam să întrerupă cercetările pentru un timp, ajungea deja la Hariton Gârneci. Numai că noi îl căutam pentru probleme de securitate. Dar, după cum observaţi, n-am avut norocul să... stăm de vorbă cu el.

În cameră intrară locotenentul-major şi criminalistul, căruia colonelul îi prezentă cele două cartonaşe cu amprente.

— Ia vezi, specialistule, sunt identice?

Criminalistul îşi potrivi pe frunte un fel de mască specială, pe care erau montate două lupe puternice, luă loc la masă şi cercetă intens câteva clipe cele două cartonaşe, timp în care toate privirile se îndreptară asupra lui.

— Nici pe departe nu seamănă, preciză el, scoţându-şi dintr-o smucitură masca de pe frunte. E o diferenţă ca de la cer la pământ, exageră cu bună

ştiinţă, pentru a convinge definitiv pe cei prezenţi.

Nimeni nu spuse nimic. Toate privirile se întoarseră însă încet spre căpitanul Dorobanţii, de parcă i-ar fi aşteptat un gest de protest.

— Vreţi să vă uitaţi în raportul medico-legal, tovarăşe locotenent-major, şi să-mi. Spuneţi ce grupă de sânge are decedatul? îl rugă Dorobanţu, alegând dintre obiectele aflate pe masă buletinul de identitate al lui Hariton Gârneci, pe care îl deschise în locul unde era trecută grupa sanguină.

— A-II, R.H. Negativ, citi locotenentul-major ceea ce i se ceruse.

— Vă mulţumesc, spuse căpitanul Dorobanţu moale, parcă obosit dintr-o dată de prea multă alergătură. Închise buletinul şi-l aruncă neglijent peste celelalte lucruri care aparţinuseră celui decedat. Păcat, spuse el apoi, ca şi când n-ar fi fost nimeni de faţă, căpitanul Baltag ar fi fost bucuros să încheie cazul, însă nu acest Hariton Gârneci l-a ucis pe Marcel Ioniade. Ar fi fost prea simplu!...

— Mai staţi pe la noi? îl chestionă colonelul pe Dorobanţu, dar se vedea că o făcuse doar ca să schimbe cursul discuţiei.

— Trebuie să mă reped la Braşov. Aş dori numai să dau nişte telefoane şi plec imediat la gară. Ştiţi cumva la ce oră am un tren într-acolo?

— Ce tren? interveni colonelul, înţeleg că vreţi să ajungeţi cât mai repede la Braşov, nu?

— Ar cam trebui...

— Mai eşti de serviciu? se adresă el locotenentului-major.

— Sunt. Până la ora şapte în seara asta.

— Foarte bine. La legătura cu Braşovul, cheamă patrula lor de serviciu la Predeal şi dă o fugă cu căpitanul Dorobanţu. Îţi faci şi traseul... Ai ceva de zis?

— Nu.

— Vă mulţumesc foarte mult, tovarăşe colonel, spuse Dorobanţu, bucuros că reuşea astfel că câştige timp. Aş ruga să se trimită căpitanului Baltag de la inspectoratul nostru copii după toate materialele ce s-au întocmit cu ocazia cercetării accidentului de la Posada.

Apoi îl sunase el însuşi pe căpitanul Baltag, comunicându-i ultimele date obţinute şi rugându-l să continue cercetările.

*

De câteva minute maşina cu însemnele miliţiei alerga vertiginos pe serpentinele de pe Valea Prahovei. Conducea locotenentul-major, iar alături luase loc coechipierul său, un plutonier tăcut şi calm. Căpitanului Dorobanţu i se păruse cunoscută figura acestuia şi îl întrebase de unde este. Plutonierul îi răspunsese că e de prin părţile Moldovei şi tăcuse iar.

— Uite-l! Ia uite-l cum se avântă, strigă locotenentul-major. Aşa se taie o serpentină? Bagă sirena, îi spuse celuilalt şi zvâcni ca o săgeată după împricinat.

Dorobanţu admiră siguranţa cu care conducea locotenentul-major şi aşteptă curios să vadă ce o să se întâmple cu automobilistul aventurier.

Când maşina miliţiei îl ajunse din urmă, plutonierul deschise calm geamul şi scoase afară un bastonaş roşu, balansându-l încet în sus şi în jos, semn că respectivul trebuie să oprească pe dreapta. Locotenentul-major stopă la un pas în faţa lui şi coborî repede din maşină, odată cu plutonierul. Dorobanţu rămase liniştit pe bancheta din spate, gândindu-se unde ar fi putut să-l întâmpine Mara Călin pe logodnicul ei. Dacă rămâneseră acolo peste noapte, nu puteau trage decât la vreun hotel. Mătuşa ei îi precizase că nu are în Braşov niciun cunoscut la care ar fi putut să doarmă. Dar dacă avea Walther Kohn? Ori dacă Hariton Gârneci le aranjase undeva o gazdă? Fără îndoială că în această alternativă investigaţiile i-ar fi fost îngreunate. Se întrebă dacă n-ar fi nimerit să dea o ştire în ziarul local, în care să se anunţe tragicul accident de la Posada, cu fotografia şi numele lui Hariton Gârneci. Poate că în felul acesta cineva o să-l recunoască şi...

— Gata, tovarăşe căpitan, spuse locotenentul-major

cam supărat, aşezându-se din nou la volan.

Intră liniştit şi plutonierul. Maşina demară.

— A mers repede, constată Dorobanţu, doar aşa, ca să curme liniştea.

— Să ştiţi că circulaţia în zona noastră nu ar fi grea dacă anumiţi şoferi ar înţelege că nu-i bine să te joci cu volanul. Mai întâlneşti însă câte un inconştient care reuşeşte într-o clipă să dezorganizeze întregul trafic rutier... Vreţi să oprim la locul unde s-a rostogolit în prăpastie Hariton Gârneci?

— Chiar voiam să vă rog, spuse Dorobanţu, surprins că celălalt îi ghicise gândul.

*

Locutenentul-major oprise maşina aproape de marginea prăpastiei, nu departe de locul unde se petrecuse accidentul din dimineaţa aceea, în care decedase Hariton Gârneci.

Coborâseră din maşină numai căpitanul şi locotenentul-major. Plutonierul rămăsese înăuntru, însă deschisese portiera şi se uita absent undeva, în depărtare.

Privind hăul sălbatic din vale, Dorobanţu se înfioră. Abia acum înţelese cum de ajunsese maşina lui Hariton Gârneci nişte fiare contorsionate, aşa cum o văzuse la sediul miliţiei din Ploieşti. O privise acolo curios doar câteva clipe şi se îndepărtase impresionat:

Se întoarse spre ofiţerul de alături şi îl întrebă:

— Ce părere aveţi, tovarăşe locotenent-major, s-ar mai putea verifica dacă sistemul de frânare al „Fiat”-ului căzut în prăpastie funcţiona cum trebuie?

— Ştiu eu? Cred că se poate. Dar pentru treaba asta ne trebuie timp, adăugă el imediat, amintindu-şi că Dorobanţu voia să se rezolve toate aspectele legate de accident cât mai repede.

— Aţi descoperit vreo intenţie de frânare înainte de a părăsi şoseaua?

— Nu. Să ştiţi că asta m-a pus şi pe mine pe gânduri. Oricât de beat ar fi fost, şi s-a constatat că băuse destul, spiritul de conservare ar fi trebuit să acţioneze. De regulă aşa se întâmplă.

— Numai că unii mai încurcă pedalele.

— Aveţi dreptate, fără îndoială, îndeosebi începătorii. Hariton Gârneci însă conducea de peste şaisprezece ani. Permisul de conducere îl are de atunci.

— A avut viteză mare dacă a reuşit să desprindă parapetul de sprijin, nu?

— Nu a fost parapet lateral în acest loc. Acum vreo săptămână şi ceva l-a desprins un camion greu. Curba aceasta este foarte periculoasă şi cu toate că semnele de avertizare sunt cât se poate de clare, se mai găseşte câte un... distrat. Nu am fost eu de serviciu când l-a lovit camionul acela, dar am aflat astăzi. Probabil vreun

„gospodar” s-o fi gândit apoi că-i trebuie traversa aceea de metal şi a luat-o acasă, iar acum... poftim!... O să dau mâine un telefon să monteze alt parapet.

— La câteva curbe din ţară, tot aşa de periculoase ca asta, am văzut nişte pancarde mari, pe care erau trecute accidentele ce avuseseră loc acolo, zise căpitanul.

— Eh, dacă ar fi să punem şi noi pe Valea Prahovei, aţi vedea plăci din astea la mai toate curbele. Dar, adăugă el grăbit, şoseaua este în renovare, ca să zic aşa, se mai taie din cotituri, se lărgesc podurile...

— Mergem?

— Cum ordonaţi.

Urcară în maşină şi demarară rapid.

— Ne-a chemat Braşovul, zise plutonierul. Au plecat.

— Bravo! Ce-au mai spus? păru curios locotenentul-major.

— Cine ajunge primul aşteaptă la intrarea în Predeal. Pe drumul spre Cheia.

Plutonierul tăcu iar.

Căpitanul Dorobanţu începu să simtă oboseala. Se agitase mult în dimineaţa aceea, iar în trenul cu care călătorise până la Bucureşti nu prea reuşise să se odihnească. De obicei aţipea destul de uşor în asemenea situaţii şi au fost cazuri când a doua zi după o astfel de călătorie nu simţea nevoia să doarmă. Însă în noaptea trecută Hariton Gârneci îi chinuise gândurile.

Închise ochii şi se întinse relaxat, rezemându-şi capul de banchetă.

— Dacă vă este somn, puteţi să vă culcaţi liniştit, tovarăşe căpitan, îl îndemnă locotenentul-major, observându-l în oglinda retrovizoare. Când ajungem, o să vă trezim noi...

— Nu pot să dorm, deşi sunt foarte obosit. Azi-noapte am călătorit...

— Vă cred. Eu n-aş putea aţipi în tren pentru nimic în lume. Concediul l-aţi luat?

— Luna viitoare.

— Veniţi să-l petreceţi aici, în Bucegi. Munţii ăştia sunt o splendoare! Priviţi în stânga noastră. Par înspăimântători, dar sunt blânzi. Acum se ajunge uşor în vârf, cu telefericul. Ehei, când eram eu copil urcam cu părinţii coama pe Piatra Arsă, aproape în patru ore. Cu telefericul nu cred că se face mai mult de un sfert de oră... Apoi cabanele!... Mie cel mai mult mi-a plăcut Padina. Păcat că a ieşit la pensie nea Vila. Cabanier ca el, mai rar!... Zău, veniţi? Îmi daţi un telefon, mi-aţi reţinut numele?, şi vă opresc locuri întâi la cabana Piatra Arsă. Aveţi copii?

— Nu am... încă nu...

— Gata, două locuri nu-i mare greutate. Apoi o luaţi pe „scurtătură”, vă fac eu o schiţă, şi ajungeţi în câteva ore la Padina. Acesta este cel mai uşor drum. Coborâţi

tot timpul. E o minunăţie, ascultaţi-mă pe mine!... La Padina v-aş sugera să staţi mai multe zile. De acolo puteţi merge spre Cheile Zănoagei, la cabana „Scropoasa”, dar şi spre cabana „Peştera”. O să vizitaţi Peştera Ialomicioara... Veniţi, tovarăşe căpitan, că nu o să vă pară rău. Pe Bucegi se merge uşor, ca pe bulevard, până toamna târziu. Se poate urca şi iarna, dar muntele te înşală atunci; parcă ar fi supărat că zăpada îi acoperă splendoarea. Mie iarna nu-mi place deloc să urc. Hai, veniţi?

— Ştiu eu?! se codi Dorobanţu. Aşa cum mi-aţi vorbit dumneavoastră despre Bucegii ăştia... Ce ziceţi, tovarăşe plutonier, merită?

— Nu mă pricep.

Căpitanul Dorobanţii îl întrebase pe plutonier aşa, ca să-l audă că spune şi el ceva. Îl văzuse că şade mereu gânditor, iar oamenii taciturni îl călcau pe nervi.

— Tot timpul sunteţi aşa tăcut, tovarăşe plutonier?

— Nu-i tăcut deloc, tovarăşe căpitan. De obicei turuie tot timpul. De asta îmi şi place să lucrăm împreună. Are însă fata internată în spital. De ieri...

Capitolul al doisprezecelea

Căpitanul Seceleanu intrase de câteva minute în biroul şefului său. Îl găsise pe colonel vorbind la telefon

şi notând în acelaşi timp ceva. Se întrerupse din scris doar o clipă, spre a-i face semn lui Seceleanu cu creionul să ia loc într-unul din fotoliile aflate în faţa mesei de lucru. Acesta se aşezase. Nu-i fusese deloc greu să constate că şeful său ascultă cu încordare ce i se spunea de la celălalt capăt al firului.

Seceleanu începu să se întrebe pentru ce fusese chemat iar, la niciun sfert de oră după ce abia ieşise din acest birou. Era absolut convins că rechemarea sa nu avea nicio legătură cu problemele discutate anterior. Acelea fuseseră clarificate, fără îndoială, căci şeful său obişnuia să lămurească totul într-o discuţie, până la amănunt. Atunci? Să fi intervenit ceva neprevăzut între timp? Ce anume?! S-ar putea să aibă vreo legătură cu ce i se comunica acum la telefon? Ca să primească răspuns la întrebările respective ar fi fost absolut necesar să ştie cu cine vorbeşte. Era de-a dreptul contrariat, mai ales că foarte rar se întâmplase ca un subordonat să fie chemat de colonel la intervale atât de scurte. Acesta fusese şi motivul pentru care, când ridicase receptorul şi recunoscuse vocea şefului, îşi pronunţase numele răspicat, convins că nu el era cel căutat. Numai că presupunerea lui se dovedise eronată. Colonelul îi spusese clar: „Vino imediat la mine, Seceleanu!”, apoi închisese. Căpitanul ar fi vrut să-i raporteze că era tocmai pe punctul de a pleca din sediu, deoarece peste

nici trei sferturi de oră urma să ajungă tocmai la celălalt capăt al Capitalei, pentru a prelua de la cineva un material extrem de important, după cum fusese asigurat. Cunoştea că şeful său pune mare preţ pe punctualitatea subordonaţilor la asemenea întâlniri şi în decursul anilor reuşise să le imprime tuturor un deosebit respect pentru acest lucru. Dar, neavând cum să-i raporteze la telefon că era gata de plecare, căpitanul Seceleanu închisese repede fişetul şi ieşise grăbit, ajungând într-un suflet în biroul colonelului. Iar aici, poftim!, era nevoit să aştepte terminarea convorbirii. Şi timpul trecea... îşi privi ostentativ ceasul, în speranţa că şeful îi va observa graba, dar acesta nu păru să-i acorde vreo importanţă...

În sfârşit, peste puţin timp colonelul puse receptorul în furcă, nu înainte de a-i mulţumi celui cu care vorbise pentru relatările făcute. Apoi, fără să privească spre Seceleanu, îl întrebă:

— Mi s-a părut mie ori eşti într-adevăr grăbit, căpitane?

— Nu vi s-a părut. Mai am – Seceleanu privi iarăşi ceasul – exact treizeci şi patru de minute până la ora când trebuie să mă întâlnesc, ştiţi dumneavoastră cu cine şi nu sunt sigur că voi ajunge la timp. E destul de departe şi cu mijloacele astea de transport...

— Mda!... în cazul acesta o să fii nevoit să-mi

răspunzi cât mai concis: ce fel de om este căpitanul Dorobanţu colegul dumitale, sosit de la judeţ?

— Inteligent, perseverent, scormonitor, de o încăpăţânare fără margini şi un mucalit fără pereche. A terminat şcoala de ofiţeri printre primii din promoţia noastră şi, din câte am aflat, este apreciat la inspectoratul unde lucrează.

— I-auzi?! ziceai că a plecat la Ploieşti să verifice dacă amprentele descoperite pe sticlele acelea de coniac, din care a băut şi Marcel Ioniade, sunt ale lui Hariton Gârneci, da?

— Exact.

— Am înţeles că ar fi vrut tare mult să stea de vorbă cu Hariton Gârneci. Dacă a aflat despre moartea acestuia, de ce s-a mai dus să-i verifice amprentele?

— Căpitanul Dorobanţu este şi altruist. Mi-a explicat că prietenul lui, un căpitan de miliţie, trebuie să elucideze împrejurările în care a decedat Marcel Ioniade. S-a presupus că Hariton Gârneci l-ar fi ucis. Or, dacă el tot se deplasase până aici, trebuia să rezolve şi compararea amprentelor, să nu mai vină şi celălalt.

— Şi dacă, de pildă, amprentele aduse de el nu s-ar fi potrivit cu ale lui Hariton Gârneci, ce ar fi trebuit să facă colegul dumitale?

— N-avea decât să plece frumuşel acasă şi să-i spună căpitanului de miliţie să-l caute pe realul posesor al

amprentelor de pe sticlele de coniac.

— Dumneata aşa ai fi procedat, nu?

— Cred că da.

— În situaţia aceasta, căpitane, prietenul dumitale, Dorobanţu, sau nu are toate calităţile de care mi-ai vorbit, sau este cu mult mai perspicace decât mi l-ai prezentat. Eu aş înclina pentru a doua ipoteză. Nu uita că a fost crescut la şcoala colonelului Pleşoianu. Adineauri am discutat cu comandantul miliţiei din Ploieşti. Mi-a comunicat că amprentele lui Hariton Gârneci nu corespund cu cele aduse de căpitanul Dorobanţu. Cu toate acestea el a insistat să plece imediat la Braşov. Este deja pe drum, grăbit din cale-afară.

— Abia m-a sunat de la Ploieşti, să vadă dacă am vreo veste în legătură cu Mara Călin şi logodnicul ei. O rugase pe mătuşa Marei să-mi telefoneze când nepoata ei va sosi în Bucureşti. I-am comunicat că nu am primit încă nicio ştire.

— Altceva a mai spus?

— Mi-a urat spor la treabă – cam bănuiesc eu la ce-a făcut aluzie cu ironia asta –, apoi a adăugat că nu crede să mai primească azi vreo veste despre Mara Călin şi că-mi doreşte o după-amiază liniştită. N-am priceput ce-a vrut să zică şi i-am cerut explicaţii, dar convorbirea s-a întrerupt brusc. Am bănuit o dereglare pe circuit şi

am aşteptat să mă sune din nou, dar n-a mai revenit. Am rămas destul de mirat şi dacă aş fi ştiut de unde telefonează l-aş fi sunat eu, să-i cer lămuriri. Aşa...

— Tovarăşilor din Ploieşti le-a motivat că trebuie să plece grabnic la Braşov, fiind convins că o va găsi acolo pe Mara Călin şi pe logodnicul ei, Walther Kohn. Pe ce crezi că îşi bazează această convingere?

— Nu-mi dau seama, răspunse căpitanul Seceleanu după un moment de gândire.

— Am certitudinea că Dorobanţu n-a abandonat pista ce-o urmăreşte de câteva zile. Bariton Gârneci îi mai reţine atenţia chiar şi acum, după ce a decedat. De ce? Ce i-ar putea spune Mara Călin ori străinul în legătură cu el?

— Când s-a întors de la mătuşa Marei mi-a spus că Hariton Gârneci îl cunoscuse pe logodnicul acesteia. Ceea ce i s-a părut ciudat era faptul că devenise bun prieten cu străinul.

— Ce vedea suspect în asta?

— Păi, din verificările ce le făcusem eu la întreprinderea unde a lucrat Hariton Gârneci reieşise că nu avea cu nimeni relaţii de prietenie. Apărea deci firească mirarea colegului meu: de ce făcuse excepţie Walther Kohn?

— S-a gândit, fără îndoială, că străinul putea fi o bună legătură a lui Hariton Gârneci cu străinătatea, nu?

— Într-adevăr, a emis şi ipoteza astă, dar a mai presupus că nu-i deloc exclus ca Walther Kohn să fi fost acela care să fi căutat acest pretext – mă refer la „amorul” lui pentru Mara Călin –, ca să-l poată contacta pe fostul trădător de patrie.

— Hm! Mă rog, n-ar fi exclus, dar ar fi prea...

— Şi căpitanul Dorobanţu s-a îndoit de posibilitatea ţinerii unei astfel de legături între un spion – presupunându-l în această ipostază pe străin – şi cel care urma să-i furnizeze eventualele informaţii – respectiv Hariton Gârneci. S-a oprit doar la faptul că un prim contact putea fi stabilit în acest fel.

— Dar ei au rămas în relaţii apropiate, nu?

— Exact. Patronii spionului ar fi trebuit să fie nişte cretini ca să accepte o asemenea legătură permanentă.

— Asta este tot părerea lui Dorobanţii?

— Bineînţeles!

— Gândeşte destul de bine căpitanul ăsta! La ce concluzie a ajuns până la urmă?

— Că-i mult mai verosimil ca Hariton Gârneci să se fi apropiat de Walther Kohn pentru ca prin intermediul lui să ia legătura cu vechiul spion Hamilton sau cu cel care l-ar fi înlocuit între timp în afaceri...

— Trebuie să recunoşti că o asemenea pistă ar merita să fie clarificată. Nu cumva a plecat la Braşov tocmai pentru asta?

— N-ar fi deloc exclus.

— Admiţând că l-ar găsi acolo pe străin, cum l-ar putea determina căpitanul Dorobanţu să-i recunoască una sau alta din ipoteze?

— Eu ştiu doar că, dacă colegul meu doreşte să afle ceva care îl interesează, reuşeşte întotdeauna.

— Căpitan Seceleanu, îmi vorbeşti despre colegul acesta al dumitale de parcă ai vrea să mă convingi că-i bine să mă bat cu toată lumea pentru a-l aduce să lucreze aici, la noi.

— Ar fi o luptă zadarnică, tovarăşe colonel. Vă raportez că nu-i place Bucureştiul, mi-a spus-o de câteva cri în dimineaţa asta. Zicea că aici este aşa o aglomeraţie, încât simte că nu poate respira cum trebuie, că se sufocă, iar oamenii sunt extraordinar de agitaţi, de nepoliticoşi, puşi în permanenţă pe harţă. Sigur, a cam exagerat el pe ici, pe colo, dar... Cel mai mult l-au speriat însă distanţele de acasă până la serviciu şi înapoi... I-am spus cum mă chinui şi eu! Cât priveşte transportul în comun...

— Îmi vorbeşti cu prea multă patimă despre toate astea, căpitane. Nu cumva doreşti să pleci din Bucureşti?

— Nu m-am gândit încă la aşa ceva.

Colonelul tăcu o clipă. Îşi consultă ceasul şi se ridică de pe scaun.

— Eu trebuie să plec la o convocare, spuse el. Sunt de părere că am putea uşura cât de cât munca lui Dorobanţu. Ia legătură cu Braşovul pe telefonul direct. Caută pe cineva din conducere şi vorbeşte în numele meu. Spune-le că îi rugăm să-l ajute pe căpitanul Dorobanţu. Să pregătească până la venirea lui:

întâi: dacă la vreunul din hotelurile de acolo sau din împrejurimi a fost cazat un străin cu numele de Walther Kohn. Sunt de părere să plecăm de la el, pentru că un străin este mai uşor de găsit şi nu poate trage în altă parte decât dacă are rude, Or, rude nu ştim să aibă în Braşov;

doi: să încerce să afle dacă s-a întâlnit cu numita Mara Călin, născută la... şi le comunici datele ei. Nu este exclus ca şi ea să fi dormit în acelaşi loc. Ba, aş fi chiar sigur;

trei: Hariton Gârneci, un bărbat aşa... – îi dai datele de identificare –, a însoţit-o pe Mara Călin la Braşov în seara zilei de... cu un „Fiat-850" de culoare... având numărul... Ştiu bine că treaba asta se aseamănă puţin cu acul în carul cu fân, dar nu văd altă posibilitate;

patru: aici caută dumneata, căpitane, o formulare, din care tovarăşii de acolo să înţeleagă că toată chestiunea este nu numai deosebit de importantă, dar şi foarte urgentă şi că, în clipa în care va sosi Dorobanţu, să îi pună la dispoziţie toate aceste date. Ai înţeles?

— Da. Să ne ţină şi pe noi la curent cu rezultatul?

— Bineînţeles!

Spunând aceasta, colonelul ridică receptorul unui telefon, formă un număr şi aşteptă să i se răspundă, apoi ordonă:

— Maşina să fie trasă la intrare. Va pleca cu căpitanul Seceleanu!

Puse receptorul în furcă, după care se deplasă spre fişetul din colţul încăperii, îl încuie, verifică sigiliul pus şi zise:

— Parcă erai grăbit, căpitane. Consideră că din această clipă ai primit în lucru şi acest caz. Vei coopera strâns cu colegul dumitale! Regret că n-am stat mai mult de vorbă cu el. Mi-ar face plăcere să lucreze la noi...

Capitolul al treisprezecelea

Multe drumuri făcuse căpitanul Adrian Dorobanţu în viaţa lui – de când devenise ofiţer de securitate străbătuse ţara în lung şi-n lat, mânat de nenumăratele-i treburi profesionale –, însă avea convingerea că această călătorie îl obosise cel mai mult.

. Recunoştea în sinea lui că adevăratul motiv pentru care plecase grăbit din Ploieşti era, de fapt, prietenia apropiată dintre Hariton Gârneci şi Walther Kohn. Îi

spusese şi căpitanului Seceleanu care era părerea lui în legătură cu aceasta. Or, dacă Hariton Gârneci nu mai trăia, rămăsese în viaţă străinul. Trebuia să stea neapărat de vorbă cu el. Ce i-ar fi spus colonelului Pleşoianu dacă s-ar fi reîntors la Deva fără să clarifice aspectele legate de relaţiile dintre ei? Mai era la mijloc şi Mara Călin. Ce rol jucase ea în tot acest angrenaj dubios? Dar era cu adevărat ceva dubios în trio-ul Hariton Gârneci, Walther Kohn şi Mara Călin? Trebuia să afle! Neapărat. Cum s-o facă dacă nu discutând cu străinul şi cu logodnica lui?...

Toate acestea îl frământau pe căpitanul Adrian Dorobanţu pe timpul deplasării lui spre Braşov. Dorind să nu fie tulburat din gândurile sale, când se urcase la Predeal în cea de-a doua maşină spusese că este foarte obosit şi că până ajungeau la Inspectorat ar vrea să doarmă. Luase o poziţie cât mai comodă şi închisese ochii. Ceilalţi tăcuseră.

Căpitanul Dorobanţu se gândea că singurul care îl va persifla aflând unde ajunsese va fi maiorul Răchită. Parcă îl şi auzea spunând cu vocea lui tărăgănată şi reţinută: „Bravo, căpitane, ce ne pasă: munte, ozon, soare... Ar fi trebuit să-mi dau eu seama”.

Tare mult dorea căpitanul Dorobanţu să dea de urma străinului şi a logodnicei sale. Altfel maiorul Răchită l-ar fi luat la rost, iar unii colegi l-ar fi tachinat!

Nu mai aveau mult până la Braşov. Zări în dreapta, printre genele întredeschise, o clădire impunătoare din piatră şi lemn lăcuit. Cabana Dâmbul Morii!

Maşina ajunse pe un drum străjuit de o parte şi de alta de şirurile unor plopi falnici. În depărtare apărură blocurile. Se apropia de Braşov.

— Am ajuns? întrebă el, deschizând larg ochii.

— Mai avem puţin, tovarăşe căpitan, spuse şoferul. Aţi dormit, nu?

— Mda, cred că am aţipit puţin, răspunse Dorobanţu în doi peri, nedorind să îl contrazică.

*

Maşina opri în faţa Inspectoratului. Dorobanţu coborî şi trânti portiera în urma lui. Dându-şi seama că o închisese cu zgomot, se aplecă spre geamul deschis şi se scuză. Simţi nevoia să-şi aprindă o ţigară. Uitase de când nu mai fumase. Îşi pipăi buzunarul în care ţinea pachetul de „Snagov”, îl scoase şi alese una mai moale. O aprinse, privind spre intrarea Inspectoratului, apoi se îndreptă într-acolo.

Scoase din mers legitimaţia şi o prezentă unui subofiţer care făcea de serviciu la punctul de control.

— Căpitanul Dorobanţu?! Un moment, zise subofiţerul precipitându-se, şi ridică imediat receptorul telefonului din apropiere. Sunteţi aşteptat, găsi el necesar să-i explice. Formă un număr şi exclamă

uşurat: A sosit!... Chiar în clipa asta. E aici la intrare... Am înţeles, să trăiţi!...

— Cu cine aţi vorbit? îl întrebă Dorobanţu, curios să afle pe cine interesa venirea lui acolo.

— Vă rog să aşteptaţi, spuse subofiţerul, punând cu grijă receptorul în furcă, de parcă i-ar fi fost teamă să nu se spargă. Vine cineva să vă conducă. Trebuie să vă prezentaţi imediat la tovarăşul colonel Bunescu. Aşa am primit ordin...

Subofiţerul nu-i mai dădu alte explicaţii. Deschise un registru în care îi caligrafie numele, apoi îi restitui legitimaţia.

Dorobanţu îşi dădu seama că subofiţerul nu ştia mai mult. Abia îşi aranjă în portofel legitimaţia, că un locotenent ce coborâse val-vârtej pe scări îl invită, făcându-i semn să-l urmeze:

— Poftiţi, tovarăşe căpitan! Aţi călătorit bine? se interesă apoi, urcând grăbit treptele înaintea căpitanului.

— Destul de bine. Se pare că am şi dormit puţin de la Predeal.

— Vă rog să intraţi în acest birou, zise locotenentul deschizând o uşă, cum ajunseră la etajul întâi al clădirii. Tovarăşul colonel Bunescu, şeful meu, vine imediat.

Dorobanţu intră. În încăpere se aflau un maior de miliţie şi un civil. Amândoi se ridicară în picioare

zâmbind.

— În sfârşit, spuse civilul, bine că aţi sosit.

Uşa se deschise şi apăru în prag un bărbat nu prea înalt, dar bine legat şi foarte sprinten. Era urmat de locotenentul care îl condusese pe scări. Căpitanul îşi dădu seama că acesta era renumitul colonel Bunescu, despre care auzise vorbindu-se, dar pe care nu îl cunoscuse până acum. Vru să se prezinte, aşa cum cerea regulamentul militar, dar nu avu timp. Colonelul le făcu tuturor semn să ia loc, iar el se aşează în capul mesei. Fără nicio introducere spuse:

— Las coordonarea întregii acţiuni pe seama dumitale, căpitan Dorobanţu. Ni s-a comunicat de la Bucureşti absolut totul. După cum o să afli de la dânşii – roti mâna spre cei trei de faţă –, lucrurile sunt cât se poate de încurcate. S-a stabilit câte ceva cu privire la modul în care cei trei şi-au petrecut timpul de aseară. Cu Mara Călin însă nu se poate discuta. Ştii probabil că este în comă?!

— Nu, nu cunosc acest lucru, spuse tot mai uimit căpitanul.

— O să-ţi comunice dânşii ce-i cu ea. Logodnicul ei, Walther Kohn, străinul cu care doreşti să stai de vorbă, este disperat. A fost tot timpul lângă ea la spital.

— Să înţeleg că nu mai este acolo? nu se putu stăpâni Dorobanţu, auzind pronunţându-se acel „a fost”.

— Îmi dau seama că eşti foarte nerăbdător. Şi-i justificată această atitudine. Te rog să nu mă mai întrerupi însă! mai am – se opri să privească acele ceasornicului – exact patru minute şi jumătate şi am plecat. Aşadar, străinul este disperat. Trebuie menajat. Să nu ne strici bunul renume de gazde primitoare. Mult tact. Dânşii n-au stabilit ca între acest străin şi victima accidentului de pe Valea Prahovei să fi existat vreun deferend. Iei toate măsurile pe care le crezi de cuviinţă. Ai şi o maşină la dispoziţie, dacă doreşti să mai verifici ceva ce nu ţi se pare clar. În cazul în care tovarăşul rămâne peste noapte la noi, continuă el întorcându-se spre civil, asiguraţi-i dormitul şi nu îl ţineţi flămând!...

Fără să dea celorlalţi posibilitatea să spună ceva, colonelul se ridică de pe scaun şi porni spre uşă. Se întoarse însă din drum, privi o clipă spre căpitanul Dorobanţu şi-i spuse:

— Tot ce-am reuşit să strângem din clipa când ni s-a comunicat de la Bucureşti că vei sosi o să găseşti în mapa aceea, arătă el spre dosarul aflat în faţa maiorului de miliţie.

Apoi colonelul părăsi biroul la fel de grăbit cum intrase. Ofiţerii abia reuşiră să se ridice în picioare, că uşa se şi închise în urma lui.

— Acum, că am rămas doar noi, deschise Dorobanţu discuţia, pot să vă spun că sunt extrem de surprins de

cele ce mi se întâmplă. Am înţeles că aţi fost puşi la curent cu verificările ce trebuie făcute aici, la Braşov, referitor la Hariton Gârneci, Walther Kohn şi Mara Călin de către cineva din Bucureşti. Bănuiesc eu cine este, dar nu m-am aşteptat la aşa ceva. Cam la ce oră s-a întâmplat asta?

— Noi am fost convocaţi pe la douăsprezece şi jumătate, răspunse civilul. S-a primit o notă telefonică din care rezulta ce trebuie să clarificăm urgent. Colonelul Bunescu ne-a comunicat fiecăruia ce avem de făcut şi ne-a atras atenţia pe la ce oră urmează să veniţi dumneavoastră. Abia ne-am întors de la verificări. Ce am reuşit să facem noi trei până în momentul de faţă aveţi în dosarul acesta. Dacă consideraţi că mai aveţi nevoie de ceva, vă vom relata verbal amănuntele pe care le cunoaştem.

Civilul întinse spre căpitanul Dorobanţu dosarul. Acesta îl deschise nerăbdător şi începu să citească...

NOTĂ-RAPORT

În urma ordinului primit de a clarifica unele date cu privire la numiţii Hariton Gârneci, Mara Călin şi cetăţeanul străin Walther Kohn, care au sosit ieri în oraşul Braşov, raportăm că până în prezent s-au stabilit următoarele:

Hariton Gârneci a fost cazat în jurul orelor 18,50 la hotelul

„Carpaţi”, fiindu-i repartizată camera 204.

Mara Călin a fost cazată imediat după Hariton Gârneci la acelaşi hotel, primind camera 205.

Walther Kohn a fost cazat, de asemenea, la hotelul „Carpaţi”, în jurul orelor 20,45, repartizându-i-se camera 308.

Toţi trei au plătit imediat costul camerelor.

Datele de mai sus au fost extrase din registrul de cazări al hotelului sus-amintit, fiind coroborate cu declaraţiile celor doi recepţioneri – anexate alăturat –, care s-au schimbat din serviciu la ora 19,00.

Nu s-a stabilit cu exactitate când a sosit fiecare în oraş.

Aproximativ în jurul orelor 21,30 sus-numiţii au intrat în restaurantul hotelului, unde au cinat, terminând masa cu foarte puţin timp înainte de ora închiderii, când au plecat împreună. A fost identificat ospătarul care i-a servit, declaraţia fiindu-i anexată alăturat.

Întrucât patul din camera 204, repartizată lui Hariton Gârneci, a fost găsit răvăşit, s-a făcut presupunerea că, înainte de a pleca spre Bucureşti, a dormit câteva ore.

Din discuţiile cu personalul de serviciu care efectuează curăţenia la etajele al doilea şi al treilea a rezultat că paturile din camerele 205 şi 308 au fost găsite neatinse. Se presupune deci că nici Walther Kohn şi nici Mara Călin nu au dormit în noaptea respectivă la hotel.

Pe la ora 9,00 dimineaţa străinul Walther Kohn a venit

alarmat la recepţia hotelului, anunţând că logodnicei sale, Mara Călin, i s-a făcut rău şi că se află fără cunoştinţă în maşina lui. A implorat să fie chemată „Salvarea", care a şi sosit la scurt timp. Cea în cauză a fost transportată de urgenţă la spital, fiind urmată de străinul Walther Kohn în maşina personală.

S-au continuat investigaţiile la spitalul unde a fost transportată Mara Călin.

Medicul de gardă ne-a comunicat că respectiva se află într-o inexplicabilă stare de leşin, fiind destul de greu să se precizeze cauza care a determinat pierderea bruscă a cunoştinţei, fără ca inima să se oprească. Mişcările respiratorii funcţionează mulţumitor.

S-a recomandat repaus total. Pacienta se află în continuare într-un somn adânc, fiind sub o strictă supraveghere. Nu s-a putut sta cu ea de vorbă.

Străinul Walther Kohn şade în permanenţă lângă logodnica sa, rugind personalul medical să facă totul pentru salvarea Marei Călin. Este dispus să plătească în acest scop oricât. Pentru a-l menaja, nu am stat încă de vorbă cu el. Numai spitalul i-a solicitat unele precizări.

Cu ocazia verificărilor întreprinse s-a insistat să se stabilească dacă între Hariton Gârneci şi Walther Kohn au existat vreun fel de animozităţi, însă a rezultat că erau în relaţii excelente.

DECLARAŢIE (extras):

...„Sunt recepţioner la acest hotel de opt ani. Ieri am intrat în serviciu la ora şapte dimineaţa şi am ieşit la nouăsprezece fix, grăbindu-mă să plec acasă, deoarece aveam musafiri.

În legătură cu Hariton Gârneci şi Mara Călin, despre care am fost întrebat, îmi amintesc exact că s-au prezentat în acelaşi timp la recepţie, cam cu zece minute înainte de a ieşi eu din serviciu, şi au solicitat fiecare câte o cameră. Nu mi-am dat seama dacă erau împreună sau nu, deoarece eu eram frământat că nu îmi vine schimbul. I-am repartizat camera 204 lui Hariton Gârneci, iar Marei Călin pe cea de la 205, aşa cum se poate observa şi din registru. Reţin că amândoi au cerut să plătească imediat şi le-am întocmit chitanţele respective. La scurt timp după plecarea lor mi-a venit schimbul şi am plecat acasă.

DECLARAŢIE (extras):

„Lucrez în calitate de recepţioneră la hotelul „Carpaţi" de doi ani. Nu-s în măsură să dau relaţii cu privire la Hariton Gârneci sau Mara Călin. Aceste persoane nu au fost cazate în timpul turei mele.

În ceea ce îl priveşte pe cetăţeanul străin Walther Kohn, declar că eu i-am repartizat camera trei sute opt, cam pe la ora nouă fără câteva minute. Îmi amintesc bine de el, întrucât s-a

purtat cu mine de o amabilitate fără margini. Chiar m-a surprins, deoarece nu mi-a dat nicio clipă de înţeles că ar fi dorit să-mi facă curte. La un moment dat m-a şi speriat, propunându-mi să achite nota de plată în valută. Avea însă bani româneşti şi în felul acesta m-a scos din încurcătură, pentru că lipsea în acel moment colega mea de la schimbul valutar.

A completat imediat fişa cu datele lui personale, aşa cum cere regulamentul nostru de ordine interioară, după care s-a dus să-şi parcheze autoturismul cu care venise, un «Jaguar» albastru..."

DECLARAŢIE (extras):

Gândindu-mă mai bine la persoanele ce mi le-aţi descris, îmi amintesc că eu am servit aseară o masă la doi bărbaţi şi o femeie şi cred că sunt persoanele care vă interesează. Să fi fost ora nouă când a venit în restaurant bărbatul acela brunet, eu mustaţa stufoasă şi foarte prezentabil, despre care spuneţi că se numeşte Gârneci. Eu nu-i ştiam numele. M-a luat pe nemţeşte şi mi-a cerut să pregătesc o masă festivă pentru trei persoane. Mi-am închipuit că aniversează ceva, dar nu l-am întrebat nimic. Ştiţi, eu de când am venit în Braşov, m-am apucat să învăţ germana, să nu mă... vândă unul şi altul, aşa că ne-am înţeles. El a lăsat pregătirile pe seama mea, iar eu le-am servit un meniu pe cinste. Au fost mulţumiţi, mi-am

dat seama după satisfacţia lor, iar cu puţin timp înainte de ora închiderii au plecat toţi trei. Doar şampania n-am servit-o eu; nu m-a lăsat cel cu mustaţă, zicea că el se pricepe şi zău că era expert! Tot brunetul cu mustaţă a plătit. Femeia era nemaipomenită. Toţi trei s-au cam cherchelit, dar nu cine ştie ce Asta-i!...”

RAPORT MEDICAL (extras)

„... Azi în jurul orelor nouă treizeci a fost internată în spitalul nostru numita Mara Călin din Bucureşti, în stare de inconştienţă. Pare un acces de lipotimie, pierderea cunoştinţei permiţând funcţionarea încetă a inimii şi a mişcărilor respiratorii. S-a încercat reanimarea, însă pacienta continuă să rămână într-un somn adânc.

Având în vedere răstimpul destul de scurt de la internarea sus-numitei şi până la ora când ni se cere să ne pronunţăm asupra cauzelor care au provocat această stare, presupunem:

— Inhalarea de către pacientă a unui acid barbituric puternic, rezultat dintr-o substanţă organică incoloră, cu intenţia de a se putea odihni. Bănuim ureea care intră în componenţa multor hipnotice şi care a reacţionat brusc la consumul de alcool;

— Suspectăm o intoxicaţie pe bază de strofanimă, urmând a întreprinde investigaţiile de rigoare pentru a determina dacă avea afecţiuni coronariene;

— Analizele de laborator indică un uşor fenomen de hemoliză, constatându-se o distrugere bruscă a globulelor roşii, care au trecut în plasmă; concentraţia de alcool în sânge nu depăşeşte limita periculoasă;

— Induce în eroare o uşoară idiosincrasie, pe corp apărându-i câteva pete de tip urticarie, ivite, de regulă, ca o reacţie de intoleranţă.

Din explicaţiile lui Walther Kohn, care a însoţit-o pe Mara Călin la spital, motivând că a venit din străinătate pentru a se căsători cu ea, a rezultat că, după ce au servit aseară masa la restaurantul hotelului „Carpaţi", unde sunt cazaţi, au făcut o plimbare spre Poiana Braşov, discutând până dimineaţa amănuntele căsătoriei lor. Revenind în oraş, deşi pacienta a manifestat oboseală, a presupus că nu va putea dormi şi a luat un barbituric ce îl avea în poşetă. Accesul de lipotimie s-a declanşat brusc.

I s-a recomandat repaus total, neputându-se discuta cu ea în această stare..."

Terminând de citit, căpitanul Dorobanţu rămase gânditor câteva momente, apoi ridică privirea spre cei prezenţi şi spuse:

— S-ar putea să-l aducem aici pe Walther Kohn?

— Cum să nu, răspunse „civilul" care de fapt era căpitan de securitate. Avem o cameră de primire lângă intrarea în sediul nostru, unde puteţi discuta în linişte

cu el. Vă pregătim şi nişte cafele... la maşina şi dă fuga la spital, se adresă el locotenentului. Adu-l imediat pe Walther Kohn!

— Am înţeles, zise acesta ieşind din birou să execute ordinul primit.

— Ar mai fi ceva, adăugă Dorobanţu. Aş putea să stau de vorbă cu recepţioneră care a dat declaraţia?

— Cum să nu, interveni maiorul de miliţie. Eu am discutat cu recepţionerii. Le-am notat telefoanele de acasă la fiecare... Ştiţi, ei sunt liberi acum...

— Sper să mă scuze, zise căpitanul Dorobanţu luând hârtia cu numere ce-i fusese întinsă de maior. Telefonul acesta este direct cu oraşul? arătă el spre măsuţa din colţ.

— Formaţi zero şi o să obţineţi legătura, preciză civilul.

După mai multe încercări, de la celălalt capăt răspunse o voce somnoroasă.

— Îmi cer iertare că vă trezesc din somn, începu Dorobanţu. Ştiu că aţi fost azi-noapte de serviciu şi că v-au mai deranjat şi colegii mei. Ne pare rău că o facem iar. Sunteţi amabilă să precizaţi semnalmentele lui Walther Kohn, în legătură cu care aţi dat declaraţia?

Ascultând relatarea făcută de interlocutoare, cu amănunte ce dovedeau un extraordinar simţ al observaţiei, căpitanul Dorobanţu zâmbi imperceptibil

şi se rezemă de măsuţa pe care se afla telefonul. Îi mulţumi recepţionerei, cerându-şi încă o dată scuze pentru deranj şi închise.

— Credeţi că-i nevoie să o aducem aici la sediul Inspectoratului ori dăm fuga până la ea acasă? întrebă civilul.

— Nu, nu mai e nevoie, zise Dorobanţu. Mai mult decât a spus până acum nu cred că ştie.

*

Uşa se deschise cu zgomot şi locotenentul intră valvârtej în birou. Căpitanul Dorobanţu, maiorul de miliţie şi civilul ridicară privirile surprinşi.

— Walther Kohn nu se mai află la spital, spuse el dintr-o răsuflare.

Niciunul dintre cei prezenţi nu îndrăzniră să scoată un cuvânt câteva clipe. Priveau cu toţii faţa răvăşită a locotenentului. Abia după un timp Dorobanţu întrebă:

— N-a spus nimănui din spital unde a plecat?

— Nu.

— O fi plecat la hotel, presupuse civilul.

— Am fost şi acolo, precizează locotenentul Nu-i în cameră şi nu i-am văzut nici „Jaguarul” prin apropiere.

— Medicul de gardă cu care am discutat noi nu era acolo? întrebă civilul.

— Nu. Nimeni n-a putut să-mi spună unde este. Am vorbit cu sora-şefă. Când am constatat că Walther Kohn

a dispărut, am venit imediat să vă anunţ. Am lăsat vorbă să ne caute medicul de gardă imediat cum soseşte.

Telefonul sună în aceeaşi clipă.

— De la spital trebuie să fie, se precipită locotenentul spre telefon, dar căpitanul îi făcu semn că vrea să discute el.

— Alo?...

— Medicul de gardă la telefon. Mi s-a comunicat să vă sun urgent la numărul acesta.

— Vă mulţumim, tovarăşe doctor, zise Dorobanţu, încercând să pară calm. Vreţi să ne spuneţi cum se mai simte Mara Călini?

— Cred că este în afara oricărui pericol. Acum doarme profund.

— Am putea sta de vorbă cu ea?

— Imposibil. Ne-am străduit să o trezim, dar zadarnic. Doarme în continuare.

— Străinul acela, logodnicul ei. A plecat demult?

— Cam de vreo oră. De ce?

— A nimic, voiam să stăm şi noi de vorbă cu dânsul... Ştiţi unde a plecat?

— Mi-a cerut să-i dau o reţetă cu medicamentele de care ar avea nevoie Mara Călin şi a plecat imediat. Spunea că merge să le procure.

— De unde?

— Păi, din străinătate. Zicea că mâine, cel târziu, e înapoi.

— Vă mulţumesc, asta e tot ce voiam să ştiu, spuse căpitanul Dorobanţu şi trânti receptorul în furcă.

Luă imediat o bucată de hârtie, se aşeză tăcut pe scaun şi începu să scrie grăbit, urmărit de cei trei ofiţeri aflaţi acolo, care nu înţeleseseră mare lucru din discuţia telefonică. După ce aşternu câteva rânduri pe hârtie, o întinse căpitanului de securitate.

— Vă rog să transmiteţi această telegramă către toate punctele de frontieră. Domnul Walther Kohn a plecat spre ţara lui după nişte medicamente. Pretinde că se întoarce mâine, dar s-ar putea tot atât de bine să-i fie teamă de cine ştie ce încurcături şi să nu revină, iar noi nu mai avem pe altcineva, deocamdată, care să ne lămurească despre cele întâmplate aici.

Cei prezenţi îşi aruncară privirea peste rândurile scrise în grabă de căpitan. Atrăgeau atenţia cu deosebire cuvintele:

„OPRIŢI «JAGUARUL» ALBASTRU!...

Capitolul al paisprezecelea

Părăsise oraşul Braşov la scurt timp după ce fusese transmisă telegrama către punctele de trecere a

frontierei, iar spre seară cobora în staţia Deva. Înainte de a merge acasă, căpitanul Adrian Dorobanţu se oprise la Inspectorat, unde îl aştepta căpitanul Baltag. La discuţia lor participase şi plutonierul Asmarandei. Căpitanul Dorobanţu le spusese ce reuşise să stabilească la Bucureşti, Ploieşti şi Braşov, iar căpitanul Baltag îi prezentase nota telefonică sosită între timp de la punctul de frontieră unde fusese oprit Walther Kohn. Se preciza că străinul dă semne tot mai accentuate de nervozitate, insistând vehement să i se dea urgent drumul peste graniţă. Motiva graba sa prin faptul că trebuie să aducă nişte medicamente din ţara lui, întrucât este în pericol viaţa logodnicei sale, Mara Călin, aflată în comă într-un spital din Braşov. Cerea mereu să i se verifice spusele şi să fie lăsat să plece imediat. Căpitanul Dorobanţu, care solicitase reţinerea celui în cauză, era rugat să se prezinte neîntârziat acolo pentru a clarifică situaţia.

După mai multe discuţii contradictorii, Dorobanţu şi Baltag ajunseseră la concluzia că Walther Kohn trebuia adus de la frontieră la sediul Inspectoratului lor, pentru a da relaţii atât cu privire la cele întâmplate Marei Călin, cât şi în legătură cu momentele premergătoare decesului lui Hariton Gârneci.

Primise şi plutonierul Asmarandei sarcini, iar căpitanul Dorobanţu se bucurase în sinea lui când

observase cu cât calm îl ascultase subofiţerul. Îl întrebase la un moment dat de ce nu-şi notează cele ce-i spunea, dar Asmarandei replicase că nu are nevoie să scrie nimic, pentru că, de fapt, în agendă nu consemna decât ce i se ordona expres, restul şi-l întipărea în memorie.

Înainte de a da o fugă până acasă să mănânce, pentru că toată ziua nu avusese timp nici măcar să se gândească la aşa ceva, căpitanul Dorobanţu spusese şoferului de serviciu să pregătească maşina pentru un drum mai lung şi peste o jumătate de oră să se prezinte la domiciliul său.

Când ajunse acasă, Anda, soţia lui, îl întâmpină cu reţinere. Îi puse masa fără să scoată un cuvânt, după care se aşează şi ea alături, pe un taburet. Îl observă tras la faţă şi îşi dădu seama că era obosit. Nu-i fu greu să constate că este frământat de ceva, pentru că părea absent la tot ce-l înconjura. Abia când sfârşi de mâncat Adrian observă că Anda pusese la masă un singur tacâm.

— Tu nu mănânci, Anda?

— Am mâncat. Te-am aşteptat până târziu. Îmi era foame, iar acum... mai este puţin până la cină...

— Bine, foarte bine. Nu trebuie să stai flămândă niciodată, spuse el sfătos. Este foarte periculos pentru stomac...

— Am început să mănânc singură cam de mult...

— Ne obişnuim cu toate, zise într-o doară Adrian, dând să se ridice de la masă.

— De ce să ne obişnuim?!...

Tonul ridicat cu care Anda pronunţă aceste cuvinte îl surprinse pe Adrian. Ştia că-i o fiinţă calmă, echilibrată şi nu înţelegea de ce aşa, deodată, se înfuriase.

— Ce-i cu tine, draga mea?!

— Ce-i cu mine? Abia acum mă întrebi ce-i cu mine?! De fapt, mă mir că ţi-ai dat totuşi seama că se întâmplă ceva cu mine!

— Anda!...

— Nu mai vreau să aud nimic, înţelegi?

— Nu înţeleg.

— M-aş fi mirat.

— Anda...

— Oricum, odată şi odată trebuia să avem o explicaţie!...

Adrian o privi uimit. Era pentru prima dată când o vedea într-o asemenea stare. Nu înţelegea ce o nemulţumise. Doar nu-i spusese nimic care să o supere...

— Ai putea să-mi explici ce s-a întâmplat? o întrebă.

— Tu chiar nu-ţi dai seama că aşa nu mai merge?... Că nu se mai poate? Nu crezi că şi eu sunt om, că am nevoie să mai aud un cuvânt cald?... Că vreau şi eu ca

soţul meu să vină acasă ca toţi oamenii, după opt ore de serviciu, să mâncăm împreună, să ieşim undeva, aşa cum fac atâţia alţi bărbaţi cu soţiile lor?...

— Ţi-am explicat, Anda, că am foarte mult de lucru. Nu pot pleca după opt ore, precum cei de la... N-am cum să vin mai devreme, te rog să mă crezi, iar acum am atâtea de rezolvat...

— Tu ştii, Adrian, că n-am mai stat amândoi la masă de foarte mult timp? Că n-am mai fost împreună la un film de când nu mai ţin minte?...

— Speram că nu vom avea niciodată asemenea discuţii.

— Sperai! Şi eu am sperat. Am sperat ea o proastă că mâine o să fie altfel şi acest „mâine" a trecut mereu pe lângă noi...

— Anda, îmi amintesc de o fetişcană firavă cu nişte codiţe mari, împletite cu migală, şi cu ochi calzi, care a promis unui băiat – au trecut câţiva ani de-atunci, într-o zi de toamnă, în timp ce ascultau foşnetul frunzelor uscate – că ar fi capabilă să înţeleagă ce o aşteaptă dacă se va căsători cu un viitor ofiţer de securitate... Iar el îi spusese că vor fi şi zile bune, şi zile grele...

— Nu mai pot, Adrian! Nu mai sunt fetiţa cu codiţe. Am. Încercat, iartă-mă!... Pe vremea aceea nu-mi puteam da seama ce-i singurătatea... Să stai şi să

aştepţi... Să aştepţi nerăbdătoare!... Iar ghidurile. Dacă n-ar fi gândurile astea... Mă simt din ce în ce mai neglijată... Eşti permanent în tensiune... Te simt departe... Din ce în ce mai departe!...

— Păcat. Tare mult am dorit să fiu un soţ ideal.

— Ideal?!... Vii acasă gânditor, mănânci ca un automat, frunzăreşti o carte, da, da, o frunzăreşti 1, nu mai ai răbdare să citeşti o frază până la sfârşit, iar când ai spus: „mă culc" se poate fixa după tine un cronometru. Adormi într-un minut. De mine, de femeia, din mine, nu-ţi mai păsă.

— Anda...

— ...încet, încet m-ai uitat azi, m-ai uitat mâine... Eşti tot mai rece... Din ce în ce mai rece, Adrian!...

— Am fost convins că mă vei înţelege.

— Tot ce mi-a stat în puteri am făcut. De asta am tăcut până acum. Dar nu mai pot...

— Se pare că s-au adunat cam multe în căpşorul ăsta drăgălaş...

— Când ajungi să constaţi că nu te mai interesează nimic, e înfiorător. Iar eu am început să mă neglijez treptat, văzând că nu mai reprezint nimic pentru nimeni.

— Dramatizezi, draga mea.

— Sper să nu vorbeşti serios. Măcar acum, în ceasul acesta...

— În viaţă avem şi zile rele, iar după vreme proastă...

— Iar te amăgeşti, Adrian. Încerci să colorezi o fotografie alb-negru. Nu te-ai gândit că aş putea să plec la ai mei.

— Vai, vouă, căsnicii, care mai aveţi câte un „ai mei”!, încercă Adrian să dea alt ton discuţiei.

— Nu suport în clipa asta niciun fel de glumă. Te-ai transformat într-o asemenea măsură, încât cred că-ţi va fi tare greu să redevii cel care ai fost. Mai ales sentimental.

— Anda, înţeleg din cele spuse că...

— Cred că e bine să cunoşti tot ce gândesc, îl întrerupse Anda la fel de pornită. Până şi pe mine m-ai transformat într-un fel de automat.

— Te rog să nu plângi! o avertiză el.

— Nu, nu plâng. Ştiu că asta nu ţi-a plăcut niciodată. Dar am plâns în singurătatea mea. Şi am avut destulă...

În clipa aceea se auzi în stradă un claxon scurt şi căpitanul Dorobanţu înţelese că sosise maşina cu care trebuia să meargă după Walther Kohn.

— Îţi mulţumesc pentru masă, Anda. Îmi pare rău, dar... trebuie să plec iar. S-ar putea să ai dreptate în tot ce-ai spus. Din punctul tău de vedere ai dreptate cu siguranţă Dar eu. Poate o să cam întârzii în noaptea asta... N-ai vrea tu să discutăm altă dată toate aceste lucruri?

— Altă dată, altă dată!... Mereu altă dată!...

— Şi mai ales, încearcă să te gândeşti la fetiţa aceea cu codiţe negre. Îmi plăcea tare mult pentru înţelegerea ei... Şi îmi mai place.

— Du-te, Adrian, dar e bine să afli că fetiţa aceea de care vorbeşti tu o să aibă în curând un copil...

*

Se întunecase bine. Punctul de control al trecerii frontierei se vedea din ce în ce mai aproape, luminat.

Când ajunse lângă peronul de la intrarea principală, căpitanul Dorobanţu făcu semn şoferului să oprească între alte două maşini care staţionau acolo. Era destul de familiarizat cu locurile. Coborî repede şi trânti portiera. Îşi încheie haina şi o trase, cu intenţia de a-i întinde eventualele cute. Apoi se grăbi spre intrare, observându-l pe comandantul punctului, care îi făcea agitat semne din prag.

— Niciodată n-am fost pus într-o asemenea situaţie, căpitane, zise comandantul vizibil supărat şi îi întinse mâna. Nu am înţeles de ce ai cerut să nu-i verificăm actele. Eu cred că ar fi fost bine. Nu mai pierdeam timpul şi cu asta după ce stai de vorbă cu el. Este foarte grăbit şi din cele ce mi-a spus are toate motivele să ajungă mai repede acasă. Ai grijă că este din cale-afară de furios. Abia l-am stăpânit până la... venirea dumitale.

— Cum v-aţi înţeles?... în ce limbă vreau să spun?

— În limba lui Goethe.

— N-aţi încercat să-i vorbiţi româneşte?

— Mi-a dat de înţeles că nu ştie o boabă.

— Unde-i acum?

— Acolo, arătă comandantul cu mâna spre încăperea în care aştepta Walther Kohn.

Căpitanul îi mulţumi pentru tot ce făcuse şi porni spre camera indicată. Intră. Observă acolo un bărbat blond, înalt, solid, cât se poate de prezentabil. Şedea pe un fotoliu, picior peste picior şi fuma nervos.

— Îmi pare nespus de rău că a trebuit să vă întârziem plecarea din România, domnule Walther Kohn, i se adresă căpitanul Dorobanţu, privindu-l cu atenţie, dar când văzu că celălalt tace şi se uită contrariat la el, adăugă: mătuşa Marei Călin zicea că vorbiţi româneşte destul de bine. S-a înşelat cumva?

— Im este mai uşor se tiscut în jermana, răspunse celălalt după o scurtă ezitare, formulând cu grijă fiecare cuvânt. Me tescurc pine şi în romineşte. Cine sunteţi tumneafoastre?

— Căpitanul Dorobanţu, dar nu cred că numele meu are vreo importanţă.

— Refus se mai tiscut. Cer se fie anunţat imetiat representanţa ţerii mele şi se-mi atuceţi un afocat. Nu pricep motiv oprire mea aici. Protestez!...

— Vă rog să vă liniştiţi, domnule. Prietenul dumneavoastră, Hariton Gârneci, cu care aţi petrecut aseară, a avut azi-dimineaţă un tragic accident: a căzut cu maşina într-o prăpastie. E mort.

— Hariton! sări în picioare străinul şi se observă pe faţa lui că este foarte surprins. Pierduse brusc din aroganţa de până atunci. Continuă: Sper se nu jucaţi la mine o farse, tomnule copitan. Ar fi pre mult teja. Logotnic meu este în spital la Praşof, presupun cunoaşte la tumneafoastre. Eu tesperat!

— Cunosc şi acest lucru, domnule Kohn. După moartea lui Hariton Gârneci, am ajuns să aflăm că fusese prieten cu Mara Călin. S-a discutat cu bunica ei şi ea ne-a spus că plecaseră împreună aseară la Braşov să vă întâmpine pe dumneavoastră. Am dat până la urmă de ea, dar nu ne-a putut spune nimic despre Hariton Gârneci. E în comă.

— Constat esteţi informaţi. Eu internat la ea. Este logotnic meu. Fenisem căsătorim. Leşinat aşa, tin senin. Eu tezolat te întâmplare. Freau salfez. Me crapesc. Atuc meticament te care est urjent nevoi. Luat reţept metic.

Este crima reţineţi mine tita timp...

Străinul pusese în ultimele lui cuvinte tot patetismul de care era capabil. Numai că Dorobanţu nu dădu deloc semne că ar fi tentat să-l compătimească.

— Ne-ar bucura să puteţi primi scuzele noastre,

domnule Kohn, dar vă rog să înţelegeţi că aţi rămas singura persoană care ne poate spune câteva cuvinte despre cele întâmplate cu prietenul dumneavoastră înainte de a se prăbuşi în prăpastia aceea.

— Pare tare reu cele întâmplat, tomnule. Înţeleg ea el mort, acum. Tumneafoastre oprit la mine salfes om fiu!... Logotnic meu...

— Nu avem altă cale, domnule Kohn. Cercetările care trebuie întreprinse în legătură cu împrejurările morţii cuiva nu suferă nicio aminare şi, după cum cunoaşteţi, aşa se procedează în oricare altă ţară, inclusiv într-a dumneavoastră.

— Cret n-are rost lunjim tiscuţii. Nu fream stat te forpă cu tumneafoastre. Auzit moarte Hariton, eu uluit. Spuneţ ce toriţ aflat la mine?

— Trebuie să mă însoţiţi.

— Merg tumneafoastre?!... Nu plec te aici! Intrepaţi la mine şi respunt. Sunt forte crapit!...

— Dacă ar fi după mine am discuta şi în locul acesta, numai că eu am fost trimis aici doar să vă însoţesc. O să discutaţi cu cel care se ocupă de acest caz.

Walther Kohn fremăta. Se observa pe faţa lui cât este de neliniştit. Încerca să găsească o soluţie pentru această situaţie neplăcută. Văzând că era aşteptat de căpitanul care venise să-l însoţească, se ridică de pe scaun şi întrebă:

— Unte trepuie mers?

— Îmi închipui că nu cunoaşteţi România chiar atât de bine ca să înţelegeţi exact dacă vă explic. De aceea am şi venit să vă conduc. Mai ales că s-a şi întunecat. Putem merge cu „Jaguarul” dumneavoastră?

*

După mai mulţi kilometri de mers, maşina condusă de Walther Kohn ajunse în Deva. Fu dirijată pe câteva străzi de căpitanul Dorobanţu, până ce intră pe strada Aliorului. Farurile puternice luminară ca ziua, ajutând cele câteva becuri plantate din loc în loc să înlăture bezna furişată printre clădirile adormite.

— Opriţi pe dreapta, la a doua casă, indică Dorobanţu, iar Walther Kohn încetini şi se apropie cu grijă de bordură.

— Am ajuns? se interesă străinul, întrerupând contactul, iar în glas i se mai simţea încă nerăbdarea.

— Colegul meu, care trebuie să discute cu dumneavoastră, se află în această clădire. Iată, vă aşteaptă sus, explică Dorobanţu, arătând spre un geam luminat de la mansardă. Poftiţi cu mine, îl invită el şi coborî degajat din automobil.

Străinul avu o scurtă clipă de ezitare, dar nu spuse nimic. Coborî la rândul său şi privi în jur, încercând să străpungă întunericul. Nimic nu dădea de înţeles că exista viaţă pe stradă. Oamenii dormeau deja la ora

aceea. Ocoli botul „Jaguarului” şi ajunse pe trotuar, lângă căpitan, care porni spre clădire. Când trecu printre stâlpii masivi ai porţii, Dorobanţu trase cu coada ochiului spre străin şi, văzând că-l urmează liniştit, îşi continuă drumul. Parcurse din câţiva paşi aleea asfaltată, urcă sprinten cele câteva trepte şi împinse uşa grea de la intrare, Scârţâitul ei veni să completeze zgomotul paşilor ce se amplificau nefiresc în liniştea nopţii. Căpitanul trecu pragul şi pipăi peretele din stânga. Când dădu de comutator, apăsă pe buton, dar lumina nu se aprinse pe scări.

— Poftim! zise el înciudat. Oamenii ăştia nu sunt prea gospodari!...

Străinul nu găsi potrivit să-i răspundă ori nu înţelese. Se oprise în pragul uşii, ca şi când n-ar mai fi vrut să pătrundă în bezna aceea.

— Păcat că nu am o lanternă la mine, adăugă căpitanul şi se simţea că este supărat. N-avem ce face, o să urcăm încet. Vă rog să vă ţineţi aproape de mine, eu cunosc bine locul. Aveţi grijă cum puneţi piciorul pe trepte!...

Urcară în linişte cele două etaje. Căpitanul simţea lângă el răsuflarea grea a celuilalt. Ajunseră la mansardă. Dorobanţu se apropie de o uşă, pipăind cu mâinile peretele, în căutarea soneriei.

— Nici măcar un chibrit nu am, mormăi el,

continuând să bâjbâie.

— Pot aprint pricheta mea? îl întrebă străinul şi în acelaşi timp sclipi o lumină firavă, dar suficientă pentru a permite căpitanului să vadă butonul soneriei, sub care era lipită plăcuţa cu numele lui Marcel Ioniade.

Bricheta fu stinsă brusc şi în întuneric se auzi o bufnitură, ca o lovitură de măciucă. În aceeaşi clipă uşa la care voise să sune Dorobanţu se deschise brusc şi o lumină puternică năvăli afară. În canat apăru căpitanul Baltag.

Străinul se azvârli pe scări, dornic să dispară cât mai repede, însă descoperi umbra cuiva, care, postat la etajul inferior, îl aştepta cu siguranţă pe el. Se opri buimac.

— Adu-l sus, Asmarandei, ordonă căpitanul Baltag umbrei de pe scări.

Adrian Dorobanţu făcea eforturi vizibile să se ridice în picioare. Căpitanul Baltag se adresă celui care urca scările la braţ cu plutonierul Asmarandei:

— N-aţi vrea să explicaţi de ce l-aţi lovit în halul ăsta pe colegul meu?

— Nu cred că mai are vreun rost tot circul ăsta, răspunse el cu o strâmbătură, într-o românească perfectă. Înţeleg acum că am pierdut. Nu pricep însă cum de v-aţi dat seama că nu sunt Walther Kohn!...

Capitolul al cincisprezecelea

Inflexibilitatea lui Hariton Gârneci pierise. Stătea pe un scaun în biroul de cercetare penală, având spatele adus ca un semn de întrebare. Îşi ţinea mâinile pe genunchi, frământându-le în neştire, iar de sub părul ce şi-l decolorase la Braşov, pentru a-i semăna lui Walther Kohn, apăruseră broboane de sudoare. Reuşise să dea chipului său o asemănare destul de mare cu a străinului căruia i se substituise. Acum însă, după ce i se făcuseră câteva fotografii, îşi ştersese grima de pe faţă. Se observa clar că în locul unde fusese mustaţa pielea avea o nuanţă mai deschisă. Depăna vorbele rar, fără grabă, atent la fiecare cuvânt ce-i ieşea din gură.

Căpitanul Dorobanţu şedea relaxat la masa de lucru, având în faţă câteva coli de hârtie, pe care nota din când în când cele mai importante aspecte rezultate din declaraţiile celui anchetat. Intervenea calm, cu întrebări precise şi scurte, la cele relatate de Hariton Gârneci.

Alături, căpitanul Baltag încălecase un scaun şi îşi rezemase coatele de spătar, sprijinindu-şi bărbia pe mâinile încrucişate. Din locul unde se afla cuprindea cu vederea atât pe Dorobanţu, cât şi pe Gârneci. Îşi muta pe rând privirea de la unul la altul, după cum vorbeau. Fusese rugat de prietenul său, înainte de a începe

interogarea lui Hariton Gârneci, să nu intervină în discuţii decât după ce anchetatul ar fi fost determinat să-şi recunoască activitatea de trădare.

Plutonierul Asmarandei nu era de faţă. Primise ordin de la Baltag să se ocupe de întocmirea formelor procedurale necesare introducerii în arest a lui Hariton Gârneci şi să sigileze „Jaguarul" ce aparţinuse lui Walther Kohn, parcat acum în curtea Inspectoratului judeţean. Mai avea şi alte lucruri de făcut până dimineaţa.

Pe măsură ce vorbea, Hariton Gârneci devenea tot mai stăpân pe el. Din când în când arunca în jur priviri furişe, ca o fiară hăituită.

Recunoscuse că fusese recrutat de către spionul Hamilton, la puţin timp după racolarea unchiului său Anton Gârneci, zis Tony, precum şi a celorlalţi din grup. Precizase că pe vremea aceea se pregătea să dea examen de admitere la facultatea de drept. Încet, încet căpătase încrederea lui Hamilton, care îi dăduse cele mai dificile sarcini, chiar culegerea informaţiilor din domeniul militar. În scurtă vreme ajunsese mâna dreaptă a spionului, fiind trimis de acesta în locul său la Deva, pentru a transmite sarcini grupului ce îşi desfăşura acolo activitatea de trădare. Primise indicativul „R-2" şi rămăsese după aceea singurul care se putea întâlni cu Hamilton pentru a-i preda

informaţiile culese de ceilalţi. Nu se mai prezentase la examenul de admitere în facultate. Motivase tatălui său, bolnav în acea perioadă, că avusese din nou... ghinion.

Relatase apoi că timp de câţiva ani această reţea a reuşit să culeagă unele informaţii din domeniul economic, politic şi social, precum şi diverse aspecte, mai mult sau mai puţin importante, din armată. Hariton Gârneci le preda de fiecare dată spionului Hamilton, întâlnindu-se cu acesta în diferite locuri din Bucureşti. Se verifica întotdeauna cu deosebită grijă, pentru a stabili dacă nu este urmărit. Fusese instruit cum să procedeze în asemenea situaţii.

Hamilton îi asigurase în permanenţă că nu vor fi descoperiţi şi că dacă, prin absurd, s-ar întâmpla totuşi aşa ceva, vor fi protejaţi. Le-a promis fiecăruia câte o sumă importantă de bani în valută, ce avea să fie depusă pe numele lor la o bancă din Elveţia. Hariton Gârneci primise şi numărul de cont, pe care îl mai ţinea încă.

Când membrii grupului au simţit că securitatea este pe urmele lor, au primit indicaţia de la Hamilton să nu mai desfăşoare un timp nicio activitate, iar Hariton Gârneci a fost însărcinat să se ocupe de ascunderea în Bucureşti a lui Marcel Ioniade, cel mai timorat dintre toţi. A aflat însă stupefiat după puţin timp că ceilalţi au

fost arestaţi. A încercat de mai multe ori să ia legătura cu Hamilton, dar n-a reuşit. Mult mai târziu a auzit că fugise din ţară imediat după arestarea grupului. Asta l-a înspăimântat cel mai mult, dându-şi seama abia atunci că garanţiile date de spion fuseseră simple afirmaţii de încurajare. Se aşteptase să fie şi el arestat. Nu a înţeles cum de scăpase. La procesul lor n-a avut curajul să meargă. A stat cu frica în s în tot timpul. Nici prin Deva nu mai trecuse. Îşi schimbase şi domiciliul din Bucureşti, pe o altă stradă, în speranţa că i se va pierde urma.

Abia în anul o mie nouă sute şaizeci şi patru, după liberarea celor din grup, fusese căutat de unchiul său, Anton Gârneci, care îi spusese de încercarea lui de a-i acoperi activitatea de trădare. Nefiind însă sigur că Bebe Nicolaide şi Marcel Ioniade vor tăcea în continuare, Bariton a mers acasă la ei şi i-a ameninţat cu moartea, în cazul în care vreunul ar vorbi. A rămas cu convingerea că amândoi erau deja senili şi a mai prins curaj, sperând că vorbele lor nu vor fi luate în seamă prea lesne.

Dar, cu doi-trei ani în urmă, Marcel Ioniade îl căutase în Bucureşti şi îi ceruse bani ca să nu-l denunţe autorităţilor. Hariton Gârneci n-a suportat şantajul şi a vrut să-l ucidă pe loc, însă celălalt, prevăzător, i-a spus că, dacă a doua zi nu ajunge la Deva, o scrisoare –

predată la plecare unui prieten – va fi trimisă la securitate. Abia reuşise să se stăpânească şi a acceptat până la urmă să-i trimită lunar bani. Numai că de la o vreme Marcel Ioniade căzuse în patima beţiei, iar banii trimişi cu regularitate de Hariton Gârneci, la care se adăuga şi pensia ce o avea el, nu-i mai ajungeau. Începuse să vină şi mai des în Bucureşti, insistând ca Hariton să-i dea tot mai mulţi bani. Îl amenința chiar în prezenţa altora. Aceasta îl îngrijora cel mai mult pe Hariton şi teama i se accentua.

De mai mulţi ani se gândise să facă ceva pentru a pleca în străinătate, dându-şi seama că numai în acest fel îşi va putea ascunde definitiv urma. Îşi făcuse nenumărate planuri, dar le abandonase pe rând. Exclusese din capul locului trecerea frauduloasă a frontierei, considerând-o curată sinucidere.

Când prietena sa, Mara Călin, îl cunoscuse la Mamaia pe Walther Kohn, cam de aceeaşi statură cu el, îi încolţise în minte ideea substituirii. Nu avea nicio importanţă faptul că celălalt era blond. Socotea că nu era cel mai greu lucru să-ţi schimbi culoarea părului. Hotărâse, să-i cultive prietenia, după care, folosindu-se de un prilej favorabil, să-i ia actele şi maşina, să-şi schimbe înfăţişarea, apropiind-o de a celuilalt, şi să iasă din ţară printr-un punct legal de trecere.

Ajungând aici cu relatările, Hariton Gârneci se opri. I

se spusese să declare esenţialul cu privire la activitatea de trădare şi nu ştia ce ar mai fi putut adăuga.

Observându-l, căpitanul Dorobanţu interveni:

— Aţi mai continuat să culegeţi informaţii?

— Nu mi-a mai ars de aşa ceva. După arestarea celorlalţi şi după ce Hamilton o... ştersese englezeşte, m-am lecuit. Cui să i le fi transmis?

— Sunt convins că fiecare dintre noi, deci şi dumneavoastră, doreşte să se odihnească. E trecut de miezul nopţii. Ca să nu irosim timpul în continuare, v-aş ruga să reţineţi că întrebări pun numai *eu* acum. Aţi luat ulterior legătura cu Hamilton?

— Am încercat, însă...

— În ce mod?

— I-am trimis o scrisoare prin Walther Kohn. Reţinusem adresa unui conac despre care îmi vorbise că îl are în Anglia. I-am comunicat, într-o formă subtilă, bineînţeles, că intenţionez să ajung în străinătate. El mi-a răspuns printr-o scrisoare adusă de Walther că ar avea nevoie de mine aici, în ţară, nu acolo. Să fie sănătos! Nu m-au mai tentat... propunerile lui. Am suferit destul în perioada aceasta, poate mai mult decât ceilalţi, care au stat un timp la închisoare... Dacă aş fi fost şi eu arestat odată cu ei viaţa mea nu ar fi urmat un curs atât de complicat...

— Regretaţi destul de târziu.

— Ştiu, însă când îţi dai drumul pe un tobogan abrupt şi alunecos este greu să te mai opreşti...

— Vreţi să insinuaţi că împrejurările v-au determinat să ucideţi? interveni dur căpitanul Baltag, nemaiputându-se stăpâni.

— Pe Marcel Ioniade n-am avut intenţia să-l omor. Vă voi relata exact cum s-au petrecut lucrurile. Primisem de la el o scrisoare plină de ameninţări, la foarte puţin timp după ce Mara Călin mi-a spus că o să vină în ţară logodnicul ei, Walther Kohn. Dacă cineva ar fi deschis din întâmplare acea scrisoare, aş fi fost pierdut. Era descrisă acolo toată activitatea de trădare ce o desfăşurasem. Am plecat imediat la Deva să-l temperez, luând cu mine câteva sticle de coniac. Ştiam că-i place foarte mult această băutură. Am ajuns acolo aproape de miezul nopţii. L-am găsit spălându-şi în baie cu neofalină un costum de haine. Am discutat cu el în linişte un timp, am băut împreună coniac – i-am turnat să bea cât pofteşte, crezând că o să-l liniştesc –, dar a devenit din nou agresiv. A început să mă ameninţe în gura mare. Nu mai ştiu cu ce l-am lovit în cap... N-a murit din lovitura aceea, sunt sigur, pentru că mai respira. Era doar ameţit. Mi-am amintit că îşi. Spălase costumul cu neofalină şi mi-a venit ideea să înscenez sinuciderea lui. I-am turnat pe gât restul de coniac şi l-am târât în baie. Am închis geamul şi uşa,

fiind convins că nu se va trezi prea uşor din beţie, şi că, până atunci, o să moară asfixiat. Nu îmi mai păsa de el. M-am întors în cameră, am şters urmele trecerii mele pe acolo şi am ieşit din casă, atent să nu mă vadă cineva. Îmi era o teamă cumplită. M-am urcat într-un suflet pe dealul cetăţii, care nu e departe de locuinţa lui Ioniade, sperând că în singurătatea de acolo am să mă liniştesc, dar n-a fost aşa... în zori m-am reîntors la Bucureşti...

— Aşadar, socotiţi că nu sunteţi vinovat de moartea lui? insistă Baltag.

— Dacă mi-aş fi închipuit acest lucru, nu-i înscenam sinuciderea; l-aş fi băgat pur şi simplu cu capul în cadă... Nu mi-ar fi fost greu...

— Pe Walther Kohn cum l-aţi... înlăturat? întrebă de data asta căpitanul Dorobanţu, făcând un semn discret lui Baltag să mai aibă puţină răbdare.

— Îmi propusesem iniţial să îl înlătur din calea mea o perioadă scurtă de timp, doar cât să ajung cu maşina şi cu paşaportul lui până la frontieră. Pentru aceasta, gândisem eu, era suficient un somnifer puternic. Trebuia, bineînţeles, să procedez la fel şi cu Mara Călin. Mi-a fost însă teamă că vreunul s-ar putea trezi mai înainte de a ajunge eu dincolo şi am renunţat. M-am gândit şi la alte variante, însă nu cred că are rost să insist acum asupra lor. Important este că până la urmă

am hotărât să aranjez şi străinului o... înscenare. O să mă credeţi maniac, însă am făcut-o de fiecare dată pentru a se crede că eu nu sunt cu nimic amestecat. În această variantă nu renunţam la ideea cu somniferul, însă după ce adormea trebuia să-i dau străinului înfăţişarea şi identitatea mea, apoi să-l arunc într-o prăpastie odată cu „Fiat"-ul ce îmi aparţinea. În felul acesta îl înlăturam pentru totdeauna, iar eu „dispăream" sub înfăţişarea şi identitatea lui.

— Când le-aţi... administrat somniferul?

— În momentul când le-am servit şampania, la restaurantul hotelului „Carpaţi" din Braşov. Ştiam că după puţin timp o să-şi facă efectul şi am insistat să plecăm, ademenindu-i la o plimbare cu maşina. I-am condus spre locul de parcare al autoturismelor. Până acolo abia s-au mai ţinut pe picioare. Pe străin l-am urcat în „Fiat"-ul meu, iar pe Mara Călin în „Jaguar". Am culcat-o pe bancheta din spate şi am acoperit-o cu un pled. Nu mi-a fost uşor, desigur, dar am scos-o la capăt. Am plecat apoi să... înscenez accidentul.

— De ce a trebuit să vă deplasaţi pe Valea Prahovei?

— Studiasem mai de mult timp întregul traseu. Nicăieri nu am găsit un loc mai potrivit pentru...

— Faceţi aceste declaraţii cu atâta cinism... nu se putu stăpâni iarăşi căpitanul Baltag.

— Îmi dau seama că nu mai am ce pierde. Vreau ca

măcar acum să mă descarc de tot ce am pe conştiinţă. O să vi se pară ciudat, probabil, dar pe măsură ce vă fac aceste mărturisiri, mă simt tot mai despovărat...

— Cum aţi procedat când aţi ajuns pe serpentinele de la Posada? reluă discuţia căpitanul Dorobanţu.

— V-am spus că cercetasem locul. M-am oprit acolo şi pentru faptul că găsisem desprins parapetul lateral de sprijin. Aruncasem traversa metalică în prăpastie şi când aceasta se lovise de stânci se îndoise aşa de tare, încât mă convinsesem că, dacă o maşină ar cădea în valea aceea, nu s-ar mai alege nimic din ea... După ce-am ajuns acolo, spre dimineaţă, am schimbat hainele cu străinul, i-am vopsit şi lui părul – mă pregătisem, cu tot ce trebuia în acest sens –, i-am lăsat actele mele în buzunar, apoi l-am aşezat la volan, am pornit motorul şi am băgat maneta în viteză, fixându-i direcţia spre prăpastie. Pe scurt cam aşa s-au petrecut faptele. Apoi m-am reîntors la Braşov cu primul tren.

— De ce nu aţi procedat la fel şi cu Mara Călin?

— Cu ea aveam alte planuri. Trebuia să constituie garanţia grabei mele – adică a logodnicului ei, de data aceasta –, motivaţia ieşirii mele din ţară la atât de scurt timp de la intrare. Internând-o în spital şi ştiind că nu se va trezi prea repede, puteam invoca, atunci când ajungeam la frontieră, că mă grăbesc să-i aduc din străinătate medicamentele de care avea nevoie. Dacă

cei de la graniţă ar fi verificat spusele mele, puteau constata că nu spuneam un neadevăr. M-am şi mirat că am fost oprit acolo până la venirea dumneavoastră, pentru că m-am comportat, sunt sigur, cât se poate de convingător.

— Chiar credeaţi că puteaţi deruta pe cei care v-ar fi controlat actele la punctul de frontieră?

— Am fost convins că îmi calculasem totul în cele mai mici amănunte. În primul rând mizam pe faptul că graba mea va părea destul de suspectă pentru a-i determina să verifice dacă Mara era sau nu în comă, internată în spitalul din Braşov. La verificare s-ar fi adăugat figura mea răvăşită... Nici acum nu îmi dau seama unde am greşit, pentru că am făcut o greşeală undeva, sunt sigur.

— Vă înşelaţi, nu aţi făcut o greşeală, ci mai multe. Să trecem însă la o altă problemă. Ce v-a determinat să reacţionaţi... mă rog, aşa cum aţi reacţionat, în momentul când am ajuns la locuinţa lui Marcel Ioniade?

— Nu m-am aşteptat ca de la frontieră să mă aduceţi la Deva. Vă mărturisesc că uitasem de Marcel Ioniade. Nicio clipă nu am crezut că mai putuse rămâne în viaţă după cât băuse şi cu atât mai mult după ce inhalase gazele de neofalină din baia închisă. Abia când am intrat pe strada lui mi-am amintit de el şi am devenit

circumspect, deşi încă mai socoteam că era o simplă coincidenţă. Când am oprit însă maşina în faţa casei sale am intrat în panică, iar când mi-aţi arătat geamul de la mansardă şi aţi spus că acolo ne aşteaptă prietenul dumneavoastră, mi-am pierdut cumpătul. Mi-a trecut prin minte ideea că Marcel Ioniade nu murise, iar asta însemna să mă demaşte imediat, cum va da ochii cu mine, cu tot... machiajul pe care îl aveam. Recunosc că eram gata-gata să demarez când aţi deschis portiera şi aţi coborât din maşină. Voiam să dispar, indiferent unde, dar m-am stăpânit. Numai eu ştiu prin ce-am trecut! Am făcut apoi un efort imens să urc scările acelea întunecoase, alături de dumneavoastră, şi să fiu calm. Când am ajuns la ultimul palier, lângă uşa locuinţei lui Marcel Ioniade şi am observat că umblaţi după sonerie, m-am convins că acolo voiaţi să mă duceţi şi nu în altă parte. Pentru o fracţiune de secundă mi-am imaginat uşa deschizându-se şi în canatul ei apărând zâmbetul tâmp al lui Ioniade. N-am mai putut suporta şi nervii mi-au cedat. Când am aprins bricheta, nu am făcut-o pentru a vă ajuta să găsiţi butonul soneriei, ci ca să văd dacă nu este cineva ascuns prin apropiere. Mi-am dat seama că eram acolo doar noi doi şi... Vă cer scuze pentru lovitura aceea!... Credeam că o să pot scăpa... îmi dau seama abia acum că am căzut în groapa ce mi-am săpat-o singur. Iertaţi-mă, aveţi să-mi

daţi o ţigară?...

*

Nu era pentru prima oară când căpitanul Adrian Dorobanţu privea răsăritul soarelui de la geamul camerei unde lucra. Nu-şi amintea acum de câte ori i se mai ivise prilejul acesta, dar de fiecare dată i se părea că discul roşiatic era altfel.

Încheiase procesul-verbal. Fuseseră consemnate, detaliat, declaraţiile lui Hariton Gârneci, după care acesta fusese trimis la arest, să se odihnească.

Plecase şi căpitanul Baltag. Cu toate că făcuse o noapte albă nu păruse obosit. Se observase pe chipul lui că era satisfăcut. Îşi mărturisise faţă de Dorobanţu bucuria că încheiase un dosar care ar fi avut toate şansele să poarte pe copertă iniţialele „A. N.", ceea ce însemna *autor necunoscut.* Mai adăugase că dosarele cu aceste iniţiale i-au dat întotdeauna cea mai mare bătaie de cap.

Acum, când ceasul marca ora şapte şi jumătate fix, telefonul ţârâi nefiresc de tare. Dorobanţu îl ridică, mirându-se că este căutat aşa de dimineaţă, doar programul începea abia peste o jumătate de oră.

— Da?!...

— Vino până la mine, căpitane!

Când recunoscu în receptor vocea colonelului Pleşoianu, Dorobanţu fu cuprins brusc de un sentiment

de bucurie: în sfârşit, „Bătrânul” îşi reluase serviciul. Răspunse voios:

— Să trăiţi, tovarăşe colonel, vin imediat!...

*

— Spune-mi, căpitane, când ţi-ai dat seama de schimbarea identităţii lui Hariton Gârneci? îi ceru precizări colonelul Pleşoianu, după ce îl ascultase cu atenţie mai mult de o oră.

— O bănuială m-a fulgerat în urma discuţiei ce o purtasem la Bucureşti cu mătuşa Marei Călin. Era doar o bănuială şi atât. Din câte aflasem până atunci despre Hariton Gârneci, cel mai ciudat mi se păruse prietenia lui cu străinul Walther Kohn. El, care nu avea niciun prieten!... A urmat al doilea moment şi cel mai important, decisiv, aş putea spune, când i-am deschis buletinul de identitate la sediul miliţiei din Ploieşti şi am constatat că mortul aflat la serviciul medico-legal avea altă grupă sanguină. Am simţit dintr-o dată că se clatină pământul cu mine. Nu am îndrăznit să le spun celor prezenţi ce descoperisem, pentru că l-aş fi pus într-o situaţie neplăcută pe un locotenent-major de acolo ce îmi devenise foarte simpatic. Şeful său, un colonel nemaipomenit de exigent, l-ar fi admonestat, fapt care nu m-ar fi ajutat să-mi rezolv treburile în continuare. Am fost mulţumit că mă sprijină să ajung într-un timp record la Braşov şi...

— Mă întreb cum de-a scăpat din vedere Gârneci chestiunea cu grupa de sânge?!

— N-a scăpat din vedere numai asta, tovarăşe colonel. Eu mi-am dat seama – va rog să-mi iertaţi lipsa de modestie –, că cei care încearcă, într-un fel sau altul, să nesocotească legile îşi închipuie că sunt extraordinar de isteţi şi nu ţin cont de un aspect ultraverificat: crimă perfectă nu a existat şi nu va exista niciodată. Oricât s-ar strădui, nu vor putea să prevadă toate amănuntele. Cel care efectuează cercetările trebuie să nu neglijeze tocmai aceste amănunte. Şi după cum observaţi...

— Spui că Mara Călin este în afara oricărui pericol?

— Aşa m-au asigurat medicii din Braşov.

— Despre ce a făcut în aceşti douăzeci şi ceva de ani ce-a declarat Hariton Gârneci?

— Că i-a fost teamă şi n-a mai vrut să ştie de nimic. Vă daţi seama că de-abia am început interogarea lui.

— Ceva nu-mi place în toată povestea asta, căpitane. Aşa cum mi-ai prezentat lucrurile, s-ar putea înţelege că, dacă Hariton Gârneci nu ar fi fost implicat în decesul lui Marcel Ioniade – fapt ce a declanşat toată acţiunea –, iar dumneata nu ai fi ajuns la timp pe urmele lui, ar fi reuşit să părăsească ţara...

— Da de unde, tovarăşe colonel! Hariton Gârneci a avut impresia că şi-a luat toate măsurile de precauţie. Mi-a şi mărturisit că se miră cum a putut fi descoperit.

Dacă nu aş fi menţionat în telegrama trimisă din Braşov către toate punctele de frontieră să nu-i verifice actele până la venirea mea l-ar fi prins imediat. Cu mijloacele moderne pe care le au acolo... Ştiţi bine la ce mă refer!?

— Ar mai fi ceva care iarăşi nu-mi place, continuă colonelul Pleşoianu. Mi-e teamă că te paşte îngâmfarea, Dorobanţule!

— Pe mine? zise căpitanul, ridicându-se în picioare. Se observa că este surprins de afirmaţiile şefului său. Continuă: Ştiţi foarte bine care este părerea mea despre cei cu nasul pe sus.

— Păi, din spusele dumitale, rezultă că ai fost cel mai... grozav dintre toţi. Ceilalţi, şi mai ales cei de la miliţia din Ploieşti... Ori n-am înţeles eu bine?! Stai jos şi nu mai sări ca ars... Să văd ce-o să-mi răspunzi.

Avea colonelul Pleşoianu un fel deosebit de a discuta cu subalternii. Adusese de această dată vorba despre contribuţia celor care îl ajutaseră pe căpitanul Dorobanţu nu pentru că din cele relatate până atunci ar fi rezultat că el îşi arogase rolul principal, ci pentru că avuseseră amândoi o discuţie mai veche, cu care ocazie căpitanul se ridicase împotriva spiritului de echipă în munca practică, invocând principiul compartimentării muncii. Colonelul încercase atunci să-i explice că, în general, în orice activitate ai nevoie de sprijin din partea altora, dar că, mai ales în probleme de securitate

a statului, activitatea solitară ar deveni dacă nu imposibilă, în orice caz deosebit de grea. E drept că trecuse destul timp de la discuţia aceea, dar colonelul Pleşoianu nu o uitase şi dorea să verifice cum au evoluat părerile subalternului său.

— Fără niciunul dintre ei nu m-aş fi descurcat, recunoscu Dorobanţu. Iar tovarăşii de la miliţia din Ploieşti au fost foarte expeditivi. Cum să-şi imagineze ei, oameni de bună-credinţă, că Hariton Gârneci îşi aruncă prietenul în prăpastie, renunţând la propria-i maşină, şi că îşi introduce actele în buzunarul celuilalt, crezând că astfel o să-şi poată schimba identitatea?!... Şi-apoi, într-un timp scurt, au făcut mai mult decât mă aşteptam...

— Ia spune-mi acum pentru ce ţi-ai asumat răspunderea să-l duci pe bănuit la domiciliul lui Marcel Ioniade, fără să raportezi despre aceasta maiorului Răchită. Doar era la comandă, nu?

— În primul rând pentru că era destul de târziu şi până luam aprobarea dânsului... De fapt nici nu eram sigur că mi-ar fi dat-o... în al doilea rând, eu sunt de părere că fiecare om din ţara asta trebuie să îşi asume răspunderi personale... Am fost convins că riscul ce mi-l asumam de data aceasta uşura cercetările. Cine ştie când ar fi fost dispus să recunoască Hariton Gârneci că nu este de fapt Walther Kohn...

— Am dedus că n-ai prea dormit de două nopţi, da?

— !...

— Mergi şi te culcă!... Nici mâine să nu te prind la serviciu. Poimâine însă am nevoie de dumneata odihnit. Vei primi o nouă însărcinare. Ai înţeles?

— Îmi daţi voie să vă raportez ceva?

— Numai să nu îmi comentezi ordinul. Te ascult!

— Mă bucur că s-au confirmat vechile dumneavoastră presupuneri, mă refer la Hariton Gârneci, dar îmi pare rău că lucrurile au evoluat atât de neplăcut. Am desprins din cele întâmplate că într-o cercetare trebuie totul clarificat; le prinde bine chiar şi celor care mai... greşesc în viaţă.

*

Ajuns acasă, căpitanul Dorobanţu descuie uşa cu multă atenţie, încercând să nu facă zgomot. Era sigur că Anda, soţia lui, încă mai doarme şi nu voia s-o trezească. Ştia că atunci când el lucrează toată noaptea, ea nu se culcă decât târziu, uneori spre dimineaţă, găsindu-şi întotdeauna câte ceva de lucru.

Intră liniştit în dormitor, însă rămase descumpănit când observă patul aranjat. Presupuse că Anda îşi mai schimbase între timp tabieturile. Probabil că era la piaţă deja. Începu să se dezbrace, fredonând fals o melodie. Privirea îi căzu pe o coală de hârtie aşezată ostentativ pe masă. Recunoscând scrisul, Dorobanţu o luă mirat

în mână şi citi cele câteva rânduri: „Nu mai suport singurătatea. Până îţi vei termina treburile am plecat la mama. E cam bolnavă. Anda.”

Adrian Dorobanţu mototoli înciudat hârtia şi vru s-o arunce, dar se răzgândi. O netezi cu grijă şi îi mai citi o dată conţinutul. Amintindu-şi de cele două zile libere, se îmbrăcă rapid şi ieşi din casă în cea mai mare grabă.

Sfârşit

Redactor: elena MARINESCU
Tehnoredactor: GH. CUCOŞ

Bun de tipar 18.10.1979. Apărut 1979.
Tiraj 54 940 exemplare. Coli de tipar 9. B131.

Comanda nr. 90. 458
Combinatul poligrafic „Casa Scânteii”
Piaţa Scânteii nr. 1 – Bucureşti,
Republica Socialistă România

Lei 4,25

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SF

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SF

Cei prezenți își aruncară privirea peste rîndurile scrise în grabă de căpitan. Atrăgeau atenția cu deosebire cuvintele :

„OPRIȚI «JAGUARUL» ALBASTRU !..."